COMOARA SUBTERANĂ

ROMÂNIA Newsweek®

750 000 000 000 EURO

Rezervele din adâncul României valorează de trei ori cât PIB-ul actual al țării. În total, 750 de miliarde de euro

Anul 3 ■ Numărul 92 ■ Preț: 11,90 lei ■ 7-13.02.2020

KISS FM

MOOD DETOX

Pentru o viață fericită, ai nevoie de o stare de spirit pozitivă.

Newsweek ROMÂNIA

7-13.02.2020 _ ANUL 3 _ NR.92

SUMAR

Periscop

06 **Rechizitoriu**
Turiștii sovietici de la Revoluție „au așteptat un ordin care n-a mai venit"

Opinii

10 RAMONA URSU
Unde erau magistrații care strigă după bani când Dragnea își bătea joc de legi?

11 RADU PARASCHIVESCU
Bancnote de trei euro

Dosar

12 **Averea României**
Sub pământ românesc SA

14 Potul auro-argintifer: 41 de miliarde €

17 Cupru de aproape 43 de miliarde €

18 Feroase și neferoase de 81 de miliarde €

20 Balastiere de 62 de miliarde €

22 Cărbune de 105 miliarde €

23 Ca sarea-n buget: peste 190 de miliarde €

24 Petrol și gaze între 57 și 309 miliarde €

25 Gazele de șist, resursă misterioasă și periculoasă

26 Arhiva Agenției de Resurse Minerale, risipită

27 Șeful ANRM: „Nu se poate calcula în bani ce resurse avem"

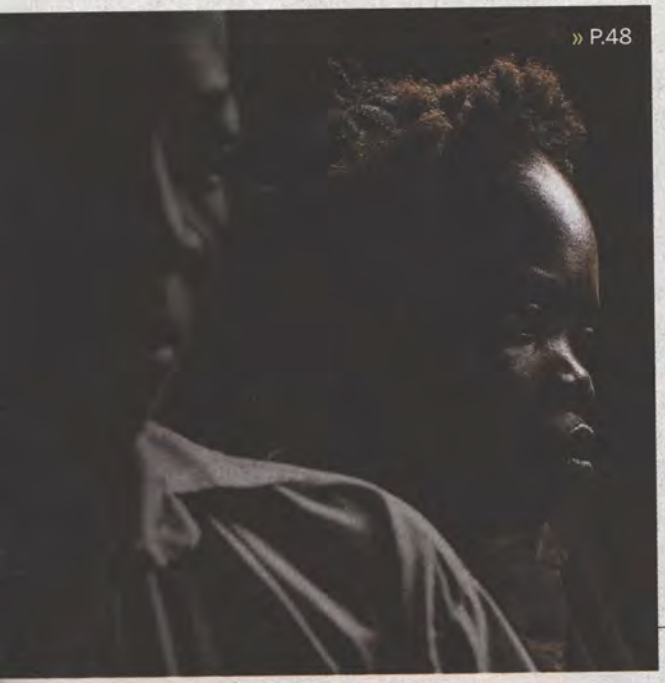

» P.48

Periscop

28 **Greu de schimbat**
Oamenii lui Dragnea rezistă în Guvern

30 **Media**
Cum își sfidează Telekom clienții

34 **Disidența ascunsă**
Susținătorii Doinei Cornea, vânați pe capete de Securitate

36 Cazul Năstăsescu: Nouă ani de închisoare pentru „Vrem carne, lapte, brânză!"

38 Grupul „Olindaru", închisoare pentru o hârtie cu „Jos banda lui Ceaușescu!"

40 **Analiză**
Va avea România o lege a vaccinării?

44 **Investiție**
Ce facem cu stadioanele de jumătate de miliard, după Euro 2020

Magazin

48 Când fetele sunt obligate să meargă la război

56 **Auto**
Mini John Cooper Works Countryman ALL4
Hot over

60 **Tehnologie**
Mașina transformată în instrument muzical

Calendar

62 Iranul devine republică islamică

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ **Sabin Orcan**

REDACTOR-ȘEF _ **Răzvan Chiruță**

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ **Cătălin Prisacariu**

Online manager _ **Ștefan Onica**
Senior editor _ **Mircea Marian**
Senior editor _ **Silviu Sergiu**
Senior editor _ **Mihai Duță**
Senior editor _ **Petre Bădică**
Senior editor _ **Ramona Ursu**
Editor _ **Flavia Drăgan**
Editor _ **Adina Mutăr**
Editor _ **Răzvan Scăețeanu**
Reporter special _ **Petru Zoltan**
Reporter _ **Adelina Sahlean**
Contributori _ **Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Radu Paraschivescu**

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ **Carmen Dincă**

DIRECTOR PUBLICITATE _ **Adrian Dinu**
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ **Andrei Sabin Orcan**

TIPAR:
ipc Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

TAGUIG, FILIPINE

Tribut pentru Kobe

Un desen mural de mari dimensiuni a fost pictat pe un teren de baschet, într-o suburbie săracă a orașului filipinez Taguig, pe 28 ianuarie 2020. Gestul este un tribut adus vedetei baschetului american Kobe Bryant și fiicei sale de 13 ani, Gianna, morți într-un accident de elicopter, împreună cu șapte alte persoane, în Calabasas (California, SUA). Kobe Bryant, vedeta NBA, este foarte popular în Filipine, în special în rândul tinerilor.

EZRA ACAYAN/GETTY IMAGES

NBA

FRANKFURT/MAIN, GERMANIA

Culori vii

O rață mandarină își îngrijește penajul foarte colorat, pe malul râului Main, ce traversează orașul german Frankfurt. Specie nativă din Asia de Est, rața mandarină a fost aclimatizată și în anumite arii protejate din Europa.

FRANK RUMPENHORST/DPA/PICTURE ALLIANCE VIA GETTY IMAGES

HONG KONG, CHINA

Psihoza gripei

Un călător ce poartă o mască de protecție împotriva gripei stă singur pe o bancă în incinta gării din Hong Kong, pe 29 ianuarie 2020. Guvernul provinciei chineze a interzis intrarea în oraș a turiștilor care au călătorit în provincia Hubei, cu excepția localnicilor. Restricția de călătorie a fost aplicată după izbucnirea epidemiei de coronavirus.

ANTHONY KWAN/GETTY IMAGES

WASHINGTON, SUA

Acordul Donald-Bibi

Președintele SUA, Donald Trump, a ținut o conferință de presă la Casa Albă împreună cu premierul Israelului, Benjamin Netanyahu, în data de 28 ianuarie 2020. Cu acest prilej, Trump a anunțat planul său de pacificare a conflictului palestiniano-israelian, respins însă de partea palestiniană și criticat că va escalada conflictul.

ANDREW HARRER/BLOOOMBERG

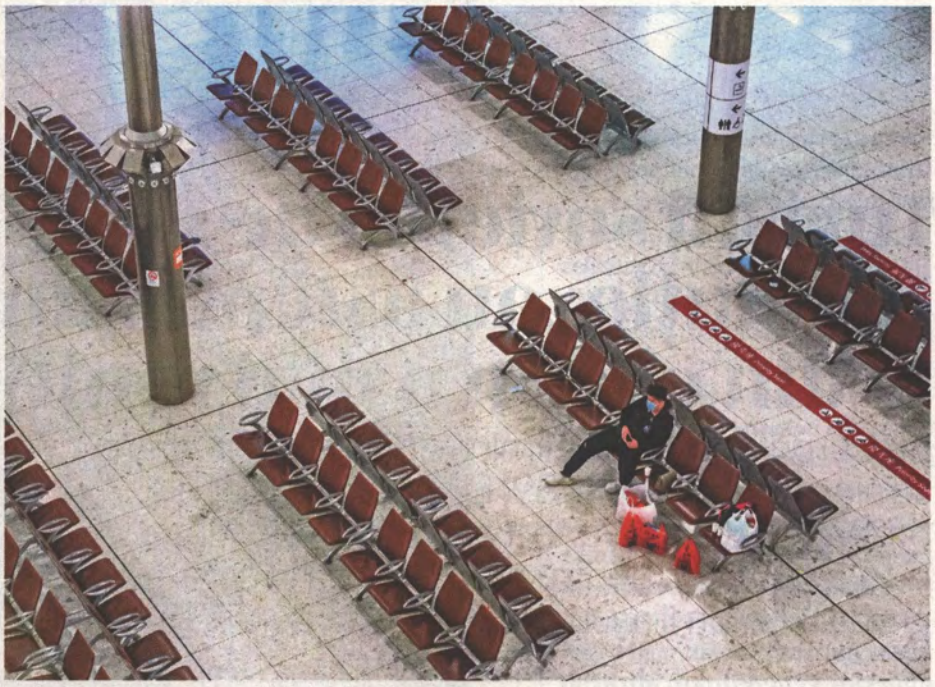

RECHIZITORIU

Turiștii sovietici de la Revoluție „au așteptat un ordin care n-a mai venit"

Procurorii militari au eliminat ipoteza intervenției străine în decembrie '89. Ei scriu negru pe alb, bazându-se pe un raport al SRI, că intervenția nu s-a justificat, pentru că instalarea la putere a grupării lui Ion Iliescu a fost agreată de URSS.

„PROBATORIUL ADMINISTRAT nu a evidențiat existența implicării unei armate străine pe teritoriul României în timpul Revoluției din decembrie 1989 (...) Nu există nicio probă juridică privind participarea unor astfel de forțe în exercitarea inducerii în eroare din decembrie 1989".

Asta au scris, negru pe alb, procurorii militari în rechizitoriul din Dosarul „Revoluția", trimis în judecată abia în aprilie 2019, la aproape 30 de ani de la derularea celor mai importante evenimente din istoria recentă a țării. În acest dosar au fost puși sub acuzare pentru infracțiuni contra umanității fostul președinte Ion Iliescu, fostul vicepremier Gelu Voican Voiculescu și Iosif Rus - fost comandant al Aviației Militare.

Rechizitoriul reprezintă poziția juridică a Statului român față de prăbușirea regimului comunist. În 2006, președintele Traian Băsescu a condamnat în Parlament regimul comunist ca fiind unul criminal. În raportul de condamnare, însă, întocmit de comisia condusă de prof. Vladimir Tismăneanu, nu este tratată teza intervenției străine în timpul Revoluției. Un alt element care dă greutate rechizitoriului este faptul că multe dintre declarațiile martorilor oculari, preluate de procurori, provin din audierile efectuate în anii '90 de Comisia senatorială de cercetare a evenimentelor din decembrie '89 și au fost desecretizate abia în ultimii ani, urmare a demersurilor procurorilor militari. Ele conțin informații proaspete despre evenimentele din '89, acesta fiind motivul pentru care *Newsweek România* a luat decizia publicării lor.

Procuror de caz în Dosarul „Revoluția" a fost colonelul magistrat Cătălin Ranco Pițu. Cel care a verificat rechizi-

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

ION ILIESCU
și Petre Roman, în zilele fierbinți ale Revoluției. Spre deosebire de Iliescu, Roman nu a fost trimis în judecată pentru infracțiuni contra umanității

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

toriul sub aspectul legalității și temeiniciei, conform art. 328 alin.1 C.P.P., a fost generalul maior magistrat Gheorghe Coșneanu, fostul șef al Parchetelor Militare, pensionat la începutul acestui an.

Deși exclude intervenția directă a vreunei forțe străine, Parchetul Militar admite faptul că serviciile de informații externe au derulat „activități de culegere de informații" pe teritoriul României, în zilele fierbinți ale Revoluției, „cu scopul informării precise asupra evoluțiilor socio-politice" din țara noastră.

„Este explicabil ca serviciile de «intelligence» ale diverselor state să fie interesate de evoluțiile din România. Nu au existat probe că reprezentanții acestor structuri de informații au participat prin acțiuni armate pe teritoriul României", a fost concluzia procurorilor militari.

Turiștii sovietici

În sprijinul acestei concluzii a fost invocat „Punctul de vedere preliminar al

Mărturii esențiale ale participanților la evenimentele din decembrie '89 au fost secretizate timp de aproape 30 de ani

SRI privind evenimentele din decembrie 1989", pe care acest serviciu secret l-a înaintat Comisiei senatoriale de cercetare în anii '90.

Documentul tratează pe larg celebrii turiști sovietici, care au tranzitat teritoriul României în decembrie '89. **„Începând cu data de 9 decembrie 1989, numărul «turiștilor» sovietici în autoturisme particulare a crescut vertiginos**(...) Majoritatea ocupanților autoturismelor se aflau «în tranzit spre Iugoslavia», dar unora nu li s-a permis intrarea în această țară, întrucât la bordul mașinilor s-au depistat arme (...) Există și date care nu lasă dubii asupra calității ocupanților. Cu ocazia unor controale efectuate de organele de poliție ale județului Dolj, din documentele prezentate a rezultat calitatea de militar a majorității «turiștilor» (...) În unele cazuri, s-a stabilit cu certitudine că este vorba de cadre de spionaj. (...) Per ansamblu, totuși, se impune o observație: în raport cu numărul enorm de sovietici aflați pe teritoriul României în timpul Revoluției, numărul celor implicați în evenimente este redus, **majoritatea comportându-se ca și cum ar fi așteptat un ordin care nu a mai venit**".

În legătură cu acest aspect, procurorii militari apreciază că **„un astfel de ordin (indiferent ce însemna el), nu a fost necesar, întrucât întreaga putere politico-militară a României, începând cu 22 decembrie 1989, a fost agreată și acceptată de URSS**".

Mărturia unui șef din unitatea anti-KGB

Detalii despre prezența turiștilor sovietici pe teritoriul României le-au fost oferite procurorilor militari de către un important ofițer de rang superior din cadrul UM 0110, celebra unitate anti-KGB din cadrul Departamentului Securității Statului (DSS).

Este vorba de Vasile Lupu, adjunct la comanda unității speciale care avea ca obiect de activitate protecția informativă față de acțiunile pe teritoriul României a agenților țărilor membre ale Tratatului de la Varșovia, inclusiv URSS.

Pe 19 aprilie 2017, Lupu a dat declarații la sediul Parchetelor Militare, prilej cu care a furnizat informații extrem de interesante, culese în acele zile de subalternii săi specializați în contraspionaj: „În perioada premergătoare lunii decembrie 1989, dar preponderent în această lună, a fost înregistrat

un aflux de turişti sovietici care străbăteau România pe trei trasee diferite:

➤ Iaşi -Bucureşti – Craiova - Drobeta Tr. Severin, cu ieşire către R.S.F. Iugoslavia,

➤ Iaşi - Pasul Oituz - Braşov - Sibiu - Timişoara, cu ieşire spre Iugoslavia ,

➤ din direcţia nord, prin trecerile de frontieră Halmeu şi Borş, cu deplasare spre Baia Mare - Arad - Timişoara şi ieşire tot spre Iugoslavia.(...)

Din datele furnizate de serviciile de frontieră rezulta că numărul turiştilor sovietici s-a dublat în anul 1989, faţă de anul anterior, ceva de ordinul a 60.000, faţă de 30.000. (....) Fenomenul ne-a atras atenţia întrucât se circula, în special, în autoturisme Lada, de producţie recentă, în grupuri de 3-4 maşini şi câte 2-3 pasageri, majoritatea bărbaţi cu vârsta până în 50 ani, ţinută atletică şi vorbitori, în general, de limbă română (....) Deşi serviciile noastre au monitorizat atent aceste grupuri, nu a rezultat nimic compromiţător care să devoaleze eventual o anumită misiune a acestora. Nici comunicaţiile între ei nu erau relevante, fiind în general reduse ca număr. Atrăgea atenţia şi faptul că, deşi eram în sezon de iarnă, evitau locurile de cazare publică, ce ar fi impus înregistrarea lor, şi rămâneau în parcări, grupaţi. Nu am înregistrat niciun fel de activitate ostilă, care să necesite intervenţii şi apoi, în timpul evenimentelor, aproape nimeni nu a realizat că majoritatea acestor turişti nu se mai aflau în ţară. **Părea ca finalul unei misiuni îndeplinite. Noi am interpretat atunci, în prima parte a prezenţei lor, ca având un posibil rol determinant, ca fiind o avangardă a altor forţe posibile care însă nu s-au mai identificat, întrucât lucrurile au decurs corespunzător**".

Liniște în spațiul aerian

Rechizitoriul conţine şi alte informaţii care exclud intervenţia militară străină în zilele Revoluţiei. Un raport al Comandamentului Aviaţiei Militare, întocmit pe 4 ianuarie 1990, precizează că, după analiza acţiunilor din spaţiul aerian românesc din perioada 22-30 decembrie 1989, „nu a existat niciun pericol sau intervenţie străină asupra României".

„În perioada respectivă, în spaţiul aerian al ţării, nu a zburat niciun avion, elicopter, în sprijinul sau aparţinând elementelor teroriste (....) Rapoartele privind doborârea unor elicoptere de către artilerie sau rachetele antiaeriene nu au suport material, întrucât nimeni nu a găsit nici cea mai mică bucată din ţintele aeriene combătute".

Iliescu a solicitat intervenția militară a URSS

Procurorii militari confirmă şi ipoteza, lansată de istorici, că, în zilele Revoluţiei, grupul condus de Ion Iliescu a cerut intervenţia în România a armatei URSS.

„Probatoriul administrat a relevat că, pe tema intervenţiei militare din partea URSS, s-au purtat discuţii la vârful decizional al CFSN, **existând chiar probe că o astfel de intervenţie a fost solicitată la 23 decembrie 1989 de către Iliescu Ion şi generalul Militaru Nicolae, adică tocmai de către liderii «grupului complotist Iliescu» susţinut de URSS**".

Procurorii susţin cu tărie că Ion Iliescu era omul ruşilor, ca de altfel şi cei din grupul său, din care mai făceau parte Silviu Brucan şi Gelu Voican Voiculescu.

Planul nu a avut sorţi de izbândă, pentru că generalul Ştefan Guşă, singurul care avea, la acel moment, drept de semnătură şi de reprezentare în organele de coordonare ale forţelor Tratatului de la Varşovia, a refuzat să solicite Moscovei să intervină militar, motiv pentru care a şi fost marginalizat de gruparea Iliescu.

„Aşa se explică de ce generalul Mihail Moiseev - şeful Marelui Stat Major al Armatei URSS, a discutat doar cu omologul său român problema trimiterii unor forţe militare în ţara noastră".

Diversiune televizată

Un alt aspect important în context este faptul că s-a forţat intrarea trupelor sovietice în ţară prin intermediul unei diversiuni a TVR, de care Gelu Voican Voiculescu s-a delimitat ulterior.

Astfel, în data de 23 decembrie 1989, în jurul orei 10:30, crainicul TVR George Marinescu a citit „în direct" următorul mesaj: „Suntem informaţi că s-a luat legătura cu Ambasada Sovietică, care ne-a promis ajutor militar imediat, întrucât agenţii străine şi-au permis să trimită elicoptere cu oameni înarmaţi, cu scopul de a distruge ceea ce poporul român a cucerit".

La scurt timp, postul naţional de radio a transmis un mesaj similar, iar, ulterior, TVR l-a repetat.

Era un mesaj de o gravitate deosebită, deoarece se punea problema ca pe teritoriul României să pătrundă trupe aparţinând unui stat străin. De aceea,

Procurorul militar Cătălin Ranco Pițu a ajuns la concluzia că „grupul complotist" condus de Ion Iliescu era susținut de URSS

FOTO: ȘTEFAN BOTH / ADEVĂRUL

GENERALUL ŞTEFAN GUŞĂ
a refuzat să ceară Moscovei să intervină militar, motiv pentru care a fost marginalizat ulterior de Ion Iliescu şi fidelii săi

procurorii au exclus varianta ca angajaţii TVR să fi difuzat mesajul în mod independent, fără o autorizare prealabilă.

Procurorii subliniază că, la momentul emiterii mesajului, TVR se afla sub control militar, responsabil principal fiind Cico Dumitrescu. Cu toate acestea, Gelu Voican Voiculescu a afirmat, în faţa Comisiei senatoriale, că la baza comunicatului a stat o neînţelegere în urma căreia angajaţii TVR au luat singuri decizia anunţului.

Mărturia generalului Ştefan Guşă, dată în faţa Comisiei Senatoriale în data de 21 septembrie 1993, este foarte relevantă pentru a reconstitui filmul evenimentelor: „I-am căutat (pe sovietici) din sediul MApN. Ei întrebau dacă e nevoie de ajutor. Am spus: «Nu! N-am nevoie de niciun fel de ajutor». (...) La 23 decembrie au venit la mine, să cerem ajutor. A venit generalul Militaru, era şi domnul Iliescu de faţă. A fost el, a fost Voican, degeaba declară că n-au fost. Au fost chiar la mine în birou, la Marele Stat Major. Au spus că moare lumea. Eu le-am spus că, atâta timp cât voi fi şef al Marelui Stat Major, nu admit aşa ceva şi atunci am pus mâna pe telefon şi am sunat la Moscova (...) Am transmis că indiferent ce se va întâmpla, nu avem nevoie de ajutor sovietic (...) S-a cerut clar măcar o brigadă, iar Militaru ştie de ce ascunde treaba asta (...) S-a lansat ideea că ar trebui nişte trupe specializate aeropurtate care să-i lichideze pe teroriştii care trăgeau. Propunerea aceasta, ca să fiu cinstit, preşedintele Iliescu a făcut-o, cred că era dus de Militaru. Cel mai mult a vorbit Militaru (...) Să ştiţi că ceea ce vă raportez acum este adevărul adevărat (...)".

Un alt martor, colonelul Mircea Dumitru, din cadrul Marelui Stat Major, a confirmat conţinutul discuţiei dintre gen. Guşă şi generalul rus Moiseev, precum şi numele celor prezenţi.

„La 23 decembrie 1989, în jurul orelor prânzului, am fost chemat în cabinetul ministrului de generalul Eftimescu. În cabinet se aflau generalul Eftimescu, Ion Iliescu, Petre Roman, generalul Nicolae Militaru şi alte şase, şapte, opt persoane. Generalul Eftimescu mi-a ordonat să fac legătura telefonică cu generalul Moiseev şi mi-a ordonat să transmit următoarele: «S-ar putea conta pe un eventual ajutor militar sovietic împotriva teroriştilor?». Moiseev a răspuns următoarele: «O asemenea problemă poate fi discutată numai la nivelul guvernelor român şi sovietic». Cu aceasta, convorbirea a luat sfârşit, iar eu am ieşit imediat din birou (...) După aproximativ două-trei ore, în sediul ministerului a venit gen. Guşă, care mi-a dat ordin să mă prezint din nou la cabinetul ministrului, iar eu m-am conformat. În birou se aflau aceleaşi persoane ca la prima discuţie, plus generalul Guşă. Acesta din urmă mi-a ordonat să fac din nou legătura cu gen. Moiseev, iar generalul Guşă mi-a dat ordin să transmit următoarele: «În calitate de şef al Marelui Stat Major al Armatei Române, eu, generalul Guşă, nu am solicitat şi nu voi solicita ajutor militar sovietic». Auzind acestea, gen. Moiseev a rostit o formulă scurtă de încheiere a discuţiei şi astfel convorbirea a luat sfârşit".

RAMONA URSU

Unde erau magistrații care strigă după bani când Dragnea își bătea joc de legi?

Doamna judecătoare Corina Corbu, președinta Curții Supreme, a scris o scrisoare adresată „stimaților concetățeni și onoraților reprezentanți ai instituțiilor de media", în care ne vorbește despre cea mai importantă problemă a justiției.

Pensiile lor de serviciu, desigur, deoarece alte probleme nu mai există în sistemul de justiție. Totul merge strună cu legile sugrumate de Dragnea și gașca lui, cu condamnarea infractorilor, cu miile de dosare care zac cu anii.

În fine, doamna Corbu, deci, ne trimite o scrisoare în care ne spune că „decizia luată ieri de Parlamentul României a fost pentru mine, ca judecător și cetățean, tristă și, aș spune, stupefiantă".

Dragă doamnă Corbu, trist și stupefiant nu e că Parlamentul a votat să rămâneți fără pensii de serviciu (pe care vi le veți păstra, cel mai probabil, cu ajutorul altor beneficiari de pensii speciale, dumnezeii de la CCR). Trist și stupefiant e că asupra dumneavoastră, ca președinte al Înaltei Curți, planează acuzația că teza de doctorat este plagiată.

Mă întreb oare asta cum vi se pare? Despre asta nu aveți nimic de spus, nu?

În scrisoare, doamna judecătoare Corbu ne mai spune că „pentru marea majoritate a colegilor mei pensiile de serviciu sunt o garanție a independenței".

Nu, zău? E bine că știm și noi, proștii care mai credem în dreptate și adevăr și justiție și etc, că doar banii, și doar de la anumite sume în sus, îi fac pe magistrați să fie independenți.

Eu mă gândeam, în naivitatea mea, că magistrații sunt independenți ca structură, că asta e firea lor, că au conștiința asta, nu că independența lor le vine din bani.

Dar, mă rog, se pare că m-am înșelat.

Tot zilele trecute, CSM și-a exprimat „îngrijorarea și dezacordul față de adoptarea de către Camera Deputaților a legii prin care este eliminată pensia de serviciu a judecătorilor și procurorilor. Această situație este de o gravitate deosebită și lezează fundamental independența justiției și statutul magistraților, cu consecințe directe asupra actului de justiție".

Și ne mai spune CSM că președintele și vicele Consiliului se întâlnesc cu Iohannis ca să discute despre pensiile de serviciu.

Nu pot să nu mă întreb unde era CSM când Savonea conducea după agenda PSD? Unde erau toți magistrații când a fost vorba să o revoce din funcție pe Lia Savonea?

Când vuia presa de ticăloșiile făcute de ea. Atunci, când s-a pus problema revocării, doar câțiva, puțini, au semnat pentru asta. Ceilalți din sistem au stat preș în fața lui Savonea și în fața PSD.

Iar dacă nu au susținut-o, atunci unii au tăcut ca lașii, că doar salariile lor au mers mai departe, iar pensioara le vine la vârste la care noi, ceilalți, mai avem de muncit vreo 20 de ani.

Eu înțeleg că magistrații nu pot fi plătiți prost, tocmai de aceea susțin salariile mari pe care le au (și pe care cei care își cântăresc independența în bani nu le merită).

Înțeleg ca magistrații să aibă și pensii mari, și le pot avea foarte mari, calculate în baza salariilor pe care le primesc. Dar disperarea asta după pensiile de serviciu, zbuciumul ăsta din sistem când e vorba de banii lor, astea mă dezgustă.

Chiar așa, oare lor nu le este rușine deloc? Unde este demnitatea lor?

Unde erau miile de magistrați când ne călcau în picioare infractorii? Unde erau când Dragnea și PSD își băteau joc de legi?

Unde erau toți aceștia care strigă acum după banii lor și care ne priveau pe geam când înghețam pe stradă pentru a apăra Justiția?

Unde erau toți acești magistrați când colegii lor, puțini, protestau și ei pentru a apăra Justiția, lucru pentru care au plătit și încă mai plătesc? Unde erau când gașca lui Savonea din CSM umilea acești puțini magistrați care, cu adevărat, au luptat pentru independența Justiției și pentru statul de drept?

Unde erau când Inspecția Judiciară era bâta PSD? Unde erau toți acești magistrați care ajung acum să ne trimită scrisori în care ne explică cum independența justiției = bani?

Unde?

RAMONA URSU
este senior editor al *Newsweek România*

RADU PARASCHIVESCU

Bancnote de trei euro

Când Federația Română de Fotbal se hotărăște să cadă în ridicol, nimic n-o poate opri. Dreptul de-a te face de râs nu e scris în Constituție, însă asta nu înseamnă că nu poți să ți-l exerciți. Iar FRF și-l exercită. Sustenabil și predictibil, conform corporatezei îngânate de la microfon de un președinte sub conducerea căruia fotbalul nostru de subsol riscă oricând coliziunea cu metroul. Ca în bancul de pe vremuri, când răspunsul la întrebarea „De ce s-au întrerupt săpăturile la metrou?" era: „Ca să nu se ciocnească de nivelul de trai". Pesemne că tocmai pentru evitarea acestui risc linia de metrou care trebuia să ajungă la Aeroportul Henri Coandă înainte de deschiderea Turneului Final al Euro 2020 este – și va rămâne multă vreme – o gogoașă propagandistică. Nu singura, firește, câtă vreme nici măcar trenul rapid (16 minute din Gara de Nord la aeroport) promis de consilierul Gică Popescu nu pare să se arate la orizont. De trecut pe listă și stadioanele care nu sunt gata și ale căror semischelete întregesc chixul organizatoric din mijlocul căruia FRF își recită mai departe lozincile.

Însă ridicolul federal nu ștampilează doar infrastructura, ci și comunicarea. Săptămâna trecută FRF a aflat că poluarea din București a atins cote alarmante. „Trebuie făcut ceva", a chibzuit cu voce tare un angajat. „Da, dar ce?" a întrebat un coleg. „Un filmuleț", a răspuns primul angajat. „Un filmuleț prin care să arătăm cum poate lupta FRF împotriva poluării". Și filmulețul a apărut, fiindcă e bine să nu lași nefolosită o idee fără vaccin. În filmuleț doi fotbaliști cunoscuți (Florinel Coman și Denis Man) sunt instruiți să spună niște lucruri pe care e limpede că nu ei le-au gândit. Primul deplânge nivelul de poluare din oraș pe un ton care denotă decuplarea de la conținutul mesajului și lehamitea cuiva invitat să se falsifice. Al doilea împinge lucrurile în grotesc când propune „să mai lăsăm mașinile și să mergem cu metroul". E discutabil dacă Denis Man sau vreun alt fotbalist din București poate ajunge pe cont propriu la o stație de metrou și dacă, ajuns totuși acolo, știe cum se procedează mai departe. Cine e curios să vadă cum arată un salon internațional auto se duce în parcarea unui club de fotbal din România – în acest caz, din București. Chiar și cei care se plâng de întârzieri salariale vin la antrenamente și la meciuri pilotând mașini arătoase și scumpe. În condițiile astea, să-i propui unui fotbalist să recite o asemenea tâmpenie înseamnă să-ți bați joc și de fotbalist, și de public. Or, cine își consideră publicul idiot își pierde credibilitatea. Singurul avantaj al FRF – care ar trebui să le ceară iertare lui Coman și Man – este că nu prea are ce pierde. Lupta împotriva poluării (altminteri, o cauză utilă) nu e primul caz de găunoșenie și fals în regia FRF. Cu puțini ani în urmă, trei fotbaliști ai naționalei de tineret s-au comportat neelegant într-un avion și au fost pedepsiți prin rușinare publică. Ionuț Nedelcearu, Patrick Petre și Alin Dudea au fost aliniați în fața unei camere de filmat, puși să mimeze spășirea și obligați să citească un text în care își cereau iertare și promiteau să nu repete abaterea. Micul lor act artistic a sunat la fel de fals ca invitația la metrou a lui Man și considerațiile despre poluare ale lui Coman. Din postura celor trei nu se vădea regret, ci un sentiment de jenă pentru calitatea jalnică a episodului. Și fiindcă tortul fără cireașă e ca balena fără ocean, montajul a semănat binișor cu cele în care prizonierii teroriștilor islamici transmit mesaje din captivitate. Fără cămăși portocalii și inși cu pistoale-mitralieră pe fundal, dar cu un dispreț enorm pentru inteligența privitorilor. Bancnotele de trei euro și scenetele artistice patronate de FRF nu sunt nimic altceva decât instanțe și exemple ale falsului. N

Cine e curios să vadă cum arată un salon internațional auto se duce în parcarea unui club de fotbal din România

RADU PARASCHIVESCU
este scriitor

AVEREA ROMÂNIEI

Sub pământ românesc SA

Valorificarea averii subterane a statului este sabotată de interese politice la fel de subterane.

Discovery COMMUNICATIONS
TELEKOM
EUROSPORT

âneşti VIE

MANIPULARE Grup de pensionari strânși de politicieni rusofili să protesteze împotriva exploatării de petrol și gaze din Marea Neagră

ROMÂNIA, SĂRACA ȚARĂ BOGATĂ, STĂ PE resurse naturale evaluate la peste 750 de miliarde de euro. Unele sunt regenerabile, altele se îndreaptă rapid spre epuizare. Ce este cert, însă: datele referitoare la cantitățile reale de resurse sunt considerate secrete de stat. Secretomania excesivă, furtul și vânzarea arhivelor cu informații sensibile, dar mai ales influențelemeschine ale grupurilor de interese, au dat naștere unor legende legate de cantitatea și valoarea reală a resurselor.

Newswek România a strâns informațiile făcute publice de autorități pentru a realiza o imagine de ansamblu asupra resurselor naturale ale țării.

În subsolurile României se află o cantitate estimată la 760 de tone de aur și 12.000 de tone de argint, cu o valoare de 41,14 miliarde de euro, resurse care ar putea fi exploatate în decursul a 25 de ani. Din păcate, în ultimii 15 ani, nu s-a scos niciun gram de aur din pământ, dar companiile private, majoritatea susținute politic și implicate în scandaluri de corupție, își văd interesul în funcție de cotațiile bursiere. Zăcămintele de cupru ating o cantitate de aproximativ două miliarde de tone și ar putea valora minimum 42 de miliarde de euro. Valoarea acestora ar putea crește în funcție de concentrația de substanțe aflată în fiecare tonă de minereu.

DE
PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

Resursele de sare sunt estimate la peste patru miliarde de tone. La un preț mediu de 48 de euro pe tonă, totul ar valora aproape 200 de miliarde de euro. Extracția și vânzarea celor aproape patru miliarde de tone de cărbune ar putea aduce, teoretic, în economia românească, nu mai puțin de 105 miliarde de euro. Dar minele din Valea Jiului au fost închise, zeci de mii de ortaci au devenit șomeri și, oricum, riscul poluării face discuția redeschiderii și mai complicată.

Lista completă a resurselor subsolului românesc o veți găsi în paginile următoare. Dar nu vă amăgiți: strategia de exploatare este haotică, mijloacele nu prea există, furtul politic este lege. Iar cea mai importantă resursă, integritatea guvernanților, lipsește.

Foto INQUAM PHOTOS / LIVIU FLORIN ALBEI

Potul auro-argintifer: 41 de miliarde €

Cu aproape 200 de miliarde de lei s-ar vinde tot aurul și argintul exploatat din România.

SUB 1.000 DE TONE DE AUR și peste 10.000 de tone de argint ar fi resursele de metale prețioase ale României, conform estimărilor în domeniu făcute fie pentru statul român, fie pentru companii private. Prețul de piață al acestor cantități ar depăși câteva zeci de miliarde de euro, iar cele mai importante zăcăminte aurifere se află la Roșia Montană, Rovina și Certej. Cu toate acestea, în ultimii 14 ani, nicio companie privată și nici statul român nu au scos vreun gram de aur din solul românesc.

Goana după aurul românesc a început încă din antichitate. Imperiul Roman, sub împăratul Traian, a jefuit Dacia lui Burebista în urma celor două războaie din anii 101-102 și 105-106. Conform datelor istorice, împăratul Traian ar fi plecat cu o pradă de război estimată la 160 de tone de aur și 300 de tone de argint.

Cea mai veche regiune auriferă de pe actualul teritoriu al României se află în Munții Apuseni, cuprinsă într-un trapez, cu colțurile la Săcărâmb (județul Hunedoara), Zlatna, Roșia Montană, Abrud (județul Alba) și Baia de Arieș. Istoricul Ion Rusu Abrudeanu menționează în volumul „Aurul Românesc – Istoria aurului din vechime până azi", apărut la Editura Cartea Românească în 1933, că știința mineritului și a prelucrării aurului a fost adusă în teritoriile locuite de strămoșii noștri de către orientali și că în vremea dacilor se practica mineritul subteran. Alți istorici menționează că mineritul subteran ar fi început odată cu ocuparea Daciei de către Imperiul Roman.

MAGNAȚI
Frank Timiș (sus) și Jean Claude Gandur sunt în spatele celor mai mari exploatări aurifere din România

Aurul interbelic

România și-a dezvoltat o industrie minieră a metalelor prețioase în perioada interbelică. Prima instalație de rafinare, cu o capacitate de procesare a 1.000 kg de aur și 4.000 kg de argint, a fost construită între anii 1924 și 1925 de către Ministerul Industriei și Comerțului și Direcțiunea Minelor și Uzinelor Statului Baia Mare. Instalația a fost extinsă în 1933 la o capacitate anuală de procesare de 10.000 kg de aur pur și 30.000 kg de argint pur, la care se adăuga aurul extras din Minele și Uzinele Metalurgice ale Statului și cel adus de producătorii particulari prin Oficiile de schimb. Astfel, în anul 1937, România avea o capacitate de producție de 5.465 kg de aur și 25.645 kg de argint.

Dispute pe estimările cantitative

Informațiile despre resursele de aur și argint ascunse în subsolul României fac parte din categoria informațiilor clasificate: fie sunt etichetate secret de serviciu, fie secret de stat. Secretomania excesivă din jurul acestor resurse a generat o serie de speculații publice, dar mai ales printre cercetători, care se contrazic cu privire la cantitatea de aur care s-ar afla în adâncurile patriei. Geologul Nicolae Anastasiu împreună cu Emil Constantinescu, fost președinte al României, au publicat trei volume despre resursele minerale ale României, editate sub egida Academiei Române, în care se estimează că din subsolurile României s-ar putea extrage o cantitate estimată de 700 de tone de aur și 12.000 de tone de argint. Alți geologi estimează că din România s-ar putea exploata în jur de 6.000 de tone de aur. În Strategia industriei miniere pentru perioada 2017-2035, resursa de aur a fost stabilită la 760 tone de aur.

Redevențele totale: 2,4 miliarde de euro

Consiliul Mondial al Aurului este o organizație internațională care a

FOTO: CANCAN.RO/ GULIVER / GETTY IMAGES; INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

PROTEST
O repornire a exploatării de la Roșia Montană ar putea duce la noi proteste de stradă

strâns sub umbrela ei marii jucători din industria aurului la nivel mondial. Prețul aurului în timp real, publicat pe site-ul organizației, este de aproximativ 1.425 de euro per uncia de aur troy, care este echivalentul a 31,1 de grame. La prețul actual, rezultă că un gram de aur se vinde cu aproximativ 45,8 euro. Ceea ce înseamnă că valoarea celor 760 de tone de aur românesc ar fi nu mai puțin de 34,8 miliarde de euro.

Argintul este mult mai ieftin pe piața internațională. De exemplu, kilogramul de argint se vinde pe bursele internaționale cu aproximativ 528 de euro. Practic, cele 12.000 de tone de argint ar valora 6,3 miliarde de euro. Astfel, aurul și arginul românesc, dacă ar fi exploatate în totalitate și vândute la prețurile zilei, ar valora peste 41 de miliarde de euro.

Dar, în ultimii 14 ani, din pământul românesc nu s-a scos niciun gram de aur. Dacă asta s-ar întâmpla, totuși, statul român ar încasa o redevență anuală de 6% din valoarea aurului și argintului, adică peste 2,4 miliarde de euro exclusiv din valoarea totală a celor două substanțe. Pe lângă acești bani, ar mai putea încasa alte câteva miliarde din taxe și impozite generate de investiții și locurile de muncă.

Zece licențe de exploatare

Bogățiile aflate în subsolul statului român sunt patronate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (ANRM). Conform documentelor obținute de *Newsweek România*, rezultă că Agenția a emis zece licențe de exploatare și prospecțiuni pentru minereuri auro-argentifere. Cele mai importante și valoroase sunt licențele emise pentru Roșia Montană Gold Corporation, Deva Gold, Samax și Băița SA.

În goana după aur s-a înscris și compania Formin SA, din Caransebeș, care a obținut o licență de explorare în zonele Baia de Criș și Luncoiu de Jos, situate în județul Hunedoara. Un permis de prospecțiune a primit și compania Mining & Mineral Development, care caută aur în zona Valea Turcului din județul Mehedinți.

Frank Timiș, proiecte controversate

Cel mai important zăcământ de aur al României se află la Roșia Montană, de unde canadienii de la compania Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) au estimat că ar scoate 300 de tone de aur și 1.600 de tone de argint. Proiectul s-a blocat, însă, iar firma RMGC cere statului despăgubiri de 3,28 miliarde USD, plus dobânzi. Litigiul se desfășoară la Curtea de Arbitraj a Băncii Mondiale de la Washington. În România, însă, în ciuda multor indicii și suspiciuni de corupție, toate dosarele referitoare la acordarea licenței au fost închise.

Un alt proiect minier la baza căruia au stat firmele controlate de Frank Timiș este la Certej, în Hunedoara. Acolo, compania Deva Gold, controlată de canadienii de la Eldorado Gold,

estimează că vor scoate 63 de tone de aur și 375 de tone de argint. Deși au licență de 20 de ani, canadienii de la Deva Gold nu au scos niciun gram de aur. Recent, au obținut prelungirea licenței pentru încă o perioadă de cinci ani.

Magnatul elvețian

Tot în Hunedoara, la doar 17 kilometri de proiectul minier de la Certej, se află zăcământul de la Rovina, deținut de compania Samax România. Geologii estimează că în cele trei perimetre care alcătuiesc exploatarea s-ar găsi o rezervă de aproximativ 180 de tone de aur și 400 de tone de cupru. Compania Samax este administrată de Sorin Halga, iar unic asociat este un offshore, Samax Romania Limited, înregistrat în Cipru. Firma de tip offshore a fost înființată de controversatul magnat elvețian Jean Claude Gandur, cu ajutorul avocaților panamezi de la Mossack Fonseca. Conform Rise Project, elvețianul s-a îmbogățit tranzacționând resurse naturale prin cele mai vulnerabile zone ale planetei, în țări precum Nigeria, Congo, Gabon, Coasta de Fildeș sau Irak, afectate grav de războaie și corupție. În 1998, a cumpărat în Nigeria patru blocuri petroliere, în condiții extrem de avantajoase. Au existat însă și consecințe: doi foști angajați ai companiei sale au fost condamnați și amendați în Elveția pentru spălare de bani și deturnarea unor fonduri conectate la dictatorul nigerian, Sani Abacha, un apropiat al elvețianului Gandur.

Mici aurari de partid

Febra aurului i-a cuprins și pe Vasile Sebastian Albulescu și Răzvan Constantin Robert Teișanu, cei doi patroni ai firmei Formin SA, din Caransebeș. Firma lor a obținut o licență de explorare în zonele Baia de Criș și Luncoiu de Jos, situate în județul Hunedoara. Din informațiile apărute în presă, reiese că Albulescu a fost coleg de școală cu fostul premier Sorin Grindeanu, propulsat în funcție de Liviu Dragnea, fostul lider al PSD. Celălalt asociat, Teișanu, este menționat în declarația de avere a Simonei Geanina Popa Pistru, fost consilier local la Arad. Conform documentului citat, în anul 2015, Teișanu a împrumutat-o pe Pistru cu suma de 150.000 de euro. Ea este soția deputatului PNL Eusebiu Pistru, de la Arad.

Toate drumurile duc la Arsene

Pe colegul lui Grindeanu, Vasile Sebastian Albulescu, îl regăsim ca asociat cu 25% și în compania Zagra Mining SRL, unde este partener cu alte două firme: Mavgo Holding SRL (25%) și Vast Resources PLC (50%), din Marea Britanie. Administratorul societății Zagra este Andrew Richard Prelea, fiul lui George Prelea - fost consul onorific al Australiei la București. Familia Prelea a dezvoltat mai multe proiecte rezidențiale în Tunari, lângă București, și a construit locuințe pentru angajații Ministerului Apărării Naționale.

Firma Mavgo a fost înființată în anul 2015 de Valentin Gheorghe Tănase (50% părți sociale), cumnatul fiului ex-deputatului Ioan Munteanu, care acum este asociat unic la Pro Invest SRL, și Dumitru Florin Pavel (50% părți sociale).

În septembrie 2017, după retragerea lui Tănasă din societate, Pavel a rămas asociat unic. Presa locală a menționat că în spatele firmei lui Pavel s-ar afla Gheorghe Vlasie, cumătrul lui Ionel Arsene, baronul PSD de Neamț.

Vlasie patronează direct firma Aqua Parc, care - împreună cu societatea lui Pavel - a obținut un contract de 54 milioane de euro, fără licitație, de la Compania Națională de Administrarea Infrastructurii Rutiere pentru a reabilita drumul național Bicaz – Poiana Largului.

Ionel Arsene, influentul lider PSD de Neamț, și-a plantat oameni în structuri ale statului care controlează resurse minerale

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

Cupru de aproape 43 de miliarde €

Un geolog rus a fost arestat după ce a încercat să sustragă hărți ale perimetrelor cuprifere românești.

ROMÂNIA DEȚINE, AȘA CUM arată informații la vedere, o cantitate de aproximativ două miliarde de tone de minereuri de cupru a căror valoare poate fi estimată la 42,8 miliarde de euro. Însă informațiile despre cantitatea reală de cupru sunt ținute la secret.

Datele publice despre cantitatea zăcămintelor de cupru sunt contradictorii, chiar în documentele oficiale ale Guvernului României. De exemplu, în Strategia Minieră a României 2017-2035, prin care statul își propune reconsiderarea poziției și a modului de implicare în domeniul minier, se menționează că avem doar 443 milioane de tone de minereuri cuprifere. Ceea ce pare doar un detaliu, la prima vedere, este o eroare extrem de gravă, întrucât este menționată în Strategia Minieră, un document oficial care ar fi trebuit să stea la baza industriei miniere a statului român pentru următorii 15 ani.

Trei companii fac explorare

La o simplă verificare pe site-ul companiei, rezultă că doar Cuprumin deține un zăcământ de cupru de peste un miliard de tone. „Zăcământul este situat administrativ pe teritoriul comunei Lupșa, județul Alba. Acesta are forma unui corp vertical cu înălțimea de 1.200 m și secțiunea orizontală de formă eliptică, cu dimensiunile de 600 m și 800 m. Partea utilă a zăcământului este constituită din minerale de cupru, înglobând peste un miliard de tone de minereu cu un conținut de 0,36% Cu și 1,8% S", se menționează pe site-ul companiei. Alte 500 de milioane tone se află în zona Moldova Nouă.

O cantitate asemănătoare se află la Rovina, în județul Hunedoara. La prețul de 21 de euro tona de minereu de cupru rezultă că valoarea tuturor zăcămintelor publice este de 42,8 miliarde de euro.

Agenția Națională pentru Resurse Minerale a eliberat licențe de explorare și prospecțiuni a minereurilor de cupru pentru firmele Extract Pasado SRL, Mining & Mineral Development și LCS Terra Coal.

Compania Samax România SRL are o licență de exploatare combinată pentru zăcământul de la Rovina. Fostul prefect al județului Hunedoara și actual vicepreședinte al Consiliului Județean Hunedoara, Sorin Vasilescu, a declarat că „zăcământul conține 120 de tone de aur și 100.000 de tone de cupru". Prețul cuprului pe bursele internaționale este de aproximativ 5.351 de euro per tonă. Ceea ce înseamnă că valoarea cuprului este de aproximativ 535,1 milioane de euro.

La prețurile de azi, rezervele de cupru ale României sunt și mai valoroase decât cele de aur, și mai ușor de exploatat

Spionaj rusesc la Moldova Nouă

În zona Moldova, zăcămintele de cupru sunt estimate la peste 500 de milioane tone de minereu de cupru. Licențele din zonă au fost atribuite firmei de stat Moldomin, deținută de stat prin Ministerul Economiei. Din anul 2010, compania de stat a fost pusă de butuci și scoasă la mezat. Administratorul judiciar al Moldomin, Răzvan Zăvăleanu, declara în aceea perioadă că rezervele de cupru ale companiei de stat au fost estimate la aproximativ un miliard de euro.

Compania de stat le-a făcut cu ochiul și spionilor ruși. Pe 19 octombrie 2012, forțele speciale ale SRI au dat năvală în Aeroportul Otopeni. Ei îl căutau pe geologul rus Mihail Orlov, care a ajuns în România ca reprezentant al grupului de firme specializat în minerit.

Cu doar câteva minute înainte de a se îmbarca în avionul care avea să-l ducă la Moscova, Mihail Orlov a fost reținut. Asupra lui s-au găsit mai multe hărți și documente confidențiale despre zăcămintele de cupru de la Moldova Nouă. A fost arestat pentru spionaj economic.

Cum se calculează prețul minereului

Președintele ANRM, Nicolae Turdean, a explicat pentru *Newsweek România* cum se calculează valoarea unei tone de minereu de cupru.

„Prețul cuprului electrolit este 5.351 de euro pe tonă. O tonă de concentrat are 20% cupru, adică 200 de kg care valorează în jur de 1.070 euro. Pentru a obține această cantitate este nevoie de aproximativ 50 de tone de minereu cu o concentrație de 0,36%, ca cel de la Cuprumin. Ceea ce înseamnă că valoarea unei tone de minereu de cupru este de aproximativ 21 de euro".

Feroase și neferoase de 81 de miliarde €

Paradoxal, deși potul e mult mai mare decât la aur, argint și cupru, interesul pare mult mai mic.

RESURSELE DE MINEREURI feroase și neferoase, cu excepția aurului, argintului și cuprului, ar putea aduce României o sumă echivalentă cu cea a resurselor din aur, argint și cupru însumate. România deține 60 de zăcăminte de minereuri feroase care au o resursă estimată de 42 de milioane de tone. Zăcămintele de minereuri neferoase au fost estimate la 507 milioane tone, din care doar 157 de milioane de tone sunt în expoatare. Restul sunt încă îngropate în pământ.

În afacerile miniere și-a făcut loc și fostul deputat și fost prefect de Gorj Mugurel Surupăceanu, de la PSD, care a obținut o licență de explorare pentru minereuri de metale feroase și neferoase în Valea Iohanului din județul Caransebeș. Surupăceanu a fost implicat și într-o afacere de corupție în urma căreia judecătorii de la Tribunalul Gorj l-au condamnat la șapte ani de închisoare cu executare, dar Curtea de Apel Craiova l-a achitat.

Minereuri feroase de 3,5 miliarde de euro

Fostul deputat liberal Andreea Maria Paul a făcut o interpelare parlamentară către Agenția Națională pentru Resurse Minerale prin care a solicitat informații actualizate despre resursele naturale României. Din informațiile furnizate de ANRM rezultă că România deține 60 de zăcăminte, evaluate la 42 de milioane de tone minereuri feroase, „din care 26 de milioane de tone în exploatare și 16 milioane tone în perimetre cu activitate încetată". La un preț mediu de 60 de euro tona, valoarea zăcămintelor ar putea fi de 2,52 de miliarde de euro.

Minereul de fier se regăsește în 35 de zăcăminte, cu o resursă de 38 de milioane de tone. O cantitate de 13 milioane de tone de minereu de fier se află în trei perimetre care au licență de exploatare, dar au fost închise. Prețul minereului de fier pe bursele internaționale este de 75,5 USD, adică în jur de 68 de euro. Dacă s-ar extrage și vinde întreaga cantitate la prețul zilei, rezultă că valoarea zăcămintelor de fier ar fi de 884 de milioane de euro.

În peisajul idilic de la Dorna Arini nu există doar mănăstirea omonimă, ci și o mină de mangan care produce bani fără rugăciuni

Slovacii exploatează manganul românesc

Tot din datele de la ANRM mai aflăm că în toată țara se află 25 de zăcăminte de mangan, o resursă totală de patru milioane tone. „Din care trei zăcăminte în exploatare cu o resursă de un milion tone, 22 de zăcăminte cu o resursă de trei milioane tone resurse posibil de exploatat în zăcăminte cu exploatare sistată", susține Agenția. Tona de minereu de mangan se vinde în medie cu 40 de euro. Zăcămintele de mangan, deci, ar valora în jur de 100 de milioane de euro. Prețul poate să crească sau să scadă în funcție de valoarea concentrației. Manganul se extrage din zona Dorna Arini, din județul Suceava, de către compania OFZ Bucovina SRL. De pe site-ul companiei aflăm că OFZ a obținut licența de exploatare în anul 2018. „Rezervele de minereu de mangan pentru exploatările de suprafață sunt de 0,5 milioane de tone, iar pentru exploatările subterane sunt de aproximativ 1 milion de tone. Capacitatea de producție anuală este de aproximativ 45.000 de tone de minereu de mangan ud", se menționează pe site-ul companiei. Conform datelor de la Registrul Comerțului, firma este controlată de slovacii de la OFZ A.S. (60%), care îl au ca partener pe tulceanul Alexandru Liono. Compania OFZ este o fostă companie de stat, privatizată după anul 1989. În prezent este condusă de Branislav Klocok, dar afacerile companiei s-au extins din Slovacia în România și în Rusia.

Minereuri neferoase de 77,5 miliarde euro

Resursele de minereuri neferoase au fost estimate la 507 de milioane de

POLITICĂ
Andreea Maria Paul a întrebat statul, când era parlamentar, care sunt resursele României, în timp ce deputatul PSD Mugurel Surupăceanu s-a ocupat cu exploatarea resurselor

tone, din care 157 de milioane de tone sunt în exploatare. Restul se află în perimetre miniere cu activitate încetată, conform ANRM. Preţul minereurilor neferoase variază în funcţie de concentraţia de substanţe aflată în fiecare dintre acesta. Cotaţiile internaţionale arată un preţ mediu de 100 de euro tona, ceea ce înseamnă că valoarea minereurilor româneşti ar putea fi în jur de 50,7 de miliarde de euro.

O altă resursă valoroasă o reprezintă cele 67 de milioane de tone de minereuri polimetalice, conform datelor publice. Zăcămintele de minereuri polimetalice se află în Bistriţa Năsăud, Hunedoara, Caraş-Severin, Arad, Alba, Bihor şi Suceava.

În minereurile polimetalice se găsesc diverse concentraţii de zinc, plumb, molibden, nichel, crom, cobalt, galiu, titan, vanadiu şi arseniu. Preţul mediu per tonă de minereu este de aproximativ 400 de euro. Adică în jur de 26,8 de miliarde de euro.

Controversatul Surupăceanu a intrat în mină

Compania Humintrade a obţinut o licenţă de explorare pentru minereuri de metale feroase şi neferoase în Valea Iohanului, din judeţul Caransebeş, pentru o perioadă de trei ani, printr-un ordin emis de ANRM, în ianuarie 2019. Din datele de la Registrul Comerţului, firma este deţinută de o altă societate, Euraida, care la rândul ei este patronată de fostul deputat şi prefect PSD de Gorj Mugurel Surupăceanu. Soţia sa, Bianca Aida Surupăceanu, deţine doar 1% din firmă.

Firma lui Surupăceanu a obţinut, în 2018, o licenţă de administrare a pieţelor centralizate de gaze naturale de la Autoritatea Naţională de Reglementare în Domeniul Energiei. Prin această licenţă are dreptul să îşi înfiinţeze propria platformă de tranzacţionare a gazelor. Până în 2016, Surupăceanu a fost asociat la firma Qia Energy, un furnizor de energie electrică şi gaze naturale, dar a cedat firma surorii sale, Delia Moianu.

Condamnat la Gorj, achitat la Dolj

Pesedistul Surupăceanu, în calitate de patron al unei alte firme, Voron Trans, a fost acuzat de procurorii Direcţiei Naţionale Anticorupţie că a impus cumpărarea de către fostul Complex Energetic Turceni a unui tractor forestier la un preţ de 836.000 lei, adică de patru ori mai mare decât preţul iniţial de achiziţie.

„Achiziţia utilajului terasier s-a realizat cu încălcarea dispoziţiilor legale privind achiziţiile publice şi prin îndeplinirea defectuoasă a atribuţiilor de serviciu de către inculpaţii Cristea Dumitru, Boiangiu Silvică şi Vasile Ioan Viorel cu contribuţia inculpaţilor Surupăceanu Mugurel şi Buşan Sorin, fapt pentru care întreaga sumă de 836.570 de lei achitată nelegal de S.C. Complexul Energetic Turceni S.A. către S.C. Voron Trans S.R.L. reprezintă prejudiciu produs în patrimoniul societăţii cu capital majoritar de stat", conform unui comunicat de presă emis de DNA. În primă instanţă, judecătorii de la Tribunalul Gorj l-au pricopsit pe Surupăceanu cu o pedeapsă de şapte ani de închisoare. Se întâmpla în 2013. Doi ani mai târziu, judecătorii de la Curtea de Apel Craiova au hotărât să-l achite pe fostul parlamentar PSD. N

FOTO: TRECATOR.RO; INQUAM PHOTOS / DAN GEORGE PORCUTAN; FLICKR

Balastiere de 62 de miliarde €

Evaziunea în domeniu este de 20 de miliarde de euro, susține șeful Agenției Naționale pentru Resurse Minerale.

ROMÂNIA DEȚINE OFICIAL 683 de zăcăminte de nisip și pietriș din care se pot scoate nu mai puțin de 2.131 de milioane de metri cubi de materiale evaluate la aproximativ 17 miliarde de euro. Alte 40,1 de miliarde de euro se pot scoate din vânzarea calcarului și argilei. Încă cinci miliarde de euro se pot obține din zăcămintele de granit, roci, bituminoase, marmură, gips și travertin. Aceste materiale se folosesc în special în domeniul construcțiilor, acolo unde evaziunea este în floare. Cât de mare este furtul la nivel național? Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, Nicolae Turdean, consideră că cel puțin o treime din cantitățile extrase anual sunt vândute la negru. Culmea, la cât de mare este furtul, România a ajuns să exporte nisip în Ungaria.

Nisip și pietriș: 13,63 miliarde euro

Cele 683 de zăcăminte de nisipuri și pietrișuri sunt răspândite în toată țara. Dintre acestea, au fost concesionate doar 334 de perimetre cu resurse de 1.312 de milioane de metri cubi și 349 de zăcăminte neexploatate cu resurse de 819 de milioane mc, conform informațiilor făcute publice de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (ANRM) în 2011. Adică 2.131 milioane mc.

Cât costă întreaga cantitate de pietriș și nisip? Cele 2.131 de milioane de metri cubi însumează aproximativ 3.409 de milioane de tone. Unul dintre afaceriștii care lucrează de aproape zece ani în domeniu, Daniel Bugnar, a precizat că „un metru cub de nisip și pietriș înseamnă aproximativ 1,6 tone. Prețul tonei de nisp și pietriș variază în funcție de calitate și tipul de piatră. Nisipul și pietrișul costă la poarta balastierei 29 de lei, respectiv minimum 11 lei". Asta înseamnă în jur de 5 euro pe fiecare tonă de nisip și pietriș. Ceea ce înseamnă că întreaga cantitate valorează 17 miliarde de euro.

Cât încasează statul? Dacă s-ar vinde întreaga cantitate de nisip și pietriș, statul ar încasa o redevență de 0,4 euro pe mc, ceea ce înseamnă că la bugetul de stat s-ar încasa 852,4 milioane de lei, conform Legii Minelor.

Campionii: Prahova, Buzău, Arad, Bihor

Nisipurile și pietrișurile se folosesc la fabricarea betoanelor, mortarelor și șapelor, la realizarea prefabricatelor din beton, la tencuieli, la fabricarea mixturilor asfaltice, la fundații și straturi de drumuri rutiere, în industria mortarelor și adezivilor, sub formă de amestec de agregate nelegate sau legate hidraulic, precum și la construcții de căi ferate.

ANRM a emis 876 de licențe de concesiune și permise de exploatare a nisipului și pietrișului la nivel național. Cele mai multe concesiuni sunt în județele Prahova și Arad cu 59, respectiv 49 de perimetre din care se scoate nisip și pietriș. Cele două sunt urmate de județele Buzău și Bihor, fiecare cu câte 44 de perimetre.

FOTO: RFERL.ORG

Calcar industrial, argilă și andezit: 40,1 miliarde de euro

Din informațiile transmise de Agenție către fostul parlamentar Andreea Maria Paul, rezultă că în subsolul românesc se află o cantitate de 4,8 miliarde de tone de calcar industrial și de construcții. Întreaga cantitate se află în 125 de zăcăminte, „din care 69 perimetre în exploatare cu resurse de 3 miliarde tone și 56 de zăcăminte neexploatate cu resurse de 1,8 miliarde de tone", susține ANRM. Prețul mediu pe tona de calcar este de aproximativ 7 euro, ceea ce înseamnă că valoarea celor 125 de zăcăminte este de 33,6 miliarde euro.

ANRM a emis 124 de licențe și permise de exploatare a calcarului. Pentru județul Constanța au fost emise 24 de licențe și permise, alte 14 în Hunedoara și 12 în județul Caraș-Severin.

România mai deține și 1.632 milioane tone de argilă, care se vinde în medie cu 4 euro tona. Ceea ce ar aduce

ANRM
Nicolae Turdean, șeful Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, spune că evaziunea la balastiere este enormă

venituri de 6,5 miliarde de euro. Pentru afacerile cu argilă, ANRM a emis 55 de licențe de concesionare și permise de exploatare.

Alte cinci miliarde de euro se pot obține de pe urma zăcămintelor de andezit, dacit, roci bituminoase, gresie, marmură, gips, granit și travertin.

Principalii jucători sunt străini

Calcarul și argila extrase, împreună cu alte materii prime care conțin oxizi de aluminiu și oxizi de fier, sunt concasate, apoi măcinate pentru obținerea unei pulberi. Pulberea obținută este încălzită pentru producerea clincherului, un produs intermediar al fabricării cimentului.

Cei mai mari producători de ciment din România sunt companiile Holcim, Heidelberg și CRH România. De exemplu, Holcim deține patru cariere de piatră, șase balastiere și 18 betoniere. Heidelberg are șapte cariere, cinci balastiere și 20 de betoniere. CRH are șapte cariere, opt balastiere și 15 betoniere. Conform unui raport al Consiliului Concurenței pe anul 2018, integrarea pe piețele din amonte, ale materiilor prime, conferă avantaj producătorilor de ciment, în sensul că aceștia își pot proporționa producția de materii prime, destinată terților, în funcție de prioritățile lor de afaceri și nu de cererea pe piață.

Mai mult, Consiliul Concurenței consideră că piața relevantă geografică a agregatelor de balastieră are o dimensiune locală, fiind limitată la o rază de circa 40-50 km în jurul facilităților de producție (balastierelor). Chiar dacă, teoretic, se pot comercializa agregate de balastieră la distanțe mai mari, costul rezultat din transportul pe aceste distanțe determină o creștere a prețului de vânzare.

Potențialul pieței de materiale de construcții este atât de mare în România încât Ungaria importă de la noi nisip

Evaziune la greu

Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, Nicolae Turdean, a declarat pentru *Newsweek România* că în domeniul materialelor de construcții extrase rezultate din zăcămintele românești este o evaziune greu de imaginat.

„Furtul este în floare în zona materialelor de construcții. La nisipuri și pietrișuri în principal, la calcare, andeziturii, unde evaziunea este foarte mare. Când am preluat funcția de președinte, am avut semnale despre evaziunea din acest sector", a spus Turdean.

În urma unor estimări făcute la nivelul Agenției, Turdean a constatat că datele statistice ale instituției pe care o conduce nu corespund cu cantitățile de betoane produse în 2018: „Împreună cu Inspectoratul General de Poliție am organizat mai multe patrule în patru județe. Doar în urma unui control am anulat trei licențe și s-au făcut patru dosare penale".

Cât de mare este evaziunea? Turdean susține că cel puțin o treime din cantitatea 100 de milioane de tone de nisip și pietriș românesc. „Părerea mea e că cel puțin o treime din cantitățile extrase se vinde la negru. Am constatat că se vinde nisip în Ungaria. De ce? Pentru că e mai ieftin să vinzi ceva ce nu plătești, decât să vinzi ceva pentru care plătești", a spus Turdean.

Cărbune de 105 miliarde €

Majoritatea zăcămintelor, însă, sunt închise. Extracția e prea scumpă și poluarea provocată prea mare.

ÎN URMĂ CU 30 DE ANI, VALEA Jiului era considerată imperiul huilei. Peste 50.000 de mineri lucrau la foc continuu pentru a scoate huila din cele 14 mine. Treptat, însă, acestea au fost închise. Minerii au protestat, dar au fost calmați cu plata salariilor compensatorii și cursuri de reconversie profesională. Se dorea ca oamenii care își petrecuseră tinerețea sub pământ să aibă slujbe la lumina zilei, dar guverne succesive au tocat banii pe școlarizarea minerilor până când ortacii au ajuns șomeri. Restul s-au pensionat. Alte câteva sute de milioane de euro s-au tocat pentru închiderea minelor. Astăzi, mai sunt doar patru mine în care lucrează vreo 3.000 de mineri, dar și acestea se îndreaptă cu pași repezi spre închidere.

Lignit: 45,3 miliarde euro

Datele deținute de Agenția Națională pentru Resurse Minerale arată că România dispune de resurse de cărbuni estimate la 3.857 milioane de tone în 281 de zăcăminte. Din întreaga cantitate, doar „517 milioane de tone se află în exploatare și 3.340 de milioane de tone în perimetre cu activitatea încetată", potrivit informațiilor Agenției.

Fostul director al Complexului Energetic Oltenia, Laurențiu Ciurel, spune că toată jumătatea de sud a țării stă pe lignit, inclusiv Bucureștiul: „Lignitul iese la suprafață în câteva locuri, trece pe sub Dunăre și trece în bazinul Mariţa. Ajunge până în Kosovo. Problema este că nu poate fi exploatat ușor. Cel care poate fi exploatat ușor, lignitul de la suprafață, ar putea să satisfacă nevoile României pe 25-30 de ani. Lignitul se arde în termocentrale proiectate pentru lignit inferior. În termocentralele românești de la Complexul Energetic Oltenia nu se poate arde alt cărbune decât lignitul".

Complexul Energetic Oltenia are în special rolul de a echilibra sistemul energetic național atunci când resursele hidro și nucleare fac pană

Cea mai mare cantitate de cărbune se află în 206 zăcămintele estimate ca având o resursă de 3.202 de milioane de tone de lignit. În prezent, se scoate lignit din 53 de perimetre cu resurse estimate la 294 milioane de tone. Restul cantității se află în zăcăminte neexploate sau închise. Cât valorează întreaga cantitate de lignit? Prețul mediu pe tona de lignit este de 15 euro, ceea ce înseamnă că întreaga cantitate de lignit ar putea valora 45,3 miliarde de euro.

Huilă și cărbune brun: 60 miliarde de euro

Huila este o altă categorie de cărbune, dar mult mai valoros, care este folosită la termocentralele Deva și Paroșeni, în Valea Jiului. În România se află 56 de zăcăminte de huilă, cu o resursă de 596 milioane tone, din care doar nouă zăcăminte se află în exploatare cu resurse estimate la 223 milioane de tone. Dan Marinescu, fost director de proiect la Complexul Energetic Hundedoara (CEH), a explicat pentru *Newsweek România* că prețul tonei de huilă diferă în funcție de puterea calorică: „Prețul de extracție a huilei este de 115 lei pe gigacalorie. Puterea calorică a huilei este în medie de 3.850 de kilocalorii, ceea ce înseamnă că prețul unei tone ajunge în medie la 97 euro, nesubvenționat".

La prețul actual de 97 euro pe tona de huilă, valoarea întregului zăcământ ar valora în jur de 57,8 miliarde euro.

România mai dispune de resurse de antracit și cărbune brun estimate la 1,1 milioane tone, respectiv 58,4 milioane de tone. La prețul de 40 euro pe tona de cărbune brun, valoarea întregii resurse ar fi de 2,33 miliarde de euro. Întreaga resursă de antracit se află în două zăcăminte închise la începutul anilor 1990. Valoarea acestora ar putea ajunge la aproximativ 100 de milioane de euro.

FOTO: EUROPAFM.RO; NEWS.RO; DIGI24.RO

Ca sarea-n buget: peste 190 de miliarde €

Întreaga resursă de sare a României valorează de cinci ori mai mult decât aurul țării.

ZĂCĂMINTELE DE SARE ALE României depășesc de câteva ori, ca valoare, resursele de aur, argint și alte metale feroase și neferoase ale țării. Pe piața internațională, însă, sarea românească a fost înlocuită cu cea din Ucraina, Turcia și Grecia. Compania de stat Salrom, care gestionează toate zăcămintele de sare ale țării, este ținută captivă de politiceni care găsesc acolo un loc de muncă călduț pentru odrasle, neamuri și consilieri.

Conform volumului „Resurse Minerale ale României", publicat sub egida Academiei Române, țara noastră scotea în 1940 în jur de 436.000 de tone de sare.

În anii '70, cantitatea de sare exploatată a ajuns la 2,856 milioane de tone. Vârful a fost în 1980, când statul a raportat o cantitate de 4,7 milioane tone. De atunci, cantitățile de sare extrasă au început să scadă: 2,6 milioane de tone în 2006, două milioane de tone în 2009. În ultimul an, cantitatea totală de sare exploatată a ajuns la 1,4 milioane de tone, din care s-au exportat în jur de 500.000 tone în Slovacia, Serbia sau Bulgaria.

Glume politice nesărate, la Salrom

România deține zăcăminte de săruri haloide estimate la o cantitate de 4,05 miliarde de tone. Dintre acestea, sărurile de potasiu se află în opt zăcăminte, cu o cantitate de 51 milioane de tone, dar activitatea de exploatare a acestora a încetat. Sarea gemă se află stocată în 27 de zăcăminte, cu o resursă estimată la 4 miliarde de tone. Conform documentelor de la ANRM, în prezent sunt emise „10 licențe de concesiune pentru exploatare negociate pentru zăcăminte cu resurse posibil de exploatat de 2 miliarde tone. Activitatea de exploatare este realizată în totalitate de stat".

SARE PE RANĂ
Treaba merge la Salrom: în salina de la Praid s-a investit un milion de euro (sus). În Consiliul de Administrație, PSD a numit-o pe Oana Bulai, bună prietenă a lui Ionel Arsene, șeful PSD Neamț

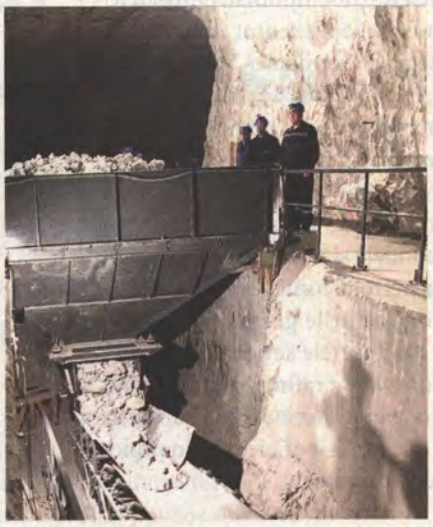

Cât valorează întreaga cantitate de sare? Membru în Consiliul de Administrație, consilier al ministrului Economiei și fost director general al Salrom, Constantin Jujan a declarat pentru *Newsweek România* că Salrom vinde în medie tona de sare cu 230 de lei. Adică în jur de 48 de euro pe tona de sare brută. „Nu am niște date cuantificate legate de valoarea totală a societății. Salrom vinde în medie tona de sare cu 230 de lei. Vorbim de sare neprelucrată, sare de drumuri", a spus Jujan. Întrebat despre problemele cu care se confruntă compania, mai ales că în ultimii ani România a pierdut bătălia de pe piețele internaționale de sare, Jujan a declarat: „Nu pot să vă spun ce probleme sunt, am fost director general, dar nu pot să intru în detalii pentru că nu am acceptul de la minister. Îmi pare rău, dar nu pot să vă dau detalii".

Dacă întreaga cantitate de sare de 4 miliarde de tone ar fi extrasă și vândută la prețul de 48 de euro pe tonă, statul ar încasa peste 190 de miliarde de euro.

În ultimii 30 de ani, la șefia și în Consiliul de Administrație al companiei Salrom au fost impuse o serie de personaje controversate provenite din armata de cadre de partid. În ultimii doi ani, s-au perindat la conducerea companiei oameni susținuți de baronul Ionel Arsene, de la PSD Neamț (precum Andrei George Ursărescu, fiul lui Dorinel Ursărescu, un controversat politician și afacerist nemțean, sau Oana Geanina Bulai).

Petrol și gaze între 57 și 309 miliarde €

Resursa de hidrocarburi este incertă iar exploatarea tărăgănată de jocuri politice.

ROMÂNIA DEȚINE ÎN SUBSOLURI resurse de petrol și gaze estimate la 309 miliarde de euro, dacă nu se mai descoperă noi zăcăminte. Aceste resurse au fost țința marilor puteri încă din perioada interbelică, atunci când România era un jucător important la nivel mondial. Rezervele certe de petrol și gaze sunt evaluate la 57 de miliarde de euro.

Țările Române au înregistrat oficial prima producție de petrol din lume, în 1857: 275 de tone, obținute din regiunile Prahova și Dâmbovița. În același an, la Ploiești, a intrat în funcțiune prima rafinărie de petrol de tip industrial din lume, iar Bucureștiul devenea primul oraș din lume iluminat public cu petrol lampant.

Marile companii interbelice

Ultimul deceniu al secolului al XIX-lea consemnează pătrunderea capitalului internațional în industria petrolieră românească. În 1895, a început la Câmpina construcția rafinăriei Steaua Română, una dintre cele mai mari din Europa la acea dată, cu capital al Deutsche Bank. În 1904, Standard Oil a întemeiat Societatea Româno-Americană, iar Deutsche Bank a construit rafinăria Vega. Un an mai târziu, grupul bancar Rotschild înființa Societatea Aquila Franco-Română, care a luat în folosință rafinăria din Plopeni. În 1908, Royal Dutch Shell întemeia Societatea Astra care, după doi ani, fuziona cu compania Regatul Român sub numele de Astra Română. În 1910 se construiește rafinăria Orion, cu capital britanic, iar Aquila Franco-Română dă în funcțiune la Ploiești rafinăria Columbia, se menționează în raportul Energy Policy Grup, din 2014.

Atât în Primul, cât și în Cel de-Al Doilea Război Mondial, petrolul românesc a reprezentat un obiectiv strategic al Germaniei. În noiembrie 1916, în încercarea de a bloca accesul german la petrolul Prahovei, serviciile secrete britanice au organizat, cu acordul autorităților române, o mare operațiune de sabotaj, aruncând în aer sondele și rafinăriile regiunii. În 1940, petrolul românesc asigura 58% din importurile germane. La 1 august 1943, forțele aeriene americane au bombardat rafinăriile prahovene, într-o operațiune îndrăzneață, dar în cele din urmă ineficientă din punct de vedere strategic.

Petrol între 33 și 184 de miliarde de euro

În prezent, informațiile reale despre canitățile de petrol aflate în zăcăminte sunt păstrate la secret. Radu Mircescu, directorul Gasoil Grup, estimează resursa de petrol a României la 750 de milioane de tone. „Din 1860, când a început producția de petrol din țară, s-au extras în medie 5 milioane de tone pe an. Asta înseamnă 750 milioane de tone până în prezent. Înmulțit cu 7 barili pe tonă și 50 de dolari pe baril, asta înseamnă peste 200 miliarde de dolari. Cam tot atâta petrol mai avem în zăcăminte", a spus Mircescu, pentru „Ziarul Financiar". Este vorba, deci, de aproximativ 184 miliarde de euro.

Dar rezervele oficiale ale României au fost estimate la 600 de milioane de barili.

Analistul Chisăliță Dumitru a declarat pentru *Newsweek România* că aceste rezerve valorează astăzi, la prețul mediu de 60 USD pe baril, cotație oferită de bursele internaționale, în jur de 36 miliarde de euro. Aproximativ 33 miliarde de euro.

În ultimul an, depozitele de petrol și gaze din platoul continental al Mării Negre au transformat România în teren de joacă al Rusiei

Gaz de 125 de miliarde de euro

Rezervele certe de gaze naturale au fost estimate la aproximativ 110 miliarde de metri cubi. Analistul Chisăliță Dumitru spune că este foarte greu de calculat valoarea acestei rezerve pentru că, de exemplu, prețul la gaze pentru populație este plafonat până în iulie: „Dacă nu am ține seama de această particularitate, am putea să discutăm de un preț de 23 de miliarde de euro, la un preț de 96 lei megawatul".

Resursele de gaze ale României au fost estimate la 600 de miliarde de metri cubi de oficialii ANRM. Ceea ce înseamnă că întreaga resursă estimată de gaze ar putea valora în jur de 125 de miliarde de euro.

Posibila exploatare a rezervelor din bazinul continental al Mării Negre ar putea transforma România într-un important actor regional, însă jocurile politice amână momentul.

FURIE
Din Pungești, Vaslui, protestele au ajuns la București

Gazele de șist, resursă misterioasă și periculoasă

România a câștigat din gaze de șist aproape o sută de milioane de dolari. Nu din exploatare, ci din despăgubiri.

POTENȚIALUL REZERVELOR DE gaze de șist ale României nu este clarificat în prezent.

Compania americană Chevron a căutat gaze de șist în Dobrogea și Vaslui, dar a abandonat lucrările în urma protestelor locale, adoptate național.

Amploarea protestelor și suspiciunea că agenți ai Rusiei s-ar fi implicat în sprijinirea protestatarilor au dus la declararea localității Pungești din Vaslui „zonă specială de siguranță publică" de către Ministerul de Interne, pentru a se putea suplimenta forțele de ordine.

„În urma analizei situației operative din comuna Pungești, la data de 16.11.2013, conducerea Poliției Municipiului Vaslui a apreciat că este necesară suplimentarea forțelor de asigurare a ordinii publice din zonă, în vederea prevenirii și combaterii faptelor de violență, distrugere sau ultraj contra bunelor moravuri", a transmis Ministerul Afacerilor Interne.

Măsura a fost impusă nu doar din cauza protestelor față de exploatarea care urma să înceapă, ci și pentru că între localnici și forțele de ordine au existat tensiuni care puteau degenera în conflicte fizice.

Ca urmare a protestelor, dar și după ce rezultatele obținute în urma cercetărilor geologice au arătat resurse inferioare așteptărilor, compania Chevron a renunțat la proiectul din România, lăsând în urmă datorii la stat de 72,3 milioane USD.

Președintele ANRM, Nicolae Turdean, a declarat că „prejudiciul a rezultat din volumul de lucrări de cercetare geologică pentru anul I care nu au fost realizate. Ei (Chevron – n.r.) au câștigat trei perimetre în Dobrogea.

Din oferta lor a rezultat un program minim obligatoriu pentru primii trei ani de explorare. Adică trebuia să facă mai multe tipuri de prospecțiuni. Nexecutarea acestui program duce la virarea către bugetul de stat a sumelor pentru lucrările neefectuate. La ei a rezultat că nu au executat în jur de 90% din lucrările propuse".

În primă fază, Chevron a refuzat să plătească și a reclamat România la Curtea de Arbitraj de la Paris, unde americanii au pierdut, astfel că statul român a încasat aproximativ 98 milioane USD.

Prospecțiuni pentru gaze de șist au făcut în România inclusiv sârbii de la NIS Petrol, companie deținută de Gazprom, dar fără succes.

FOTO: INQUAM PHOTOS

Arhiva Agenției de Resurse Minerale, risipită

Peste 20% din documentele despre resursele din subsol au fost pierdute. Nimeni nu a plătit.

FOSTUL DIRECTOR GENERAL AL ANRM, Aurel Gheorghe, susține că una dintre cele mai grave probleme cu care se confruntă Agenția este legată de arhivele instituției în care se află documente valoroase, în special secrete de stat, despre bogățiile subsolului românesc. Problemele pentru Gheorghe au început în 2018, atunci când a cerut ca documentele să fie depozitate în containere securizate într-un spațiu de la Măgurele. Urmarea: i s-a retras certificatul ORNISS și a fost dat afară. A dat în judecată ANRM, a câștigat procesul și a fost repus pe funcție. Apoi a fost tras pe linie moartă și din nou dat afară.

Newsweek România: **Ce probleme sunt cu arhiva ANRM?**

Aurel Gheorghe: Problema arhivelor a început în 2012. ANRM avea o arhivă în sediul din strada Mendeleev dar, în 2012, a apărut o idee prin care s-a decis ca toate arhivele din țară să fie aduse în noul sediu al instituției. Erau arhive ale fostelor unități miniere. Pentru această operațiune s-a apelat la două firme. Transferul a avut loc în 2013 - 2014. Arhivele din teritoriu au fost aduse într-un spațiu din Ciorogârla, care aparținea unui fond de investiții polonez cu acționari din Marea Britanie. Toată această istorie a costat între 4 și 6 milioane de euro. Toată această afacere trebuia supravegheată de ofițeri de la Oficiul Secretelor de Stat pentru că erau obligați de lege să facă prevenție, îndrumare și control.

De exemplu, una dintre arhive cântărea 35 de tone și există un aviz de expediție că s-a făcut un singur transport cu o singură mașină de 3,5 tone. Toată povestea s-a închis într-un dosar la Direcția Economică a Poliției. Dosarul s-a clasat în 2015, după ce a avut loc o percheziție la ANRM, dar și în casele mai multor angajații ANRM. Acest dosar s-a declinat la DIICOT, de la DIICOT la DNA.

Aurel Gheorghe, fost director al ANRM, a fost marginalizat și apoi mazilit din Agenție pentru că deranja interese de partid

Unde se află arhiva acum?

Aceste arhive s-au mutat într-un sediu luat de ANRM, situat pe București – Ploiești. Spațiul are trei incinte, dintre care două neconforme pentru depozitarea arhivei.

Depozitarea arhivei în cele două incinte neconforme a dus la distrugerea arhivei.

Au fost năpădite de ciuperci și tot felul de bacterii. În 2015-2016, arhiva a fost tratată cu gaze pentru a scăpa de ciuperci și le-am iradiat la Măgurele.

Ulterior, au devenit bune de lucru. Documentele au fost inventariate și băgate în 15-16 containere. Atunci s-a observat că lipsesc cam 20% din documentele preluate inițial.

O persoană de la Măgurele ne-a pus la dispoziție gratuit un teren pentru a construi o hală. Documentele au fost depozitate acolo în 15-16 containere sigilate. Odată cu venirea noului președinte pus de Arsene (liderul PSD Neamț – n.r.), s-a decis ca arhiva de la Măgurele să fie dusă la Romaero, într-un spațiu neconform.

Ce informații se află în această arhivă?

Studii și documentații geologice și miniere care au avut legătură cu întreprinderi miniere, întreprinderi de cercetare geologică.

Practic, tot ce s-a făcut din anul 1970 și are legătură cu resursele României.

Cine a secretizat informațiile publice despre resurse?

Informațiile despre resurse sunt considerate secret de serviciu pentru că există Ordinul 202 din 2003 emis de președintele ANRM, prin care s-a decis acest lucru. E o prostie.

Înseamnă că limitează accesul unor terți la informații publice.

Ordinul emis de președintele Maria Iuliana Stratulat a fost o păcăleală prin care s-a dorit să nu aibă foarte multă lume acces la astfel de informații.

FOTO: TOMISNEWS.RO

Șeful ANRM: „Nu se poate calcula în bani ce resurse avem"

Președintele Agenției susține că evaluările subsolului pot fi făcute doar de companii străine.

PREȘEDINTELE AGENȚIEI Naționale pentru Resurse Minerale, Nicolae Turdean, amenință că va retrage licența pe aur a canadienilor de la Deva Gold, dacă aceștia nu se apucă de exploatare. Timp de 20 de ani, canadienii nu au exploatat nimic, dar acțiunile companiei au crescut pe bursă. Una dintre cele mai grave probleme cu care se confruntă Agenția este lipsa de personal. De exemplu, 72 de oameni verifică 24.000 de licențe miniere. Adică în jur de 334 de fiecare om. Este imposibil să se facă aceste verificări, deși este obligatoriu să se facă anual.

Newsweek România: **Cât valorează resursele României?**

Nicolae Turdean: Nu se poate calcula efectiv în bani. Dacă vorbim de canități, vorbim de cantități cantonate în subsol. Dacă vorbim de valori, nu putem să scoatem nicio vorbă. De ce? Pentru că aceste substanțe își capătă valoarea de abia în momentul exploatării. Nu m-aș hazarda să evaluez zăcămintele, din foarte multe motive. Se poate face un calcul estimativ, dar e complet aberant. În primul rând, din motive tehnice. Depinde de tehnologia care se aplică fie în faza de exploatare, fie în faza de preparare. Zăcămintele de minereuri dețin un complex de substanțe, de metale. Din acestea, nu toate sunt recuperabile la tehnologia cu care se prelucrează acum. Ele se vor regăsi în sterilele de flotație, unde cu ajutorul tehnologiilor moderne se pot recupera diferite substanțe. Dintr-un minereu de cupru trebuie să scot și aur și argint, plus alte substanțe.

Totuși, niște calcule estimative se pot face.

În industria minieră, nimeni nu vorbește de valoarea zăcământului. Toată lumea vorbește de mărimea lui, de calitatea lui. Calculele se fac atunci când ai o rezervă sigură, ai o tehnologie de exploatare, alta de preparare și tehnologie de valorificare. Când ai toate acestea, poți să faci un calcul la rezerva sigură.

În ultima perioadă, toată lumea se pricepe, pe lângă fotbal și agricultură, la minerit.

Am văzut tot felul de politicieni care își dau cu presupul și înmulțesc gramele de la rezerve sigure cu total zăcământ și ies niște valori de rămânem și noi muți. Ne umflă râsul, pur și simplu. Dar mai întâi trebuie văzut dacă se poate extrage și, dacă da, cu ce costuri se extrage? Le poți prepara, nu le poți prepara, cât te costă, este rentabil? Valorile sunt așa aruncate din avion. Asta este o practică extrem de păguboasă.

Nicolae Turdean, președintele ANRM, a explicat că valoarea resurselor nu înseamnă cantitățile din sol, ci cele extrase și vândute

România nu are metodologie și specialiști care să poată să facă evaluarea unui zăcământ.

Nu o să găsiți în România așa ceva niciodată. Companiile mari își fac tot felul de simulări.

Avem o industrie minieră moartă. Agenția cum funcționează?

Cea mai gravă problemă este nivelul de salarizare. Avem în schemă 126 de persoane, dar sunt angajate 102 care trebuie să se ocupe de 24.000 de licențe. 72 sunt pe control. ANRM are cele mai mici salarii. Salariul mediu este undeva la 4.000 lei net. Ăsta e salariul unui inspector care trebui să aducă la buget două miliarde de lei anual.

Și șpaga e mare.

O fi fost. Folclor din ăsta am auzit și eu.

Agenția a prelungit licența pe aur a companiei Deva Gold?

A fost prelungită pentru o perioadă de cinci ani. Dar, atenție: nu am acceptat programele propuse. Compania venise cu o cercetare geologică și am refuzat. Dacă timp de șase luni nu vine cu documentație de refacere a programului și trecere la exploatare, le iau licența. Prelungirea s-a făcut prin act adițional. Eu judec din punct de vedere al valorificării licenței. Ei au ținut licența în cercetare timp de 20 de ani. De acum încolo nu le mai permit. Dacă nu se apucă în șase luni de exploatare, să vină altul.

Nu trebuie să țină perimetrul ocupat. Dacă nu reușește în șase luni de zile, nu mai acceptăm cercetare geologică.

GREU DE SCHIMBAT

Oamenii lui Dragnea rezistă în Guvern

La trei luni de la instalarea noului cabinet, liberal, mai mulți demnitari numiți în regimul PSD continuă să dețină poziții-cheie în structurile guvernamentale.

GUVERNUL PNL PARE SĂ FI UITAT DE EI. PENTRU A SCHIMBA un secretar de stat, nu este nevoie de vreo explicație sau motivare, ci doar de o decizie a prim-ministrului.

Newsweek România a prezentat deja cazul secretarului de stat Raed Arafat, care rezistă în toate guvernele, indiferent de culoarea lor politică, încă din 2007. Dar acesta nu este singur.

ANAF-ul, dominat de oamenii PSD

Actuala șefă a Fiscului, Mirela Călugăreanu, a ocupat funcția încă de pe vremea când Liviu Dragnea stabilea toate măsurile politice majore. A fost numită șefa ANAF în 18 iulie 2017, când premier era Mihai Tudose, și a fost dată jos la 28 martie 2018, de Viorica Dăncilă.

După ce Dragnea a ajuns la pușcărie, iar Vâlcov a fost eliminat din Palatul Victoria, Călugăreanu a revenit, în iunie 2019, la conducerea ANAF. „Suntem de rușinea Europei cu ANAF. Agenția trebuie informatizată. Și vom elimina și 150 de posturi de conducere", declara actualul ministru de Finanțe, Florin Cîțu (PNL), la 8 ianuarie.

În august 2017, când ANAF era condus de Mirela Călugăreanu, Florin Cîțu acuza această instituție de fapte penale, întrucât, la instigarea premierului Mihai Tudose, a declanșat controale împotriva a două bănci aflate pe pierdere.

În plus, Ionuț Mișa, fost ministru de Finanțe și fost șef al ANAF în regimul Dragnea, a revenit de la 9 noiembrie 2019 în postul de șef al Direcției mari contribuabili, din cadrul ANAF.

Un politruc PCR păstorește cultele

Victor Opaschi conduce neîntrerupt departamentul Cultelor din mai 2012, fiind numit în funcție de guvernul Ponta. Opaschi este un vechi activist PCR, care a lucrat la Institutul de Științe Politice al Partidului Comunist.

După 1990, cariera sa politică a fost lipită de cea a lui Ion Iliescu. În anii în care Iliescu s-a aflat la Cotroceni, Opaschi a fost consilier de stat pentru Culte.

Surse *Newsweek România* susțin că demnitarul român se întâlnește destul de des cu ambasadorul Federației Ruse în România, Valeri Kuzmin.

Mai mult, în perioada februarie-octombrie 2017, l-a avut angajat pe postul de expert la cabinetul său pe Bogdan Duca, contributor al platformei de propagandă rusă „Sputnik". Din poziția de secretar de stat la Culte, Opaschi a apărat fără ezitări poziția Bisericii Ortodoxe Române, de la nerestituirea bunurilor care au aparținut bisericii greco-catolice la finanțarea de către stat a Catedralei Neamului. „Eu vă invit să înțelegem construcția Catedralei ortodoxe din București cu sprijinul statului ca pe un semnal pozitiv. Este o investiție pe termen lung", spunea Opaschi, în mai 2013.

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

#PSDREZISTĂ
Guvernul PNL conlucrează cu oamenii Vioricăi Dăncilă, precum Mirela Călugăreanu, șefa ANAF (stânga jos)sau Laszlo Borbely (foto centru)

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

Omul UDMR în „aparatul de lucru"

În martie 2017, guvernul PSD, condus de Sorin Grindeanu, l-a numit pe Laszlo Borbely în poziția de consilier de stat în cadrul aparatului de lucru al prim-ministrului. Borbely s-a pus sub protecția imunității parlamentare de două ori, scăpând de ancheta DNA, care-l suspecta de corupție.

În schimb, complicii lui Borbely, care nu au beneficiat de imunitate, au intrat la pușcărie. Fostul consilier ministerial Szabolcs Szepessy (37 de ani) a fost încarcerat pe 24 noiembie 2016, fiind condamnat la 30 de luni de închisoare. Szepessy a fost găsit vinovat că a intermediat o șpagă care ar fi ajuns la Laszlo Borbely, pe atunci ministru al Mediului și Pădurilor.

În același dosar au mai fost condamnați doi afaceriști, la câte 2 ani și 6 luni închisoare cu executare, pentru cumpărare de influență. Cei doi au fost găsiți vinovați că i-au cumpărat influența lui Laszlo Borbely. Dar acesta din urmă rezistă în guvern.

De altfel, premierul Ludovic Orban mai are un consilier penal, pe Remus Borza, condamnat la un an de închisoare cu suspendare. El nu este retribuit, fiind consilier onorific. Borza, care e deputat și activează în grupul PSD, a mai fost consilier onorific al Vioricăi Dăncilă, care însă l-a dat afară după doar câteva zile.

Marile companii, conduse de vechea gardă

Romsilva, compania de autostrăzi sau CNAIR sunt conduse de personaje promovate de PSD sau chiar de Liviu Dragnea. De pădurile României răspunde acum Gheorghe Mihăilescu, despre care presa a scris că este omul de casă al șefului PSD Vâlcea, Constantin Rădulescu. El a fost numit la șefia Romsilva în octombrie 2018, la cererea lui Liviu Dragnea, ca răsplată pentru faptul că organizația PSD Vâlcea l-a susținut în confuntarea din septembrie 2018 cu puciștii Paul Stănescu, Gabriela Firea și Marian Neacșu.

Borbely a scăpat de DNA cu ajutorul colegilor parlamentari. Complicii săi de dosar au fost condamnați

În iulie 2019, guvernul Dăncilă l-a demis de la conducerea CNAIR pe celebrul Narcis Neaga și l-a înlocuit cu adjunctul său, Gheorghe Scarlat. El gestiona, din 2017, dezvoltarea autostrăzilor, adică unul dintre cele mai mari eșecuri ale guvernării PSD.

Newsweek întreabă, guvernul tace

Newsweek România a transmis Guvernului, la 28 ianuarie, un set de întrebări legate de menținerea în structurile Excutivului a lui Raed Arafat, Victor Opaschi sau Mirela Călugăreanu, amintind că, la 21 noiembrie, președintele Iohannis afirma că noul cabinet va evalua activitatea lui Raed Arafat.

Până la ora închiderii ediției, nu am primit niciun răspuns.

Ministrul de Interne, Marcel Vela, a fost întrebat de mai multe ori ce se întâmplă cu șeful Departamentului pentru Situații de Urgență, dar a răspuns că decizia este a premierului.

MEDIA

Cum își sfidează Telekom clienții

La începutul anului, abonații s-au trezit fără programele Eurosport și Discovery în grilă, dar și în imposibilitatea de a renunța la contract fără plata despăgubirilor, chiar dacă grila suferise modificări majore. Apoi s-au scumpit abonamentele.

TELEKOM A ANUNȚAT CĂ VA înlocui Eurosport 1, Eurosport 2, Discovery Channel, TLC, Travel Channel, Animal Planet, Investigation Discovery, Discovery Science, Discovery Showcase, DTX, Food Network, plus variantele lor HD, cu alte programe, dar fără a da posibilitatea clienților să spună dacă sunt sau nu de acord cu acest lucru.

Telekom spune că a făcut un sondaj la care au luat parte 800 de clienți, însă compania a refuzat să ne spună numele casei de sondaj, întrebările exacte și să ne dea date despre eșantionul care a participat (vârstă, sex, urban, extra-urban).

La întrebarea *Newsweek România* referitoare la miile de comentarii negative de pe pagina de Facebook Telekom România, oficialii companiei ne-au trimis un răspuns standard pe care l-au folosit la mai multe întrebări, arătând astfel că nu au niciun fel de respect pentru clienți.

La întrebarea noastră privind accesul clienților Telekom la competițiile sportive transmise în exclusivitate pe canalele Eurosport (ex. Premier League, cel mai urmărit campionat de fotbal din lume, turneele de tenis de Grand Slam și Jocurile Olimpice de Vară de la Tokyo), TLC, Discovery, oficialii companiei ne-au răspuns că au înlocuit aceste programe cu altele care preiau anumite competiții, dar și cu un canal care oferă telenovele turcești.

Mai mult, pe 3 ianuarie, primeam asigurări că tarifele nu se vor majora, în condițiile în care Telekom are oricum cele mai mari tarife de pe piață în momentul de față.

„Telekom nu va crește prețurile pentru abonamentele TV, în urma modificărilor din grila de programe. Dacă noua grilă nu corespunde cerințelor unora dintre clienții noștri, aceștia pot alege să rezilieze contractul, conform termenilor legali menționați în contract", este răspunsul oficial al Telekom la solicitarea *Newsweek România* din data de 3 ianuarie 2020. Trei săptămâni mai târziu, Telekom anunța majorarea tarifelor.

La 23 ianuarie, Compania Telekom anunță o scumpire a abonamentelor sale, pentru clienți rezidențiali, începând cu 1 martie. Astfel, prețul pentru fiecare serviciu fix (internet, TV și voce) și pentru fiecare abonament mobil va fi majorat cu 2 lei (TVA inclus), adică 0,42 de euro (TVA inclus). Compania a mai trecut printr-o astfel de scumpire în urmă cu mai puțin de un an. În 15 aprilie 2019, Telekom a crescut prețul la abonamente tot cu 2 lei.

De menționat este și faptul că Telekom are ca acționar și statul român, cu 45,99% pentru operațunile fixe, prin Ministerul pentru Societatea Informațională, insituție care ar putea să ia, totuși, niște măsuri.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

În doi peri

Iată răspunsurile Telekom primite pe 3 ianuarie la solicitarea *Newsweek România*.

Newsweek România: **Câți abonați la serviciile TV are în acest moment Telekom România?**

Telekom: Conform indicatorilor de performanță pentru trimestrul al treilea 2019, baza de clienți a Telekom România numără 1,35 milioane de utilizatori pentru servicii TV.

Ați apelat la o instituție specializată în realizarea sondajelor pentru a decide ce programe scoateți din grilă?

Telekom România a apelat la o companie independentă specializată în cercetare de piață pentru a realiza, pe parcursul lunii noiembrie, un studiu

pentru testarea preferinţelor de consum TV, pe un eşantion reprezentativ de 800 de clienţi, abonaţi ai pachetelor TV M şi TV L.

De asemenea, în intervalul ianuarie-noiembrie 2019 am analizat cu atenţie tendinţele de vizionare a canalelor TV, pentru a afla ce îşi doresc românii. Spre exemplu, pe segmentul IPTV, majoritatea canalelor Discovery, precum şi Eurosport, au înregistrat o scădere a numărului de telespectatori, la nivel naţional, comparativ cu începutul anului: 20% pentru canalele Discovery şi 22% pentru canalele Eurosport. Statisticile ARMA (Asociaţia Română pentru Măsurarea Audienţelor), din acelaşi interval, arată şi ele o scădere a audienţelor pentru toate canalele Discovery, cu excepţia TLC: Discovery Channel (-17,86%), Animal Planet (-12,50%), Eurosport 1 (-3,45%) şi Eurosport 2 (-45,38%).

În urma feedback-ului clienţilor noştri şi a rezultatelor sondajelor, am decis să le oferim acestora ceea ce îşi doresc în ceea ce priveşte grila de canale TV – documentare noi, competiţii sportive, filme şi canale de ştiri. Am decis să le oferim clienţilor unele dintre cele mai dorite şi populare canale, fără a creşte preţurile abonamentelor.

Care au fost criteriile de alegere a celor 800 de persoane intervievate?

Studiul a fost realizat pe un eşantion reprezentativ de 800 de persoane din rândul abonaţilor TV L şi TV M.

Statul român deține 45,99% din operațiunile fixe Telekom, prin intermediul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale

Care este structura pe vârste, studii şi domicilu a celor 800 de persoane?

Pentru a acoperi un spectru de preferinţe cât mai larg, cei 800 de clienţi intervievaţi sunt persoane majore şi au fost selectaţi din toate categoriile de vârstă. Au fost incluse în sondaj atât persoane cu studii medii, cât şi studii superioare, din toate zonele ţării, din mediul urban şi din mediul rural.

Care au fost întrebările puse celor 800 de persoane?

Întrebările s-au concentrat în jurul conţinutului TV preferat de clienţii noştri, programele favorite şi canalele urmărite. Studiul a arătat că 73% dintre clienţii intervievaţi ar dori să urmărească filme şi seriale celebre, 71% ar fi interesaţi să vizioneze conţinut nou, iar 65% dintre respondenţi ar prefera să urmărească documentare internaţionale premiate.

Credeţi că toate comentariile negative de la ultimele postări de pe pagina de Facebook „Telekom România", adică aproximativ 2.000 de comentarii (peste 10.000 în momentul de faţă n.r.), pot fi mai importante decât cele 800 de persoane pe care pretindeţi că le-aţi intervievat?

Telekom realizează periodic sondaje şi studii de piaţă pentru a le oferi clienţilor săi conţinut TV de calitate, care să răspundă cerinţelor acestora şi tendinţelor în vizionare. Eşantioanele alese sunt reprezentative pentru fiecare sondaj în parte, acoperă toate categoriile de vârstă peste 18 ani şi toate zonele geografice. Respectăm dreptul la liberă exprimare al tuturor românilor.

Cum comentaţi reacţia Eurosport în care se spune că, de fapt, nu aţi ajuns la o înţelegere din punct de vedere comercial?

În paralel cu sondajele de opinie recurente în rândul clienților noștri, am purtat numeroase negocieri cu Discovery în încercarea de a ajunge la un acord de retransmisie. Condițiile financiare impuse de Discovery au făcut imposibil să ajungem la un acord. Telekom România își păstrează în continuare deschiderea pentru discuții.

Noile canale incluse în grilele Telekom, National Geographic (National Geographic SD și HD, National Geographic Wild SD și HD și National Geographic People), Docubox, Viasat HD (Viasat Explore HD, Viasat Nature HD, Viasat History HD), canalul de lifestyle Travel XP, canalele de sport Fight Box, Look Sport 2 și Look Sport 3, canalul de știri Euronews și canalul de filme și seriale Timeless Drama Channel (TDC), prin varietatea conținutului, acoperă nevoia telespectatorilor de a urmări noi show-uri și documentare, programe de lifestyle, competiții sportive îndrăgite, filme și știri despre viață socială, politică, economică și culturală din Europa.

Ce valoare are contractul de preluare a posturilor Discovery/Eurosport? A suferit modificări această valoare în ultima perioadă?

Aceste informații țin de confidențialitatea relației contractuale cu partenerii noștri.

Cum credeți că veți putea asigura clienților transmiterea meciurilor din Premier League, cel mai urmărit campionat de fotbal din lume, a turneelor de tenis de Grand Slam și a Jocurilor Olimpice de Vară de la Tokyo?

Reamintim că în urma unor sondaje realizate în rândul clienților, compania a decis să le ofere acestora ceea ce își doresc în ceea ce privește grila de canale TV – documentare noi, competiții sportive, filme și canale de știri.

Pentru a oferi conținutul TV pe care clienții noștri și-l doresc, la prețuri competitive, a trebuit să facem o selecție a canalelor TV. Am decis să le oferim clienților unele dintre cele mai dorite și populare canale, fără a crește prețurile abonamentelor.

Noile grile TV le vor oferi iubitorilor de sport oportunitatea de a urmări cele mai relevante competiții sportive pentru români, disponibile pe canalele Telekom Sport: UEFA Champions League, UEFA Europa League, LaLiga, Bundesliga, Serie A, Liga 1, Liga 2 și Cupa României, NBA, Rugby 6 Nations, Liga Campionilor EHF Feminin & Masculin, Campionatele Mondiale de Handbal Feminin & Masculin și Campionatele Europene de Handbal Feminin & Masculin, plus Cupele de Fotbal ale Germaniei și Franței. Iubitorii de sport vor putea, de asemenea, să aleagă din competiții de top precum League 1, LaLiga, Bundesliga, dar și Cincinnati Tennis Open, care vor fi difuzate pe Look Sport 2 și Look Sport 3, canale disponibile acum și la Telekom. Seria de canale de sport este completată de canalul FightBox.

Cum veți putea asigura clienților transmiterea programelor Discovery?

Va rugăm să aveți în vedere răspunsurile la întrebările anterioare.

Câte plângeri și cereri de reziliere a contractelor ați primit după anunțul privind scoaterea posturilor Discovery/Eurosport din grilă?

Decizia de a face schimbări în grilele TVM și TVL s-a bazat pe nevoile și dorințele românilor, după ce am analizat cu atenție tendințele de vizionare pentru a afla ce își doresc clienții noștri. De asemenea, rezultatele unui sondaj realizat în noiembrie 2019, pe un eșantion reprezentativ de 800 de respondenți în rândul clienților noștri, pentru a testa preferințele TV, ne-au arătat că 73% dintre clienții intervievați ar dori să vizioneze filme și seriale celebre, 71% ar fi interesați să vizioneze conținut TV nou, iar 65% din respondenți ar prefera să urmărească documentare premiate la nivel internațional. Având în vedere că noile canale introduse, prin varietatea conținutului, acoperă nevoia telespectatorilor de a urmări noi programe și documentare, emisiuni de lifestyle, competiții sportive mult așteptate, filme și știri despre realitatea socială, politică, economică și culturală din Uniunea Europeană, credem că clienții noștri vor aprecia noile grile TV și vor urmări conținut de calitate, cu plăcere.

Câți clienți ați luat în calcul că veți pierde?

Decizia de a face schimbări în grilele TVM și TVL s-a bazat pe nevoile și dorințele românilor, după ce am analizat cu atenție tendințele de vizionare pentru a afla ce își doresc clienții noștri. De asemenea, rezultatele unui sondaj realizat în noiembrie 2019, pe un eșantion reprezentativ de 800 de respondenți în rândul clienților noștri, pentru a testa preferințele TV, ne-au arătat că 73% dintre clienții intervievați ar dori să vizioneze filme și seriale celebre, 71% ar fi interesați să vizioneze conținut TV nou, iar 65% din respondenți ar prefera să urmărească documentare premiate la nivel internațional. Având

Factura Telekom este calculată în euro la cursul 1 euro = 4,8652 lei în luna ianuarie, în timp ce cursul BNR nu a trecut niciodată de 4,7795 lei/euro în aceeași lună

în vedere că noile canale introduse, prin varietatea conținutului, acoperă nevoia telespectatorilor de a urmări noi programe și documentare, emisiuni de lifestyle, competiții sportive mult așteptate, filme și știri despre realitatea socială, politică, economică și culturală din Uniunea Europeană, credem că clienții noștri vor aprecia noile grile TV și vor urmări conținut de calitate, cu plăcere.

Cum veți proceda în cazul solicitărilor de reziliere venite din partea clienților care sunt încă în perioada de contract? Având în vedere că renunțați la mai multe posturi importante din grilă, veți mai cere plata despăgubirilor pentru lunile rămase de contract acolo unde este cazul?

Pentru a oferi conținutul TV pe care clienții noștri și-l doresc, la prețuri competitive, a trebuit să facem o selecție a canalelor TV. Am decis să le oferim clienților unele dintre cele mai dorite și populare canale, fără a crește prețurile abonamentelor.

Reamintim că noile canale introduse, prin varietatea conținutului, acoperă nevoia telespectatorilor de a urmări noi programe și documentare, emisiuni de lifestyle, competiții sportive mult așteptate, filme și știri despre realitatea socială, politică, economică și culturală din Uniunea Europeană.

Telekom nu va crește prețurile pentru abonamentele TV, în urma modificărilor din grila de programe. Dacă noua grilă nu corespunde cerințelor unora dintre clienții noștri, aceștia pot alege să rezilieze contractul, conform termenilor legali menționați în contract.

Ultima sfidare

Pe 9 ianuarie, am revenit pentru câteva precizări, iar răspunsurile au fost tot în doi peri.

Newsweek România: **Am dori să nominalizați casa de sondaje la care ați apelat și care au fost, mai exact, întrebările. De asemenea, am dori să ne precizați dacă valoarea contractului de preluare a programelor Eurosport/Discovery a crescut sau nu. Înțelegem faptul că valoarea este confidențială, tocmai de aceea dorim să aflăm dacă aceasta a variat sau nu. Totodată, am înțeles că acei clienți care care vor să renunțe la serviciile Telekom și se află încă sub contract plătească să pltească despăgubiri pentru lunile rămase până la încheierea contractului. Este corect?**

Telekom: Întrebările s-au concentrat în jurul conținutului TV preferat de clienții noștri, programele favorite și canalele urmărite.

Valoarea și variația valorii sunt subiecte care țin de confidențialitatea relației contractuale.

Dacă noua grilă nu corespunde cerințelor unora dintre clienții noștri, aceștia pot alege să rezilieze contractul, conform termenilor legali prevăzuți în contract.

Structura acționariatului operațiunilor fixe

- OTE International - 54,01%
- Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale (MSI) - 45,99%

Structura acționariatului operațiunilor mobile

- Hellenic Telecommunications Organization S.A. - 69.9998630%
- Telekom Romania Communications S.A. - 30.0001364%
- Societatea Națională de Radiocomunicații S.A. - 0,0000006%

FOTO: GETTY IMAGES

Susținătorii Doinei Cornea, vânați pe capete de Securitate

***NEWSWEEK ROMÂNIA* PREZINTĂ** a doua parte a serialului „Disidența ascunsă", despre poveștile mai puțin cunoscute ale celor care, înainte de Revoluție, au făcut opoziție regimului comunist și au sfârșit urmăriți de Securitate, torturați, lăsați fără serviciu, aruncați în pușcării, internați cu forța în spitale de psihiatrie. Destinele tragice ale unora dintre acești români au fost făcute publice de cercetătorii CNSAS, în cadrul expoziției intitulate „Eroi fără glorie", organizată pe holurile Parlamentului, până în 15 februarie 2020.

Doina Cornea, fostă profesoară de franceză și una dintre cele mai emoționante și puternice figuri ale disidenței anticomuniste, urmărită pas cu pas de Securitate, persecutată politic, lăsată fără serviciu, încarcerată pentru credințele și activitatea sa împotriva fostului regim, a avut alături, chiar și în acea perioadă neagră pentru istoria României, mii de români care îi împărtășeau opiniile și încercau să o susțină. Îi trimiteau scrisori, o contactau telefonic, o vizitau acasă. Făceau orice ca să îi transmită măcar un cuvânt de încurajare.

Securiștii, însă, intrau imediat pe fir, iar toți cei care încercau să ia legătura cu Doina Cornea, pentru a o sprijini, deveanu ținte. Mulți dintre cei care formau „rezistența" Doinei Cornea apar în documentele fostei Securități, din dosarul de urmărire a „Dianei" – numele conspirativ atribuit de securiști fostei disidente care a murit în 4 mai 2018 -, făcute publice de cercetătorii CNSAS, în cadrul evenimentului amintit. În acest dosar este păstrată, de exemplu, o listă care cuprinde numele și adresele a 113 persoane care au intrat în contact cu Doina Cornea, pentru a-și exprima susținerea față de acțiunile ei. În această listă este menționată și natura legăturii sau a faptei pentru care fiecare dintre cele 113 persoane au intrat în atenția securiștilor.

DE

RAMONA URSU

ramona.ursu@newsweek.ro

„Atitudine marcată de un spirit de frondă"

Într-un alt document din dosarul „Diana", securiștii scriu în ce consta „activitatea ostilă" a Doinei Cornea și de ce a fost dată afară din învățământ, fiind considerată periculoasă pentru „educarea studenților". „A fost semnalată cu manifestări de denigrare a orânduirii socialiste în special din anul 1977, când a încercat să trimită prima scrisoare cu un astfel de conținut postului de radio Europa Liberă. (...) Atitudinea ei este marcată în continuare de un spirit de frondă, de rezistență, de atacuri deschise și violente împotriva politicii culturale a partidului și statului nostru. (...) La numai câteva luni după avertismentul dat de conducerea Universității în cadrul dezbaterii publice, a scos ilegal din țară, prin fiica ei, un material dușmănos intitulat «Misiunea intelectualilor, a profesorilor și responsabilitatea ce le revine față de tânăra generație», difuzat de Radio Europa Liberă la 22.08.1982. În această situație, rectorul Universității a convocat membrii Senatului universitar unde, în unanimitate, au hotărât desfacerea contractului de muncă începând cu data de 15.09.1983, ca necorespunzătoare funcției didactice cu rol de educare a studenților", se arată în respectivul document.

Din același act mai aflăm și că fosta disidentă își stabilise un cod propriu de comunicare cu cei apropiați, astfel încât să evite folosirea unor cuvinte care ar fi putut atrage atenția regimului. Securiștii, însă, au descifrat și acest limbaj: „Pentru conspirarea comunicărilor, Diana folosește un sistem simplu de codificare, incluzând în text cuvinte cu sensuri diferite. De exemplu: «Cristina» este simbolul pentru postul de radio

Europa Liberă, «Desene, schițe» - materiale pentru Europa Liberă, «Anișoara» - Securitatea, «mașina de tricotat» - aparatul de multiplicare xerox, «andrele» - hârtia și accesoriile pentru multiplicat".

Emoționantele scrisori de susținere

Între cei care au încercat, chiar și de la distanță, să-i fie alături Doinei Cornea, a fost și Ion Puiu, fost deținut politic și fost membru al Partidului Național Țărănesc. În 1985, Ion Puiu i-a trimis acesteia o scrisoare, interceptată, însă, de Securitate: „Prima scrisoare de prietenie și de adeziune a fost să fie a dumneavoastră. (...) Să nu-mi reproșați, însă, marea întârziere, ar fi nedrept. Direcția de Cercetări Penale a Municipiului București a avut grijă, încă din 17 aprilie, să mă pună în imposibilitatea practică de a comunica cu cineva".

O altă scrisoare oprită din circuit de către Securitate, în 4 mai 1987, era semnată de Teodor Brișcan, care făcea referire la un mesaj al Doinei Cornea adresat lui Nicolae Ceaușescu, prin intermediul postului de radio Europa Liberă: „Mă număr printre cei mulți – sunt convins că așa este – care ascultă emisiunile postului Europa Liberă. Am ascultat scrisoarea adresată de dumneavoastră președintelui României, Nicolae Ceaușescu. Sunt întru totul de acord cu proiectul de reformă a învățământului propus de dumneavoastră și îmi exprim regretul că nu poate fi comentat liber. (...) A sosit momentul depășirii acestei lungi perioade de teamă, de închistare, de așteptare. Ce să așteptăm? O schimbare în bine? Dar cine să o facă, dacă toți aprobăm și aplaudăm? V-am scris doar pentru a-mi exprima totala adeziune la curajoasa dumneavoastră inițiativă. Cu profund respect, Brișcan Teodor".

Jurnalist francez, avertizat la plecarea din România

Din documentele păstrate de CNSAS referitoare la urmărirea Doinei Cornea reiese că nu doar românii care o susțineau pe aceasta intrau sub lupa Securității, ci și cetățenii străini. Un exemplu în acest sens este al unui jurnalist francez, Guiral de Tremqualye, care, în 1988, a venit în România și a realizat un interviu cu Doina Cornea. Securiștii s-au mobilizat și au distrus toate materialele jurnalistului – fotografii și înregistrări –, avertizându-l pe acesta că a interacționat cu cea care era considerată dușman al regimului.

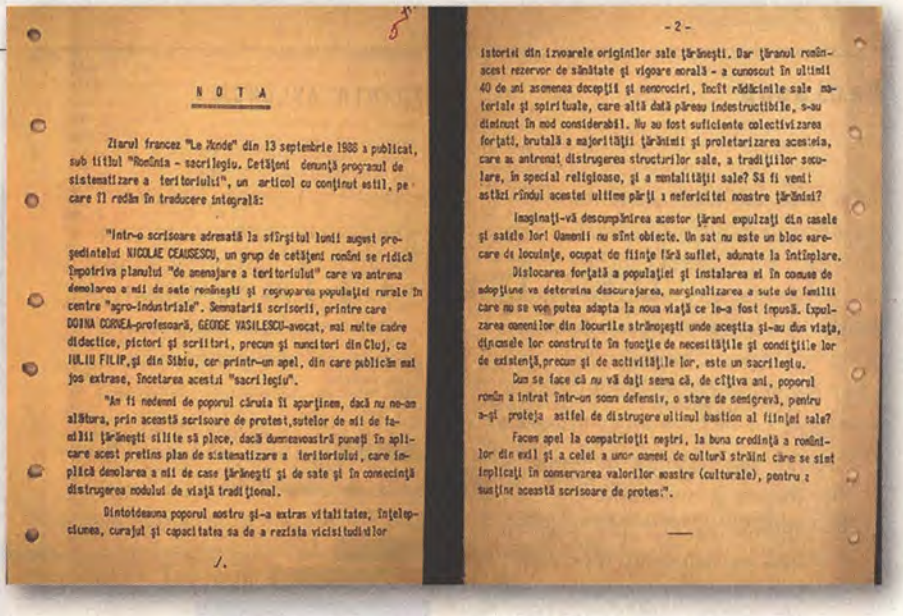

N O T A

Ziarul francez "Le Monde" din 13 septembrie 1988 a publicat, sub titlul "România - sacrilegiu. Cetățeni denunță programul de sistematizare a teritoriului", un articol cu conținut astil, pe care îl redăm în traducere integrală:

"Într-o scrisoare adresată la sfîrșitul lunii august președintelui NICOLAE CEAUSESCU, un grup de cetățeni români se ridică împotriva planului "de amenajare a teritoriului" care va antrena demolarea a mii de sate românești și regruparea populației rurale în centre "agro-industriale". Semnatarii scrisorii, printre care DOINA CORNEA-profesoară, GEORGE VASILESCU-avocat, mai multe cadre didactice, pictori și scriitori, precum și muncitori din Cluj, ca IULIU FILIP, și din Sibiu, cer printr-un apel, din care publicăm mai jos extrase, încetarea acestui "sacrilegiu".

"Am fi nedemni de poporul căruia îi aparținem, dacă nu ne-am alătura, prin această scrisoare de protest, sutelor de mii de familii țărănești silite să plece, dacă dumneavoastră puneți în aplicare acest pretins plan de sistematizare a teritoriului, care implică demolarea a mii de case țărănești și de sate și în consecință distrugerea modului de viață tradițional.

Dintotdeauna poporul nostru și-a extras vitalitatea, înțelepciunea, curajul și capacitatea sa de a rezista vicisitudinilor

/.

- 2 -

istoriei din izvoarele originilor sale țărănești. Dar țăranul român - acest rezervor de sănătate și vigoare morală - a cunoscut în ultimii 40 de ani asemenea decepții și nenorociri, încît rădăcinile sale materiale și spirituale, care altă dată păreau indestructibile, s-au diminuat în mod considerabil. Nu au fost suficiente colectivizarea forțată, brutală a majorității țărănimii și proletarizarea acesteia, care au antrenat distrugerea structurilor sale, a tradițiilor seculare, în special religioase, și a mentalității sale? Să fi venit astăzi rîndul acestei ultime părți a nefericitei noastre țărănimi?

Imaginați-vă descompunerea acestor țărani expulzați din casele și satele lor! Oamenii nu sînt obiecte. Un sat nu este un bloc sau care de locuințe, ocupat de ființe fără suflet, adunate la întîmplare.

Dislocarea forțată a populației și instalarea ei în condiții de adoptiune va determina descurajarea, marginalizarea a sute de familii care nu se vor putea adapta la noua viață ce le-a fost impusă. Expulzarea oamenilor din locurile strămoșești unde aceștia și-au dus viața, cimitirele lor construite în funcție de necesitățile și condițiile lor de existență, precum și de activitățile lor, este un sacrilegiu.

Dacă se face că nu vă dați seama că, de cîțiva ani, poporul român a intrat într-un somn defensiv, o stare de semigrevă, pentru a-și proteja astfel de distrugere ultimul bastion al ființei sale?

Facem apel la compatrioții noștri, la buna credință a românilor din exil și a celei a unor oameni de cultură străini care se sînt implicați în conservarea valorilor noastre (culturale), pentru a susține această scrisoare de protest".

—

DOCUMENT
Una dintre notele scrise de securiști în dosarul „Diana".

Scrisoarea către Ceaușescu, publicată de „Le Monde"

Fragment din textul scrisorii de protest inițiată de Doina Cornea și semnată de artiști, avocați, profesori și scriitori, adresată lui Nicolae Ceaușescu și apărută în publicația franceză „Le Monde", la 13 septembrie 1988: „Am fi nedemni de poporul căruia îi aparținem, dacă nu ne-am alătura, prin această scrisoare de protest, sutelor de mii de familii țărănești silite să plece, dacă dumneavoastră puneți în aplicare acest pretins plan de sistematizare a teritoriului, care implică demolarea a mii de case țărănești și de sate, și în consecință distrugerea modului de viață tradițional. (...) Cum se face că nu vă dați seama că, de câțiva ani, poporul român a intrat într-un somn defensiv, o stare de semi-grevă, pentru a-și proteja astfel de distrugere ultimul bastion al ființei sale?".

Într-un raport privind întâlnirea dintre ziaristul francez Guiral de Tremqualye și Doina Cornea, în ianuarie 1988, securiștii scriu că „«Diana» i-a declarat în continuare că nu se va lăsa doborâtă și nu-i este frică de consecințe, subliniind că arestarea i-a fost benefică, pentru că a eliberat-o de frică". Raportul a fost urmat de un altul întocmit de securiști, în care este explicat și cum vor proceda oamenii regimului pentru a bloca transmiterea în presa străină a interviului oferit de Doina Cornea.

„La 28.01.1988, ziaristul francez Guiral de Tremqualye a vizitat-o la domiciliu pe Doina Cornea, din Cluj-Napoca. S-a prezentat în calitate de ziarist la cotidianul *Liberation*, fapt pentru care Doina Cornea i-a acordat un interviu în conținutul căruia și-a expus pe larg acțiunile și concepțiile politice, ostile statului nostru. (...) Propunem a se aproba avertizarea lui Guiral de Tremqualye, sub acoperirea organelor de pașapoarte. După efectuarea controlului bagajelor, străinul va fi invitat într-un birou, unde mr. Moldovan se va prezenta ca funcționar al Secției de Pașapoarte, după care îl va avertiza că autoritățile române cunosc faptul că și-a depășit calitatea de turist. În timpul acestei discuții, se va organiza, în condiții de conspirativitate, voalarea filmelor și ștergerea înregistrării de pe benzile minicasetofonului cu care a înregistrat discuțiile cu Doina Cornea".

FOTO: MEMORIALSIGHET.RO; ARHIVA CNSAS

DECLARAȚIE

Subsemnatul NASTASESCU GHEORGHE

astăzi 24 luna iulie anul 82 (a cărui identitate s-a stabilit prin Buletinul de identitate seria [redacted] eliberat de mil.num.Iași)

— Numele și prenumele . . . . NASTASESCU GHEORGHE
— Porecla . . . nu are . . . .
— Data nașterii (anul, luna, ziua) . . [redacted] 1928
— Locul nașterii (localitatea — județul) [redacted] județul Iași
— Numele și prenumele părinților . [redacted]
— Cetățenia . . . . . română
— Studii . . . . . 10 cl.liceu + șc.maiștri constr.
— Situația militară (grad-ctg. și centrul militar de care aparține) . . . . satisfăcut ctg.1950, fost lt.maj. de securitate, și apoi cpt. la DGSP până la 30.6.58.
— Locul de muncă . . . . . T.C.Ind. - Grupul 2 Iași
— Ocupația . . . . . maistru constructor
— Starea civilă (căsătorit, necăsătorit, nr. copiilor) . . . . . căsătorit, 1 copil
— Numele și prenumele înainte de căsătorie . . . . . -
— Averea ce posedă . . . . . nu posedă
— Averea soției . . . . . nu posedă

Iași, [redacted]

Cazul Năstăsescu: Nouă ani de închisoare pentru „Vrem carne, lapte, brânză!"

GHEORGHE NĂSTĂSESCU, MAISTRU constructor din Iași, a fost prins în flagrant, în 1982, în timp ce arunca manifeste în centrul Bucureștiului, după ce s-a urcat pe o schelă a unei clădiri de pe Strada Lipscani. Năstăsescu și-a făcut un sindicat clandestin, pe care l-a intitulat „Libertatea", iar în numele acestei organizații a realizat manifestele împotriva regimului Ceaușescu. Bărbatul a fost prins și condamnat la nouă ani de închisoare, fiind eliberat, în 1988, în baza unui decret de amnistie. Povestea lui Gheorghe Năstăsescu nu se încheie, însă, aici. Abia ieșit din pușcărie, și-a reluat disidența.

Conform referatului de arestare preventivă a lui Gheorghe Năstăsescu, ancheta împotriva acestuia a început în 24 iulie 1982, ieșeanul fiind acuzat că „a conceput, redactat, multiplicat și difuzat un material cu conținut dușmănos la adresa orânduirii socialiste". Documentul mai arată că Năstăsescu a trimis manifestele prin poștă la mai multe persoane și instituții, în lunile iunie și iulie 1982. „La 23 iulie 1982 s-a deplasat în București, pe Strada Lipscani, unde, în prezența mai multor persoane, la un imobil în renovare, a citit materialul cu conținut dușmănos", se arată în documentul anchetatorilor, păstrat în arhivele CSNAS.

„Jos codul muncii de tip stalinist!"

Muncitorul din Iași a făcut și un program pentru sindicatul său, în care cerea: „Jos dictatura familiei Ceaușescu, care a dus la înfometare poporul nostru și care trimite în străinătate tot ce e mai bun în țara noastră. Vrem carne, lapte, brânză pentru noi și copiii noștri subnutriți, nu programe de alimentație rațională! Rușine să avem asemenea cozi, după 35 de ani de socialism! Vrem alegeri libere, cu participarea sindicatului «Libertatea» și a altor forțe ale națiunii, nu deputați numiți de burghezia comunistă, sătulă și îmbuibată la magazinele lor interne! Jos cenzura! Vrem libertatea presei, a cuvântului, a întrunirilor! Jos codul muncii reacționar, de tip stalinist! Vrem eliberarea fraților și părinților noștri țărani de sub cea mai cruntă exploatare feudalo-comunistă. (...) Vrem libertatea călătoriilor în străinătate! Trăiască «Libertatea»!".

După ce a fost prins , Gheorghe Năstăsescu a povestit în fața anchetatorilor cum și-a urmat, la București, planul pe care și l-a făcut acasă, la Iași: „În ziua de 22 iulie 1982, cu rapidul de la 5.30, am luat în buzunar, împăturite, cele 10 manifeste și am plecat la București. (...) A doua zi, 23.07.1982, la ora 11 fix, m-am dus pe Strada Lipscani, unde este un trafic mai mare, și, găsind o schelă la un bloc în finisaj, m-am urcat la o înălțime de 12 metri, de unde am început să dau citire acestui manifest, reușind să-l termin de citit. În acest timp, am aruncat și cele zece manifeste împăturite în mulțime".

Mesaj anti-Ceaușescu scris în Ambasada Franței

În aceeași declarație, Năstăsescu mai spune că, aproape imediat, „au venit doi plutonieri de Miliție, care au încercat să mă apuce de picioare, ulterior au venit doi ofițeri care m-au rugat să termin și, coborând jos de pe schelă, am fost condus la Departamentul Securității Statului". În finalul declarației, ieșeanul mai subliniază un lucru important, care, spun specialiștii, l-ar fi ajutat să scape de o internare forțată la psihiatrie, o practică, în acele timpuri, pentru pedepsirea celor care se revoltau împotriva regimului.

Concret, au existat situații în care cei vânați de securiști aveau neinspirația să declare, în timpul anchetei, că au avut un moment de rătăcire atunci când au criticat regimul, crezând că, în acest fel, îi vor sensibiliza pe anchetatori și că vor scăpa cu pedepse mai mici. În schimb, acest tip de declarație le dăuna chiar mai mult, oamenii ajungând să fie internați forțat în spitale de psihiatrie, unde erau aduși la stadiul de „legumă". Gheorghe Năstăsescu, însă, a spus, la finalul declarației date în fața anchetatorilor, că „n-am fost niciodată în vreun spital și n-am suferit de boli psihice. Atât declar, susțin și semnez", asumându-și total faptele sale.

După șase ani de pușcărie, din cei nouă câți a primit din partea instanței, Gheorghe Năstăsescu a fost eliberat, dar a ajuns din nou, aproape imediat în fața Securității și a Miliției, pentru că și-a continuat „munca" de disident. Conform unei declarații date în septembrie 1988, în cea de-a doua anchetă a sa, bărbatul povestește cum, în numele sindicatului său cladestin, „Libertatea", a conceput un nou mesaj anti-regim, mesaj pe care l-a adresat Conferinței general-europene de la Viena. În 1988, după ieșirea din închisoare, Năstăsescu s-a mobilizat chiar mai bine și a mers la Ambasada Franței de la București, unde a vorbit despre convingerile sale politice.

De altfel, mesajul adresat participanților la conferința din Viena, așa cum arată declarațiile sale păstrate în arhivele CNSAS, a fost conceput chiar în incinta sediului Ambasadei Franței, „odată cu mesajul de felicitare pentru François Mitterand, acesta fiind tot din partea așa-zisului sindicat. Precizez că mesajul trimis pentru acest organism de la Viena are conținut asemănător cu Manifestul făcut de mine în iulie 1982. În acest moment, nu-mi amintesc exact, dar este posibil să fi solicitat să-l trimită și la postul de radio Europa Liberă", după cum a declarat Năstăsescu. La semnatarii mesajului conceput în sediul Ambasadei Franței din România au fost trecuți de către Gheorghe Năstăsescu mai mulți deținuți pe care acesta i-a cunoscut în anii în care a stat în pușcărie, unii fiind, după Revoluție, cunoscuți deținuți politici, precum Iulius Filip și Radu Filipescu.

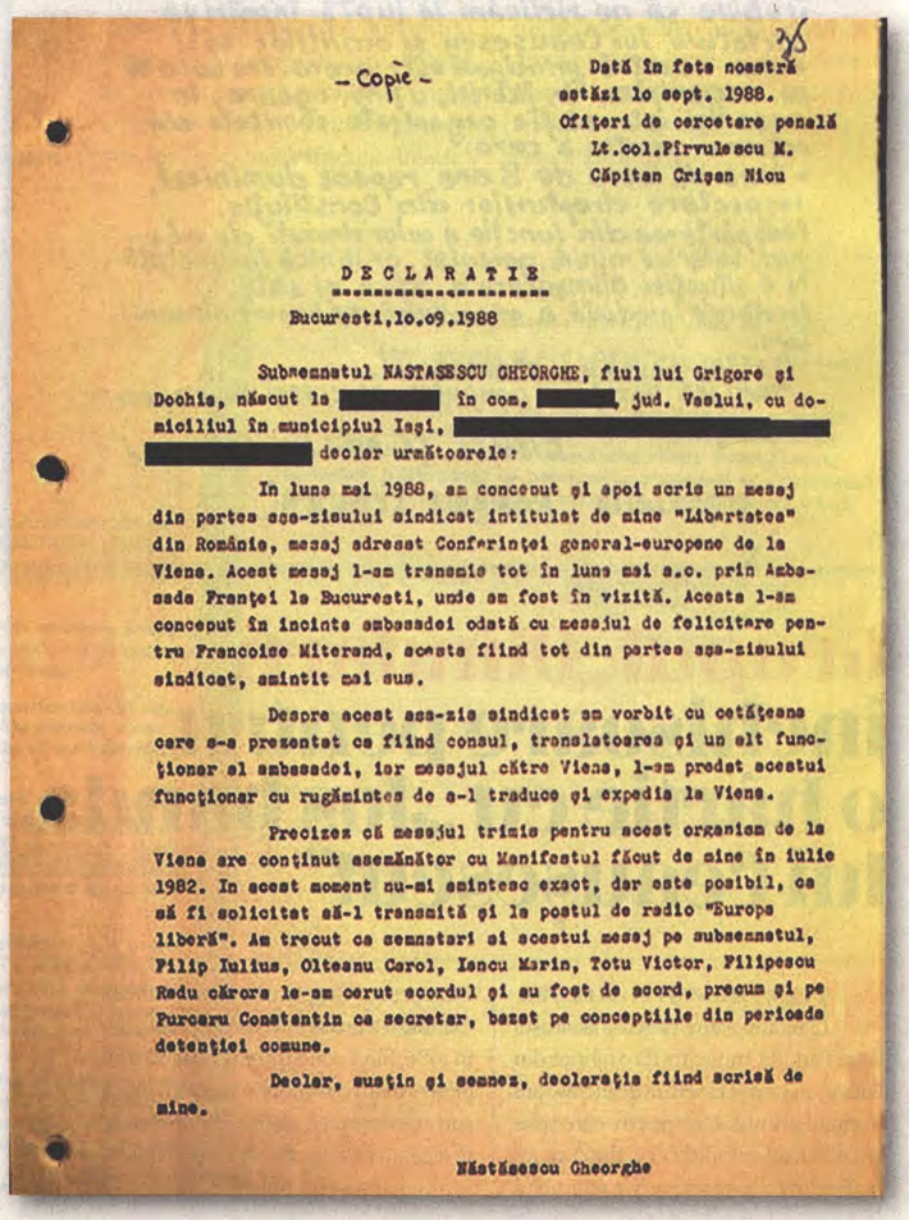

- Copie -

Dată în fața noastră
astăzi 1o sept. 1988.
Ofițeri de cercetare penală
Lt.col.Pîrvulescu M.
Căpitan Crișan Nicu

DECLARAȚIE

București,1o.o9.1988

Subsemnatul NĂSTĂSESCU GHEORGHE, fiul lui Grigore și Dochia, născut la [redacted] în com. [redacted], jud. Vaslui, cu domiciliul în municipiul Iași, [redacted] declar următoarele:

In luna mai 1988, am conceput și apoi scris un mesaj din partea așa-zisului sindicat intitulat de mine "Libertatea" din România, mesaj adresat Conferinței general-europene de la Viena. Acest mesaj l-am transmis tot în luna mai a.c. prin Ambasada Franței la București, unde am fost în vizită. Acesta l-am conceput în incinta ambasadei odată cu mesajul de felicitare pentru Francoise Miterand, acesta fiind tot din partea așa-zisului sindicat, amintit mai sus.

Despre acest așa-zis sindicat am vorbit cu cetățeana care s-a prezentat ca fiind consul, translatoarea și un alt funcționar al ambasadei, iar mesajul către Viena, l-am predat acestui funcționar cu rugămintea de a-l traduce și expedia la Viena.

Precizez că mesajul trimis pentru acest organism de la Viena are conținut asemănător cu Manifestul făcut de mine în iulie 1982. In acest moment nu-mi amintesc exact, dar este posibil, ca să fi solicitat să-l transmită și la postul de radio "Europa liberă". Am trecut ca semnatari ai acestui mesaj pe subsemnatul, Filip Iulius, Olteanu Carol, Iancu Marin, Totu Victor, Filipescu Radu cărora le-am cerut acordul și au fost de acord, precum și pe Purcaru Constantin ca secretar, bazat pe conceptiile din perioada detenției comune.

Declar, susțin și semnez, declarația fiind scrisă de mine.

Năstăsescu Gheorghe

FOTO: ARHIVA CNSAS

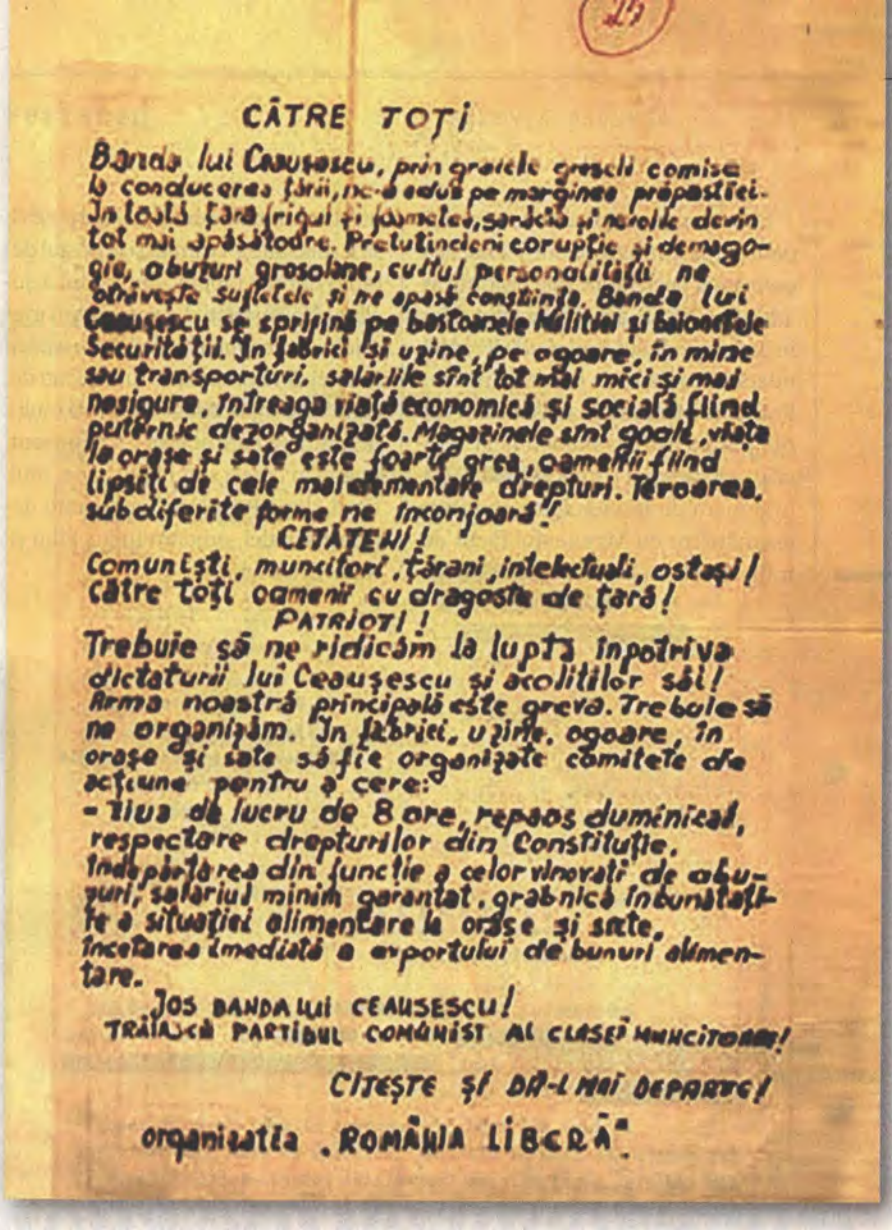

CĂTRE TOŢI

Banda lui Ceauşescu, prin grelele greşeli comise la conducerea ţării, ne-a adus pe marginea prăpastiei. În toată ţara frigul şi foamea, sărăcia şi mizeria devin tot mai apăsătoare. Pretutindeni corupţie şi demagogie, abuzuri grosolane, cultul personalităţii ne otrăveşte sufletele şi ne apasă conştiinţa. Banda lui Ceauşescu se sprijină pe bestialele Miliţii şi baionetele Securităţii. În fabrici şi uzine, pe ogoare, în mine sau transporturi, salariile sînt tot mai mici şi mai nesigure, întreaga viaţă economică şi socială fiind puternic dezorganizată. Magazinele sînt goale, viaţa la oraşe şi sate este foarte grea, oamenii fiind lipsiţi de cele mai elementare drepturi. Teroarea, sub diferite forme ne înconjoară!

CETĂŢENI!

Comunişti, muncitori, ţărani, intelectuali, ostaşi! Către toţi oamenii cu dragoste de ţară!

PATRIOŢI!

Trebuie să ne ridicăm la luptă împotriva dictaturii lui Ceauşescu şi acoliţilor săi! Arma noastră principală este greva. Trebuie să ne organizăm. În fabrici, uzine, ogoare, în oraşe şi sate să fie organizate comitete de acţiune pentru a cere:

- ziua de lucru de 8 ore, repaos duminical, respectare drepturilor din Constituţie.
- îndepărtarea din funcţie a celor vinovaţi de abuzuri, salariul minim garantat, grabnică îmbunătăţire a situaţiei alimentare la oraşe şi sate,
- încetarea imediată a exportului de bunuri alimentare.

JOS BANDA LUI CEAUŞESCU!
TRĂIASCĂ PARTIDUL COMUNIST AL CLASEI MUNCITOARE!

CITEŞTE ŞI DĂ-L MAI DEPARTE!

organizaţia „ROMÂNIA LIBERĂ"

Grupul „Olindaru", închisoare pentru o hârtie cu „Jos banda lui Ceaușescu!"

ELECTRONIŞTII MIRCEA Olindaru, Petre Pleşca şi lăcătuşul Petre Farţade, muncitori la o fabrică din Bacău, au primit cinci ani de închisoare, în cazul primului, respectiv câte şase ani, în cazul celorlalţi doi, după ce au realizat manifeste împotriva regimului Ceaușescu. Grupul condus de Mircea Olindaru a intrat în vizorul securiştilor în 1986, fiind condamnaţi, în acelaşi an, „pentru că au conceput şi redactat înscrisuri cu conţinut ostil orânduirii socialiste din ţara noastră, pe care au început să le multiplice în scopul difuzării".

Conform unei declaraţii date în anchetă de Mircea Olindaru, la 1 decembrie 1986, înscrisurile pe care bărbatul, împreună cu cei doi prieteni ai săi se pregăteau să-l distribuie în Bacău, Iaşi, Focşani, dar şi în alte mari oraşe din ţară, erau intitulate „Cetăţeni români" şi „Către toţi". Băcăuanul povesteşte, în acest document care se află la dosarul său de la Securitate, act făcut public de CNSAS, cum a pus la cale întregul plan. „Înscrisul intitulat «Cetăţeni români» şi care se încheie cu cuvintele «Organizaţia România liberă», realizat pe un fragment dintr-o filă de caiet de matematică, a fost conceput de subsemnatul în perioada 10 – 15 noiembrie 1986, iar peste câteva zile i l-am predat lui Faţarde Petre, pentru ca acesta să-l retranscrie pe o coală de hârtie obişnuită, de mărime A4, în vederea multiplicării şi difuzării lui. (...) Recunosc că înscrisul cu conţinut duşmănos la adresa orânduirii socialiste din ţara noastră intitulat «Către toţi», transcris pe o foaie transparentă din material plastic (...) cu tuş negru, a fost conceput şi redactat de subsemnatul cam în aceeaşi perioadă", se arată într-un fragment din declaraţia dată în anchetă de Mircea Olindaru, la 1 decembrie 1986.

În aceeaşi declaraţie, Olindaru mai recunoaşte că „acest înscris l-am realizat la domiciliul meu, în bucătărie, într-o după-amiază, când fetiţa mea era la joacă în curte, iar soţia la serviciu. Apoi l-am predat, conform înţelegerii, lui Pleşca Petre, pentru ca acesta să-l folosească pentru confecţionarea unei matriţe după care să putem multiplica în exemplarele dorite de noi. (...) Nu mi s-a spus de Pleşca Petre dacă a trecut sau nu la executarea matriţei. Conţinutul înscrisului este posibil să-i fi fost sugerat de mine lui Pleşca Petre, sau chiar scris pe un bileţel, însă retranscrierea lui pe coala de hârtie după care s-a făcut matriţa nu este făcută de mine".

În manifestul intitulat „Către toţi", cei trei muncitori din Bacău atrag atenţia asupra abuzurilor făcute de

„banda lui Ceaușescu" și fac apel la „toți oamenii cu dragoste de țară", cărora le transmit că „arma noastră principală este greva".

„Către toți! Banda lui Ceaușescu, prin gravele greșeli comise la conducerea țării, ne-a adus pe marginea prăpastiei. În toată țara, frigul, foamea, sărăcia și nevoile devin tot mai apăsătoare. Pretutindeni corupție și demagogie, abuzuri grosolane, cultul personalității ne otrăvește sufletele și ne apasă conștiința. Banda lui Ceaușescu se sprijină pe bastoanele Miliției și pe baionetele Securității. În fabrici și uzine, pe ogoare, în mine sau transporturi, salariile sunt tot mai mici și mai nesigure, întreaga viață economică și socială fiind puternic dezorganizată", se arată în acest manifest.

Documentul continuă cu „magazinele sunt goale, viața la orașe și sate este foarte grea, oamenii fiind lipsiți de cele mai elementare drepturi. Teroarea sub diferite forme ne înconjoară. Cetățeni! Comuniști, muncitori, țărani, intelectuali, ostași. Către toți oamenii cu dragoste de țară! Patrioți! Trebuie să ne ridicăm la luptă împotriva dictaturii lui Ceaușescu și acoliții săi. Arma noastră principală este greva! Trebuie să ne organizăm. (...) Cerem: ziua de lucru de 8 ore, repaos duminica; respectarea drepturilor din Constituție; Îndepărtarea din funcție a celor vinovați de abuzuri; Salariul minim garantat; Grabnică îmbunătățire a situației alimentare la orașe și sate. Jos banda lui Ceaușescu. Trăiască Partidul Comunist al Clasei Muncitoare. Citește și dă-l mai departe!", se arată în manifestul intitulat „Pentru toți", păstrat în dosarul de la Securitate al grupului Olindaru.

Documentele mai arată că Petre Pleșca și-a recunoscut vina în fața anchetatorilor, cărora le-a predat și matrița din cupru pe care o confecționase, precum și cerneala pe care o deținea, în scopul realizării manifestelor. „A mai predat un înscris cu conținut profund dușmănos la adresa orânduirii socialiste, scris de Olindaru Mircea cu tuș negru pe o filă celuloid, după care urma ca Pleșca Petre să confecționeze o nouă matriță mai bună", se arată în documentul de urmărire penală a lui Petre Pleșca. N

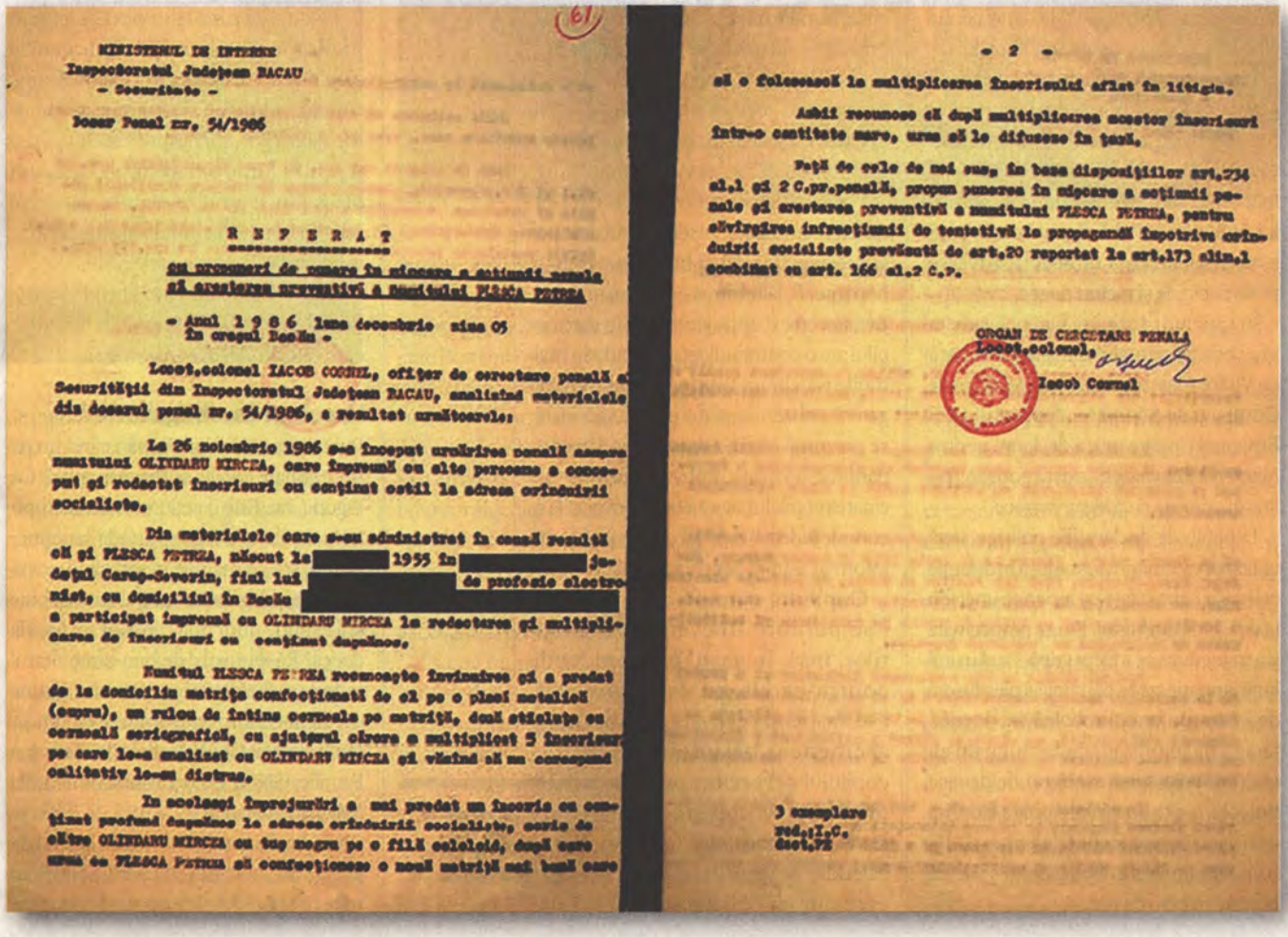

61

MINISTERUL DE INTERNE
Inspectoratul Județean BACAU
- Securitate -

Dosar Penal nr. 54/1986

R E F E R A T

cu propuneri de punere în mișcare a acțiunii penale și arestarea preventivă a numitului PLEȘCA PETREA

- Anul 1 9 8 6 luna decembrie ziua 05
în orașul Bacău -

Locot.colonel IACOB CORNEL, ofițer de cercetare penală al Securității din Inspectoratul Județean BACAU, analizînd materialele din dosarul penal nr. 54/1986, a rezultat următoarele:

La 26 noiembrie 1986 s-a început urmărirea penală asupra numitului OLINDARU MIRCEA, care împreună cu alte persoane a conceput și redactat înscrisuri cu conținut ostil la adresa orînduirii socialiste.

Din materialele care s-au administrat în cauză rezultă că și PLESCA PETREA, născut la [redacted] 1955 în [redacted] județul Caraș-Severin, fiul lui [redacted] de profesie electronist, cu domiciliul în Bacău [redacted] a participat împreună cu OLINDARU MIRCEA la redactarea și multiplicarea de înscrisuri cu conținut dușmănos.

Numitul PLESCA PETREA recunoaște învinuirea și a predat de la domiciliu matrița confecționată de el pe o placă metalică (cupru), un rulou de întins cerneala pe matriță, două sticluțe cu cerneală seriografică, cu ajutorul cărora a multiplicat 5 înscrisuri pe care le-a analizat cu OLINDARU MIRCEA și văzînd că nu corespund calitativ le-au distrus.

In aceleași împrejurări a mai predat un înscris cu conținut profund dușmănos la adresa orînduirii socialiste, scris de către OLINDARU MIRCEA cu tuș negru pe o filă celuloid, după care urma ca PLESCA PETREA să confecționeze o nouă matriță mai bună care

- 2 -

să o folosească la multiplicarea înscrisului aflat în litigiu.

Ambii recunosc că după multiplicarea acestor înscrisuri într-o cantitate mare, urma să le difuzeze în țară.

Față de cele de mai sus, în baza dispozițiilor art.234 al.1 și 2 C.pr.penală, propun punerea în mișcare a acțiunii penale și arestarea preventivă a numitului PLESCA PETREA, pentru săvîrșirea infracțiunii de tentativă la propagandă împotriva orînduirii socialiste prevăzută de art.20 raportat la art.173 alin.1 combinat cu art. 166 al.2 C.P.

ORGAN DE CERCETARE PENALA
Locot.colonel,
Iacob Cornel

3 exemplare
red.:I.C.
dact.PE

FOTO: ARHIVA CNSAS

ANALIZĂ

Va avea România o lege a vaccinării?

LEGEA VACCINĂRII, UN subiect sensibil pentru o parte a societății, este din nou pe tapet în spațiul public. Într-o tentativă de a juca politic inițiativa, blocată în Comisia de Sănătate a Camerei Deputaților din toamna lui 2017, fostul ministru PSD al Sănătății, Florian Bodog, a anunțat, acum o săptămână, că social-democrații au ca prioritate promovarea legii. Ironia este că majoritatea parlamentară aparține PSD la momentul blocării inițiativei în Cameră.

Legea vaccinării, care prevede și obligativitatea imunizării contra anumitor boli, a fost puternic contestată de antivacciniști, care au acuzat „un genocid lent", deși ultima cercetare a Institutului de Sănătate Publică arată că, în 2018, s-au înregistrat 53 de reacții adverse postvaccinale și niciun deces.

În sprijinul vaccinării fără obligativitate a vorbit și actualul ministru al Sănătății, Victor Costache, iar vicepreședintele Comisiei de Sănătate, deputatul USR Emanuel Ungureanu, a declarat, pentru *Newsweek România*, că există consens politic în comisie și că legea va trece.

Dincolo de declarațiile politice, însă, utilitatea vaccinării a fost adusă în discuție, cel mai recent, odată cu moartea unei fetițe de 11 luni, din Vaslui. Ea era nevaccinată și a murit după ce a făcut gripă. La sfârșitul lunii ianuarie, zece oameni își pierduseră deja viața, pe fondul îmbolnăvirii de gripă, fără să fie imunizați, după ce, cu un an înainte, se înregistraseră 191 de decese. Rujeola, o altă boală care poate fi oprită prin vaccinare, a făcut 64 de morți, din 2016, iar numărul îmbolnăvirilor se ridică la peste 19.000 de cazuri.

Ce prevede Legea vaccinării, în forma adoptată de Senat

Legea își propune să controleze și să elimine bolile care pot fi prevenite prin vaccinare (prin atingerea acoperirii vaccinale de cel puțin 95 la sută la copii, cu vaccinurile prevăzute în Calendarul Național de Vaccinare), dar și să crească gradul de conștientizare a importanței vaccinării în rândul populației – medicii de familie fiind obligați să informeze populația asupra beneficiilor vaccinării. Statul își asumă să pună la dispoziție oamenilor vaccinuri sigure și eficace și, în cazul unor reacții adverse, să asigure tratamentul persoanelor afectate.

Vor fi obligatorii vaccinurile contra difteriei, tetanosului, tusei convulsive, poliomielitei, rujeolei, rubeolei, oreionului, hepatitei B, la intrarea copilului în colectivitate, cu excepția situațiilor în care copilul are o contraindicație la unul sau mai multe vaccinuri. Pentru vaccinurile obligatorii, consimțământul pentru vaccinare se prezumă ca fiind dat. În cazul în care părintele/aparținătorul refuză în scris vaccinarea copilului, acesta este convocat la o comisie județeană de vaccinare, unde este informat asupra beneficiilor vaccinării.

Copilului care nu este vaccinat i se permite frecventarea cursurilor, însă, în cazul unei epidemii contra căreia nu este imunizat, i se suspendă accesul în școală. De asemenea, părintele copilului nevaccinat primește, la înscrierea în colectivitate a micuțului, un calendar de recuperare a vaccinurilor obligatorii, pe care trebuie să i le facă în decurs de un an.

DE

FLAVIA DRĂGAN

flavia.dragan@newsweek.ro

Sunt obligatorii vaccinările stabilite prin Calendarul Național de Vaccinare, vaccinările impuse de situații epidemiologice, vaccinarea personalului sanitar, dar și a personalului din alte instituții publice și private care este „expus suplimentar la boli infecțioase care ar putea pune în pericol sănătatea publică".

Legea mai prevede că părinții sunt obligați să se prezinte cu copilul la medicul de familie pentru informare și pentru vaccinare, dar și să se prezinte la comisia județeană de vaccinare, dacă sunt convocați. Refuzul ar fi pedepsit cu avertisment ori amenzi între 1.000 și 2.500 de lei și, dacă părinții (ori reprezentantul legal) refuză consilierea de trei ori consecutiv, pot primi o amendă de până la 10.000 de lei.

Amenzi de până la 10.000 de lei sunt prevăzute și pentru medicii de familie care nu supraveghează implementarea calendarului de vaccinare, care nu informează părinții despre vaccinuri, dar și pentru furnizorii medicali, care sunt obligați să raporteze cazurile de reacții adverse post-vaccinale și să păstreze vaccinurile în condiții adecvate.

Legea poate suferi modificări în urma dezbaterilor din Camera Deputaților, care este for decizional.

Vaccinarea, obligatorie?

„Putem sta cu mâinile în sân când un părinte își bate copilul și îl bagă în spital? Categoric, nu. Este o acțiune violentă împotriva copilului și legea prevede sancțiuni. Putem sta cu mâinile în sân când un părinte nu își îngrijește copilul cum trebuie și îl expune unor boli care pot să ducă la decese? Răspunsul e de bun-simț. Statul trebuie să facă ceva în acest sens", spune medicul Gindrovel Dumitra, vicepreședinte al Societății Naționale de Medicina Familiei (SNMF), într-un interviu acordat *Newsweek România*.

Medicul, care coordonează grupul de lucru Vaccinologie din cadrul SNMF, admite că obligativitatea „creează o senzație

GINDROVEL DUMITRA (sus) spune că Legea vaccinării ar trebui să fie deasupra intereselor politice. Teoria conspirației a mobilizat câteva sute de oameni, care au protestat în fața Parlamentului, în 2017, când s-a discutat prima oară despre Legea vaccinării (stânga). Afiș al campaniei Ministerului Sănătății, începută în noiembrie 2016. Ministerul are și un site dedicat imunizării, desprevaccin.ro.

FOTO: INQUAM PHOTOS – ILONA ANDREI/OCTAV GANEA; MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

de punitivitate", însă arată că, în perioada în care exista imunizare obligatorie, acoperirea vaccinală în România atingea pragul de 95%. Așa a reușit România să elimine difteria și poliomielita, să reducă foarte mult cazurile de tetanos și tuse convulsivă și să păstreze un nivel scăzut al virusului rujeolos.

Începând cu anul 2003, paradigma s-a schimbat, iar acoperirea vaccinală a început să scadă treptat. Astfel, odată cu promovarea Legii drepturilor pacientului, „vaccinarea obligatorie s-a transformat în vaccinare de rutină", iar în 2008, pe fondul introducerii vaccinului HPV, când și-a făcut apariția și mișcarea anti-vaccin (atunci, doar 2,5% dintre familiile populației vizate au acceptat vaccinarea, pe fondul teoriilor conspirației și fricii de efecte adverse, n.r.), „acoperirea vaccinală a scăzut la niveluri pe care România nu le-a avut nici în cele mai negre perioade din punct de vedere economic, din 1950 încoace. Vaccinuri despre care se considera, până atunci, că nu produc efecte nocive asupra copilului, acum erau considerate de neacceptat - vaccinurile împotriva difteriei, tetanosului, tusei convulsive, polio. În 2011, am avut primele cazuri în școală în care părinții au refuzat vaccinarea", adaugă medicul.

Dar nu numai campaniile anti-imunizare au dus la scăderea acoperirii vaccinale, ci „s-au suprapus discontinuitățile în aprovizionare, cauzate de un sistem de management în care vaccinurile erau așezate în rând cu toate celelalte achiziții publice", iar noile vaccinuri au fost insuficiente la nivel european: „Tot mai multe țări au trecut la vaccinurile cu mai puține reacții adverse, administrate printr-o singură înțepătură și oral, iar capacitatea de producție a firmelor de vaccinuri a fost depășită"; un alt factor a fost că Institutul Cantacuzino și-a încheiat producția de vaccinuri (în 2014, n.r.), explică Gindrovel Dumitra.

Așa s-a ajuns ca acoperirea vaccinală la ROR (rubeolă-oreion-rujeolă) să fie, de exemplu, de 75,1%, la copiii de un an, născuți în iulie 2018, conform unei cercetări pe această temă a Institutului de Sănătate Publică, din decembrie 2019. Aceeași cercetare, care prezintă acoperirea vaccinală pentru 14.624 de copii, mai arată că acoperirea împotriva hepatitei B este de 72,8%, iar împotriva poliomielitei de 77%.

În ceea ce privește motivele nevaccinării, studiul spune că, în 43% dintre cazuri, acesta a fost neprezentarea, în 4,8% dintre cazuri, a existat un refuz general al părinților față de administrarea oricărui vaccin, în 32% dintre cazuri, au existat contraindicații medicale, iar în 10% dintre cazuri, familia a plecat în străinătate. Doar în 0,1% dintre cazuri, lipsa vaccinului a fost motivul neimunizării (la BCG – împotri-

va tuberculozei, HepB, DTPa, VPI, Hib – vaccinul hexavalent, împotriva difteriei, tetanosului, tusei convulsive, poliomielitei, bolilor determinate de Haemophilus Influenzae tip b, hepatitei B).

Plusurile Legii vaccinării, în opinia medicului

Astfel, Legea vaccinării, la care Societatea Națională de Medicina Familiei a contribuit, ar urma să acopere „discontinuitățile în aprovizionare", pentru că statul este obligat să asigure stocurile de vaccinuri, dar și „refuzul vaccinării, inexistența unor furnizori de servicii de vaccinare la nivel local - pentru că sunt localități în acest moment care nu au medic de familie și care ar trebui să administreze acest vaccin - și, nu în ultimul rând, reașează sistemul de vaccinare prin responsabilizarea autorităților", este de părere Gindrovel Dumitra.

Medicul mai spune că în centrul legii nu este obligativitatea, ci informarea, „pentru că amenzile se referă la refuzul de a participa la sesiunile de informare". „În România, din păcate, avem campanii derulate, dar, iată, ultimul raport al Centrului Național de Supraveghere și Control al Bolilor Transmisibile (CNSCBT) arată o acoperire de 90%, dar nu de 95%, cât este necesar pentru a jugula o epidemie, pentru a asigura imunitatea colectivă. Întotdeauna vor fi persoane care nu pot fi vaccinate, persoane cu o afecțiune autoimună, dar și alte situații particulare în care copiii nu pot fi vaccinați, iar, în acel moment, acei copii vor trebui să fie protejați de ceilalți, care trebuie să se vaccineze.

Sunt mulți părinți care spun: „Eu nu-mi vaccinez copilul, face rujeolă, rămân cu el în spital două săptămâni și este imunizat natural". Da, cu cei mai mulți copii așa se întâmplă, dar acel părinte trebuie să înțeleagă că un copil bolnav va reprezenta o verigă dintr-un lanț care va duce, în final, la cele 64 de decese de rujeolă", adaugă Gindrovel Dumitra.

Medicul mai arată că state precum Italia și Franța „au luat măsuri energice de declarare a anumitor vaccinuri obligatorii", iar în Germania, unde imunizarea nu este impusă, copiii nu sunt primiți la școală fără vaccinurile obligatorii. În Cehia, Slovacia, Ungaria, vaccinarea a fost condiționată de acordarea anumitor beneficii sociale.

Antivacciniștii acuză

„În parc, la WC, pe plajă, în pădure, va veni cineva cu seringa să vă fugărească că copiii și pe voi", susține, pe un site, inițiatoarea unei petiții cu aproape 11.000 de semnături, care vrea ca toate vaccinurile să fie opționale. Antivacciniștii consideră că imunizarea obligatorie reprezintă „încălcarea drepturilor omului", „un genocid lent" și că vaccinurile „conțin mercur și celule embrionare".

Niciun deces în 2018 din cauza vaccinurilor

Cu toate acestea, o altă cercetare a Institutului de Sănătate Publică, privind analiza evoluției bolilor transmisibile aflate în supraveghere pentru anul 2018, publicată anul trecut, arată că în 2018 s-au înregistrat 53 de reacții adverse postvaccinale, dintre care 51 asociate cu componentele vaccinului și două asociate erorilor programatice. Reacțiile adverse au fost febră (32 de cazuri), reacție locală severă (18 cazuri), plâns persistent (două cazuri), convulsii (un caz). Nu a fost înregistrat niciun deces.

„Un copil bolnav, nevaccinat, va reprezenta o verigă dintr-un lanț care va duce, în final, la cele 64 de decese de rujeolă", - Gindrovel Dumitra

Trece legea?

Deputatul USR Emanuel Ungureanu, vicepreședinte al Comisiei de Sănătate, precizează, într-o declarație pentru *Newsweek România*, că „există un consens la nivelul Comisiei, stabilit încă de la sfârșitul lunii decembrie, că această lege va trece, dar fără măsuri care să facă mai mult rău". În opinia deputatului, nu este nevoie de obligativitatea vaccinării, ci doar de cea a informării.

Legea se referă la „educația și obligativitatea părinților, în interesul superior al copiilor, să știe care sunt beneficiile vaccinării și riscurile mortale ale nevaccinării", adaugă Ungureanu. Acesta spune că, în prezent, „oamenii nu sunt informați și nu au cu ce să-și vaccineze copiii", dând exemplu lipsa vaccinului împotriva gripei din farmacii. O problemă identificată de deputat este posibila blocare a accesului copilului la educație, în lipsa vaccinurilor obligatorii.

„Faptul că a ieșit cu tema asta (Legea vaccinării, n.r.) Bodog, fostul ministru plagiator al Sănătății, este iarăși o dovadă de ipocrizie extraordinară, atîta timp cât, în Camera Deputaților, colegii lui, 95 de deputați de la PSD, au venit cu ideea absurdă că ar obliga părinții sau ar sancționa pe cei care nu își vaccinează copiii", adaugă Ungureanu.

Și ministrul Sănătății, Victor Costache, s-a pronunțat împotriva obligativității, într-o emisiune la postul B1Tv: „Eu nu cred în nimic din ce este restrictiv și ce este impus. Cred în campanii foarte bune de comunicare și cred în dorința părinților de a asigura ce este mai bun pentru copiii lor și lucrăm împreună cu Organizația Mondială a Sănătății și vom prezenta în perioada următoare mai multe campanii pentru a apăra conceptul de vaccinare". Cu toate acestea, când a fost acuzat de Coaliția România Sănătoasă că are o poziție „ezitantă" față de inițiativă, Costache a spus că își dorește o lege a vaccinării, dar că este nevoie de o informare mai bună, vorbind despre „delăsarea unor factori de decizie din sănătate".

It Rocks!

www.rockfm.ro

PREZENTARE
Fostul jucător al Stelei, Iulian Miu, pe șantierul noului stadion Ghencea.

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

INVESTIȚIE

Ce facem cu stadioanele de jumătate de miliard, după Euro 2020

România construiește trei stadioane pentru Campionatul European de fotbal, care au presupus un efort financiar de la buget în valoare de 100 de milioane de euro.

***NEWSWEEK ROMÂNIA* A VRUT SĂ AFLE CUM** vor fi exploatate și de către cine stadioanele Ghencea, Giulești și Arcul de Triumf, după terminarea turneului european care va avea loc, în această vară, și în România.

Grecii și brazilienii nu și le-au permis

În 2014, Brazilia organiza Campionatul Mondial de fotbal. În capitala Brasilia a fost reconstruită arena Mane Garrincha, cu o capacitate de peste 70.000 de locuri. A costat 900 de milioane de dolari și a fost al treilea cel mai scump stadion din istorie, după Wembley și noua arenă pe care joacă Tottenham Hotspur.

În 2015, publicația *Daily Mail* scria că stadionul a fost transformat în depou pentru autobuze. „După Mondial, stadionul a fost foarte rar folosit. Pentru a echilibra costurile cu întreținerea, el a devenit depou pentru mijloacele de transport din oraș", scriau jurnaliștii britanici. Costurile de întreținere pentru Estadio Mane Garrincha se ridică la suma de 130.000 lire, lunar.

Pe 13 august 2004, Jocurile Olimpice se întorceau acasă în Grecia. Costul estimat al evenimentului, suportat de la buget, a fost de 9 miliarde de euro. Un deceniu mai târziu, după această extravaganță sportivă, multe dintre stadioanele odinioară minunate zăceau abandonate, în ruine, scria *The Guardian*.

Există riscul ca stadioanele ridicate de România pentru Euro 2020 să aibă aceeași soartă? Autoritățile ne dau, azi, asigurări că nu.

Iulian Miu: o bucățică de gazon am pus-o în grădină

Stadionul Ghencea prinde contur tot mai consistent, iar luna mai, pentru finalizarea lucrărilor, este posibilă.

Lucrările pe stadionul Ghencea, unde a cunoscut gloria echipa de fotbal Steaua București, se desfășoară în ritm alert.

Se lucrează atât la exterior, dar și în interiorul arenei. Stâlpii exteriori de susținere sunt deja finisați, iar la interior tribunele sunt la stadiul de „beton", în curând putând fi montate scaunele.

Tribuna oficială a fost „desenată", există montate geamuri, iar nu peste multă vreme urmează a fi întins gazonul.

Reporterul *Newsweek România* a fost însoțit în vizită pe șantierul stadionului de fostul fotbalist al Stelei Iulian Miu. La 44 de ani, acesta era într-o formă fizică care amintea de perioada sa de glorie (1996 – 2002) petrecută la Steaua București.

Iulian Miu a debutat pe fosta arenă din Ghencea la partida de Liga Campionilor pe care Steaua a disputat-o, împotriva Borussiei Dormund.

„În '96 am debutat pe Ghencea cu Dormund. Îmi amintesc că am intrat pe parcurs. L-am înlocuit pe pe Tibi Csick. Aveam mari emoții, la 20 de ani, stadionul era plin. Atunci, la Steaua jucau Prodan, Filipescu, Adrian Ilie, Militaru, iar antrenori erau Dumitru Dumitriu și Mihai Stoichiță. În vremea aceea, niciodată nu am pierdut cu

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

Dinamo", spune fotbalistul cu opt meciuri jucate la echipa națională.

Iulian Miu își amintește de partidele tari cu Atletico Madrid, Aston Villa, West Ham, Valencia și speră că acele vremuri se vor întoarce.

„Când s-a demolat stadionul, mi-am luat o bucățică de gazon și am pus-o în grădină. Noul stadion e ultramodern și, dacă Steaua va obține rezultate, cred că suporterii vor veni în număr mare și tribunele se vor umple".

Iulian Miu a plecat de la echipă, în decembrie 2002, după un scandal cu Gigi Becali. A mai jucat în Turcia la Bursaspor. S-a întors, acasă, în Ghencea, în 2019, după 17 ani. Este antrenor secund la Steaua București.

Cine va juca pe Ghencea

Newsweek România a vrut să știe ce se va întâmpla cu stadioanele după terminarea Campionatului European. Pe durata evenimentului sportiv, terenurile vor fi locul de antrenament al unor echipe naționale.

Reprezentanții Clubului Sportiv al Armatei ne-au precizat, în exclusivitate: „Beneficiarul stadionului este CSA Steaua București. Stadionul se află în proprietatea publică a statului, în administrarea Ministerului Apărării Naționale și în folosința CSA Steaua București.

Orice imobil aflat în proprietatea statului... poate fi folosit în condițiile legii.

Întrucât nu s-au realizat branșamentele de utilități ale stadionului, valoarea finală a contribuției Ministerului Apărării la această investiție nu este finalizată și se cuantifică pe etape de proiect".

Închirierea stadionului Ghencea trebuie să aibă aprobarea Ministerului Apărării.

Aflat în conflict cu Becali, este greu de crezut că ministerul va fi vreodată de acord să închirieze stadionul modern către echipa FCSB.

De altfel, Clubul Sportiv al Armatei ne-a oferit un răspuns diplomatic în chestiune: „Orice solicitare de închiriere a imobilelor aflate în administrarea CSA Steaua este analizată conform prevederilor legale, în baza Ordinului ministrului Apărării Naționale M109/2011 care reglementează normele privind închirierea unor imobile sau părți din acestea aflate în administrarea Ministerului și în proprietatea publică a statului".

Detalii despre noul Ghencea

- Capacitatea stadionului va fi de 31.254 de spectatori.
- Valoarea contractului este de 210.067.331 de lei, fără TVA.
- S-au executat lucrările de infrastructură în proporție de 95%.
- Stadiul lucrărilor de suprastructură este de 95%.
- Stadiul lucrărilor de instalații este de 35%.
- Acoperișul este montat în proporție de 65%.

Un stadion pentru națională de rugby și pasionați

Destinația principală a stadionului Arcul de Triumf va fi jocul de rugby.

CONSTRUCȚIE
Lucrările la stadionul Giulești sunt mult întârziate (foto stânga), cele de la Stadionul Arcul de Triumf (dreapta) sunt în grafic.

El se va afla în folosința Federației Române de Rugby, în grija căreia a și fost anterior lucrărilor de modernizare.

Lucrările sunt în grafic, ritmul este foarte alert. Tribunele din beton au fost deja ridicate.

„Pe noul stadion, conceput și construit încât să respecte standardele internaționale impuse de forurile continentale și mondiale, sunt programate să se desfășoare toate meciurile de acasă ale reprezentativelor naționale de rugby, evenimente sportive de rang național, precum și competiții sau turnee co-organizate împreună cu Rugby Europe și World Rugby. În măsura în care calendarul competițional al sportului oval o va permite, în noua arenă vor fi binevenite și alte discipline sportive, mai ales că federația s-a arătat și în trecut deschisă tuturor colaborărilor, găzduind deja competiții de tir cu arcul, frisbee, oină, multisport etc.

Ne-am bucura să îi putem ajuta, în primul rând, pe colegii de la fotbal, mai ales că arena va fi în conformitate cu normele internaționale aplicabile acestui sport, cât și pe toți ceilalți reprezentanți de federații, întrucât sprijinul reciproc este traducerea în practică a uneia dintre cele mai importante valori rugbystice, solidaritatea.

În afara disponibilității calendaristice, condițiile de folosință vor fi decise de organul legislativ al Federației Române de Rugby, în funcție de particularitățile fiecărei cereri în parte", se arată într-un răspuns pentru *Newsweek România* dat de Federația Română de Rugby.

Stadioanele nu își pot schimba destinația 15 ani

Compania Națională de Investiții, care derulează aceste proiecte, ne-a precizat: „Beneficiaarii celor trei stadioane cuprinse în cadrul programului Euro 2020 sunt Ministerul Apărării, prin Clubul Sportiv al Armatei, pentru Stadionul Steaua București; Ministerul Tineretului și Sporturilor pentru Stadion Rugby Arcul de Triumf și Ministerul Transporturilor prin Clubul Sportiv Rapid, pentru stadionul Giulești – Valentin Stănescu.

După finalizarea lucrărilor, Compania Națională de Investiții va preda obiectivele de investiții beneficiarilor mai sus menționați. Beneficiarul are obligația de a menține destinația acestuia și de a-l întreține pe o perioadă de 15 ani".

Cheltuielile pe care o astfel de arenă le impun vor fi gestionate de Federația de Rugby, împreună cu partenerii săi, existând perspectivele unui protocol de colaborare cu Primăria Sectorului 1, care să asigure atât bună desfășurare a activităților curente, cât și găzduirea evenimentelor dedicate cetățenilor din sector.

Detalii despre stadion Arcul de Triumf

- Capacitatea stadionului va fi de 8.207 de spectatori.
- Costuri: 78.655.931,11 lei fără TVA.
- Lucrările de săpătură, radier, hidroizolații, realizate: 95%.
- Lucrări de execuție stâlpi, diafragme, fundații izolate: 85%.
- Lucrări execuție elemente structurale aferente suprastructurii: 40%.

În Giulești, cele mai mari întârzieri

Stadionul Giulești este cel mai întârziat din punctul de vedere al construcției. Un morman uriaș de pământ se ridică pe zeci de metri, în locul unde ar trebui să fie terenul de joc. Tribunele nu au fost ridicate.

Ministerul Transporturilor va administra stadionul. Rapid București va fi beneficiarul, urmând să joace pe acest stadion. Niciuna din aceste entități nu a răspuns întrebărilor *Newsweek România*.

Detalii despre stadionul Rapid

- Capacitatea stadionului va fi de 14.050 de spectatori.
- Costuri: 8.318.052,33 lei fără TVA.
- S-au realizat fundații în proporție de 85%;
- Elemente suprastructură, finalizate 15%.

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

URĂTOAREA BĂTĂLIE
Copiii-soldați, ca acești foști membri ai unei miliții anti-guvernamentale din RD Congo, se confruntă cu multe provocări de reintegrare în societate. Fetele înfruntă multe probleme în asigurarea locurilor de muncă și pentru reintegrare în comunitățile lor, în parte din cauza stigmatului violenței sexuale pe care multe le-au îndurat.

Când fetele sunt OBLIGATE să meargă la război

După ce au reușit să scape din captivitate, ororile pentru aceste TINERE SOLDAT nu se termină

de AVIVA FEUERSTEIN

JOHN WESSELS/AFP/GETTY

MARTHA AVEA DOAR 10 ANI CÂND A FOST FORȚATĂ să ucidă prima oară. Maceta lungă de oțel o făcea să pară o pitică, la cei 1,20 metri ai ei. I s-a poruncit să decapiteze un sătean. Doar cu o noapte înainte, bărbați în uniforme întunecate au smuls-o din patul ei de acasă, în nordul Ugandei, au legat-o cu frânghii și au cărat-o în pădure. În spatele ei, era un haos, rafale de mitralieră, strigăte disperate, duhoare de carne umană arzând.

Până la vârsta de 13 ani, răpitorii Marthei, care făceau parte din miliția ugandeză Lord Army Resistance (LRA), o forțaseră să decapiteze alte câteva persoane, să bată până la moarte un copil legat de un copac și să participe la atacuri asupra a numeroase sate.

A văzut comandanți care pedepseau copiii răpiți recalcitranți, prin tăierea unor membre, străpungându-le buzele cu lacăte de metal sau obligându-i să doarmă pe cadavre. Împreună cu alți copii ai LRA, peste 66.000 conform unui studiu UNICEF efectuat între 1986 și 2005, Martha a trăit în pădure, supraviețuind zile în șir fără mâncare și îndurând bătăi zilnice. Visa să scape. Să se întoarcă, în sfârșit, acasă.

O fetiță ca Martha nu este probabil imaginea care-ți vine în minte când auzi sintagma „copil-soldat". Este un termen mai frecvent asociat cu băieți care poartă arme mai mari decât ei, îmbrăcați în uniforme ale miliției din care fac parte și scandând sloganuri pe care comandanții le-au vârât cu de-a sila în mintea lor.

Însă, după ce am călătorit în Uganda, Sri Lanka, Indonezia și Columbia între 2014 și 2016, pentru a intervieva 50 de ex-combatanți pentru teza mea de absolvire, și în timpul petrecut ca specialist în combaterea terorismului în cadrul NYPD, am aflat că mulți copii-soldați sunt fete.

Mai mult decât atât, stigmatul asociat cu faptul de a fi membru al unui grup armat a afectat mai mult fetele decât băieții, chiar și la ani după ce au fost salvate sau au reușit să scape. Cu toate acestea, se acordă o atenție redusă provocărilor cărora trebuie să le facă față aceste fete după ce se întorc acasă.

O criză de magnitudine necunoscută

Cuantificarea adevăratului număr de fete-soldați în conflicte la nivel global este imposibilă din cauza problemelor de acces la date, lipsei de raportare și a unor standarde ridicate de verificare impuse de Națiunile Unite.

În ciuda acestor bariere, ONU a confirmat cel puțin 115.000 de cazuri de copii eliberați din grupuri și forțe armate, la nivel mondial, începând cu anul 2000 - un număr pe care comunitatea de cercetare a copiilor-soldați îl consideră doar o mică parte din adevăr. ONU estimează că din cele 115.000 de cazuri verificate, până la 40 la sută sunt fete.

Unele fete răpite sunt obligate să devină luptătoare, dar multe altele ajung hamali, bucătari, spioni, ajutoare medicale și chiar mirese. Violența sexuală este frecventă. O altă fată-soldat pe nume Janet, care a fost ținută în captivitate timp de opt ani, mi-a explicat că LRA își dorea tinere în loc de femei, deoarece erau mai puțin susceptibile să-și infecteze răpitorii cu HIV.

Problema grupărilor armate care răpesc fete a captat atenție internațională în 2014, când grupul militant Boko Haram a răpit 276 de fete de

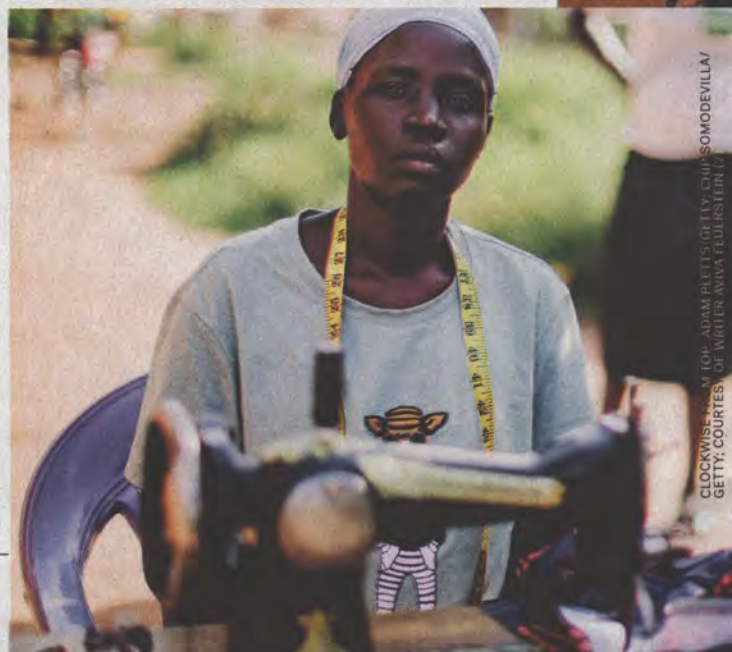

DUPĂ RĂZBOI
În sensul acelor de ceasornic, din dreapta sus: Joseph Kony, șeful miliției LRA, un grup militant din Uganda care a răpit peste 66.000 de copii între 1986 și 2005; o tabără din nordul Ugandei pentru persoanele strămutate de LRA, care a distrus multe sate; Esther și Martha, două foste fete-soldați pe care autorul le-a cunoscut în călătoriile sale.

CLOCKWISE FROM TOP: ADAM PLETTS/GETTY; CHRIS SOMODEVILLA/GETTY; COURTESY OF WRITER AVIVA FELDSTEIN (

Stigmatul rezultat din faptul că au făcut parte dintr-un grup armat **A AFECTAT MAI MULT FETELE** decât băieții, chiar și după mulți ani după ce au fost salvate sau au reușit să scape.

școală din Chibok, Nigeria. Atunci când un număr mare din fetele răpite au fost salvate și reunite cu familiile lor, multe persoane din întreaga lume au fost animate de optimism și dorință de ajutor.

Celebrităților au amplificat campania #bringbackourgirls, iar Guvernul nigerian a instituit un program de reabilitare pentru a le oferi îngrijiri psihologice, atenție medicală și educație. Unele dintre fete au fost chiar aduse în SUA și au absolvit licee din Statele Unite. Câteva au vizitat Casa Albă.

Însă nu așa se termină povestea pentru majoritatea fetelor răpite. Pentru multe, trecutului înfricoșător se adaugă experiențe și mai rele la întoarcerea acasă.

Greu de readaptat

Am cunoscut-o pe Martha la opt ani după ce a scăpat din cei trei ani în robie. Avea atunci 21 de ani. Când am vorbit prima oară, s-a uitat în jos, în podea, în tăcere, ca și cum îi era rușine să recunoască, chiar și față de ea însăși, adevărul a ceea ce urma să spună: „Dacă aș fi știut cum o să fie viața mea în libertate, mai rea decât în captivitate, nu aș fi încercat niciodată să scap din pădure".

Cu alte cuvinte, stigmatul pe care a fost forțată să-l poarte după întoarcerea acasă a fost atât de dur, încât a vrut să se întoarcă la LRA.

Recidiva este o problemă serioasă. Se estimează că trei din zece foști copii-soldați se întorc la milițiile din care și-au riscat viața pentru a scăpa. În urma cercetării mele, acest stigmat este principalul motiv. Chiar și cu reabilitarea și formarea profesională, discriminarea persistă, creând bariere pe termen lung în calea reintegrării economice și sociale. Stigmatul este un obstacol pentru recuperarea după război și pentru coeziunea socială. Pune victimele împotriva victimelor, părinții împotriva copiilor, prietenii împotriva prietenilor.

Există, cu siguranță, asemănări între problemele de reintegrare cu care se confruntă copiii-soldați, fete și băieți. Dar există și diferențe accentuate. Potrivit multor fete pe care le-am intervievat, le este mai greu să-și asigure locuri de muncă decât băieții. Mili, care a petrecut șase ani în LRA, a povestit modul în care angajatorii au fost reticenți în a o angaja, pentru că a fost victimă a violenței sexuale și au fost preocupați de riscurile pentru reputația lor.

Rebecca, care a stat un an în captivitate, a descris modul în care fetele ca ea, care au luptat alături de băieți, sunt considerate viciate de către potențialii angajatori, printre altele pentru că încalcă normele culturale care consideră că femeile trebuie să fie mame, să-și educe copiii, nicidecum generatoare de violențe.

Martha a încercat să construiască o afacere cu bijuterii de artizanat, după ce a fost refuzată la angajare, ca să constate că și clienții refuzau să plătească prețul integral pentru produsele sale, tot din cauza trecutului.

Potrivit Băncii Mondiale și ONU, există și o discriminare legală care împiedică femeile să facă afaceri, să dețină terenuri, limitându-le opțiunile. Aceste prejudecăți sunt amplificate atunci când femeile se confruntă deja

cu o mobilitate limitată și o concurență dură în raport cu bărbații. Fără angajarea care să le asigure existența, consecința poate fi înfometarea.

Stigmatul o împiedică, de asemenea, pe Martha, să se căsătorească. Unul dintre comandanții rebelilor a luat-o forțat ca soție înainte de a împlini 12 ani. „La 25 de ani, sunt încă considerată contaminată", spune Martha. Mai multe femei mi-au spus că s-au tot mutat dintr-un oraș în altul, încercând să-și ascundă trecutul și să adopte identități noi. Dar zvonurile călătoresc repede.

Chiar și bărbații ex-combatanți resping adesea femeile care au fost membre chiar în milițiile din care au făcut și ei parte. Sunt „bunuri deteriorate". Mamele ale căror copii sunt rezultați din violuri în captivitate rămân alături de aceștia, indiferent de circumstanțele în care s-au născut, ceea ce face și mai dificil pentru femei să se despartă de trecutul lor.

Totuși, posibilitatea de a se căsători contează profund într-o societate patriarhală, unde căsătoria este esențială pentru stabilitatea financiară.

Și copiii copiilor suferă

Stigmatul se aplică și copiilor Marthei. Colegii de la școală o numesc pe fiica ei de 6 ani „rebela" și refuză să se joace cu ea. Jennifer, o tânără care a fost născută în captivitate, a avut altă experiență. Profesorii i-au respins creditele școlare, spunându-i: „Ai folosit vrăjitoria tatălui tău rebel pentru a ajunge în vârf."

Chiar și rudele întăresc stigmatul. Bunicii materni ai Rosei, de exemplu, s-au bucurat când mama s-a întors din captivitate, dar nu au acceptat-o pe nepoată, pentru că se născuse în urma unui viol.

Fostele fete-soldați sunt, de asemenea, pradă mai ușoară decât băieții pentru infractorii violenți, care știu că familiile acestora nu le protejează și este puțin probabil să-i tragă la răspundere. De fapt, potrivit unui membru al Agenției de reintegrare a Guvernului columbian, unele foste membre ale Forțelor Armate Revoluționare din Columbia (FARC) s-au simțit atât de nesigure în comunitățile locale, încât anul trecut au solicitat și au primit protecție de la guvern, în număr mai mare decât foștii combatanți băieți.

Chiar și trauma psihologică a captivității și a experiențelor post-conflict este mai accentuată la fete. În studiile efectuate de cercetătorii de la Institutul Național de Sănătate și de la Universitatea Harvard, fetele-soldați s-au dovedit a fi mai vulnerabile la depresie și tulburări de stres post-traumatic decât băieții, după ce s-au întors acasă.

Nu este de mirare de ce. Fetele sunt victimele, în plus față de violențele comune, violurilor repetate. Între timp, femeile combatante care și-au

„Dacă aș fi știut că viața mea în libertate este mai

ÎN TRANȘEE - 1 Un copil răpit de LRA, rănit în captivitate, se aliniază cu colegii de clasă la un centru de reabilitare. **2** Fete eliberate de Boko Haram, la o întâlnire cu președintele nigerian. **3** Fete-soldați din Sri Lanka. **4** Gherilele feminine din Columbia. **5** Fost captiv LRA, într-un centru de reabilitare din Uganda. **6** Grup FARC. **7** Clasă de matematică pentru foștii copii-soldați. **8** Familii care comemorează răpirea fetelor de către Boko Haram. **9** O fată-soldat, răpită când era însărcinată, împreună cu copilul ei.

rea decât în captivitate, nu aș fi încercat niciodată **SĂ EVADEZ DIN PĂDURE"**

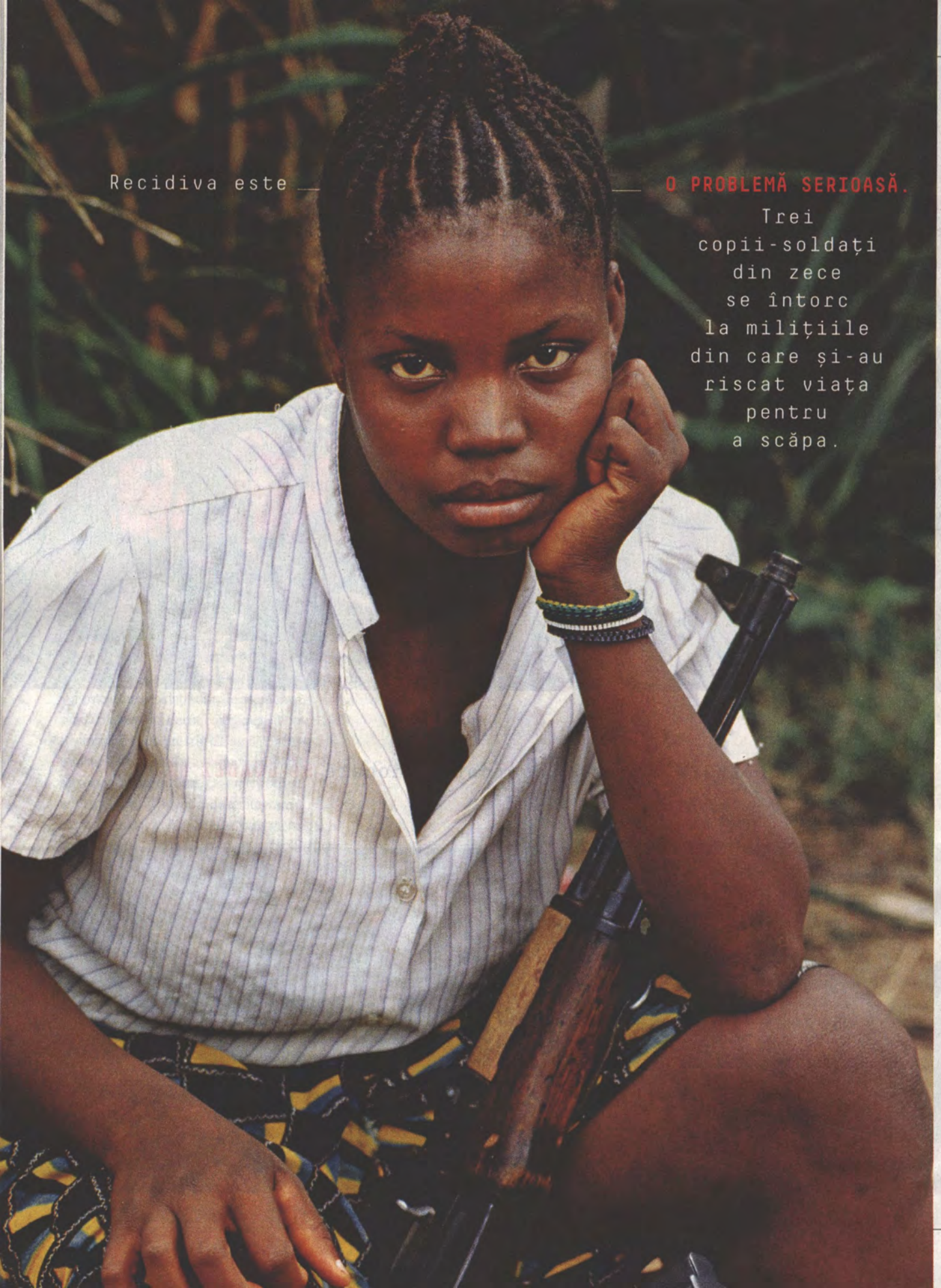

Recidiva este **O PROBLEMĂ SERIOASĂ.** Trei copii-soldați din zece se întorc la milițiile din care și-au riscat viața pentru a scăpa.

PAGINILE ANTERIOARE: 1: PER-ANDERS PETTERSSON/GETTY; 2: PHILIP OJISUA/AFP/GETTY; 3: LAKRUWAN WANNIARACHCHI/AFP/GETTY; 4: KAVEH KAZEMI/GETTY; 5: CHIP SOMODEVILLA/GETTY; 6: RAÚL ARBOLEDA/AFP/GETTY; 7: JOHN WESSELS/AFP/GETTY; 8: AUDU ALI MARTE/AFP/GETTY; 9: PER-ANDERS PETTERSSON/GETTY

asumat roluri de conducere și au experimentat grade de egalitate în grupuri precum FARC se luptă pentru a se readapta la poziția tradițională a femeilor, adânc înrădăcinată în societate.

Proprietara unui salon de coafură din Sri Lanka, care a predat un seminar de cosmetică tinerelor eliberate din gruparea separatistă Tigrii Tamili, a observat cum aceste femei au trecut printr-o criză de identitate. „La început, mergeau și vorbeau ca bărbații, fiindu-le interzis să își exprime feminitatea atât de mult timp", a spus aceasta. „Dar după seminar, comportamentul lor s-a schimbat. Au fost atât de emoționate, încât au plâns."

Imperativ necesar să se facă mai mult

O abordare mai eficientă pentru integrarea cu succes a fostelor fete-soldați în societate necesită o gândire diferită asupra modului de a contracara stigmatul și de a face față provocărilor specifice.

Agențiile internaționale care elaborează programe de reintegrare pentru fostele fete-soldați sunt reticente să accepte că femeile pot fi combatante active și le caută servicii pentru femei. Programul „un om, o armă", implementat în Sierra Leone, a dezarmat combatanții bărbați oferind în schimbul armelor educație, formare profesională și locuri de muncă.

Presupunând greșit că femeile în captivitate îndeplineau exclusiv roluri de sprijin, programul le-a exclus. Doar 8 la sută din cei 6.845 de copii-soldați dezarmați prin procesul de reintegrare din Sierra Leone au fost fete, în ciuda estimărilor că procentul de femei și fete implicate în forțele militante mergea până la 50 la sută.

Aceasta este o problemă de securitate și totodată una morală. Dacă nu facem mai mult pentru a ajuta aceste femei tinere, permitem discordiei sociale să dureze mult timp după ce cerneala de pe acordurile de pace s-a uscat, având potențial de a genera un nou conflict. Cercetătorii din domeniul social au stabilit că demonizarea, discriminarea și excluderea persistentă a unei întregi clase de oameni pot duce la violență.

Genocidele din Germania, Cambodgia și Rwanda au fost precedate de stigmatizarea unui grup vizat. Atunci când eforturile repetate de a asigura nevoile de bază - cum ar fi un loc de muncă, alimente, educație sau relații de prietenie - sunt respinse în mod sistematic din cauza stigmatului, disperarea crește. Revenirea la milităție devine o problemă de supraviețuire. Recidivismul face ca societatea să nu mai fie în siguranță deplină.

Sunt multe care pot fi făcute. Fetele-soldați constituie doar un grup din numărul mare de femei vulnerabile din societățile fragile, dar au probleme specifice, ce pot fi puse mai bine în lumină prin mass-media. Banca Mondială și ONU pot încheia parteneriate cu sectorul privat pentru a extinde oportunitățile economice pentru femeile din regiunile post-conflict.

Companiile tehnice pot oferi tutoriale pentru a-i ajuta pe foștii combatanți să-și găsească locuri de muncă de calitate în viitor. Departamentul de Stat pentru Problemele femeilor de pretutindeni poate ajuta la adaptarea programelor de reconstrucție post-război pentru femei.

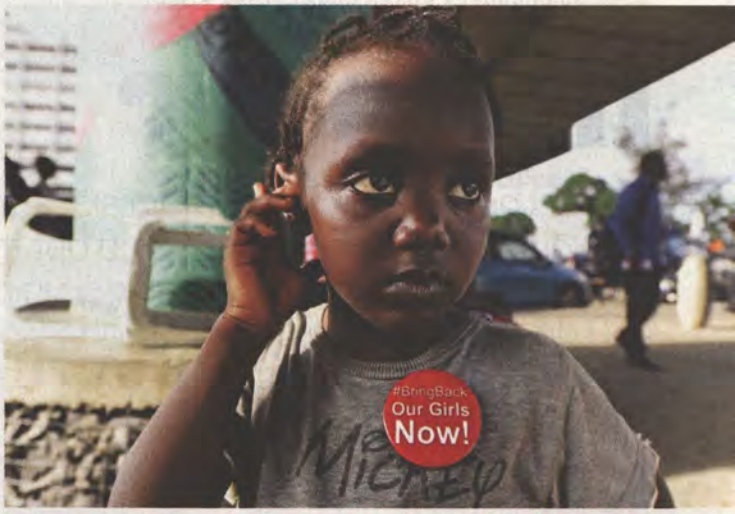

FEȚELE RĂZBOIULUI
Pe pagina alăturată: o tânără soldat, la o tabără de antrenament din Libia. Aici. De sus: un copil poartă o insignă prin care cere eliberarea fetelor răpite de Boko Haram; o mamă ține fotografia fiicei sale răpite.

Cetățenii obișnuiți pot ajuta și ei. Donatorii pot sprijini UNICEF și organizații non-profit, cum ar fi Copiii păcii, Uganda și Copii în Război, care nu numai că oferă sprijin psihologic, burse educaționale, asistență medicală și pregătire profesională pentru foștii soldați, ci și educă comunitățile în care se întorc despre importanța reintegrării și efectele negative ale stigmatului.

Martha și alți foști soldați copii împrăștiați pe glob au nevoie de ajutorul nostru. Să supraviețuiești războiului este una. Să supraviețuiești repercusiunilor sociale și economice este alta. N

→ **Aviva Feuerstein** *a fost în ultimul deceniu specialist în combaterea terorismului și specialist în securitate la NYPD, FBI și NBA. De asemenea, co-prezidează Comitetul Avocați pentru Justiție al Proiectului Innocence. Opiniile exprimate în acest articol aparțin autorului.*

FOTO: PATRICK ROBERT/SYGMA/GETTY; PIUS UTOMI EKPEI/AFP/GETTY; AUDU ALI MARTE/AFP/GETTY

MINI JOHN COOPER WORKS COUNTRYMAN ALL4

Hot over

306 cai putere, tracțiune integrală, autoblocant pe față, cutie de viteze automată cu opt trepte și Launch Control, kit de caroserie agresiv și un portbagaj de 450 de litri. „Hot over"-ul Mini John Cooper Works Countryman ALL4 joacă în nișa exclusivistă a crossoverelor sportive, alături de modele precum Audi SQ2, Cupra Ateca sau Jaguar E-Pace P300.

DACĂ PRIMA GENERAȚIE Countryman a reușit să transpună, în 2010, atributele tradiționale Mini în segmentul crossoverelor subcompacte premium, cea de-a doua a crescut gradul de confort și versatilitate, cu o caroserie mai lungă cu 20 de centimetri și prima „prispă" pentru picnic (Mini Picnic Bench, opțională) din industrie, care, probabil, i-a inspirat și pe designerii primului SUV Rolls Royce, Cullinan. Iar acum, tunerul de casă John Cooper Works a transformat „țăranul" britanic într-un „hot over". Adică într-un crossover cu 306 cai putere sub capotă, care ajunge în 5,1 secunde la 100 km/h, scoate timpi onorabili pe circuit și poate urca fără probleme bordură sau rula pe drumuri impracticabile pentru un hot hatch, cu patru adulți la bord și 450 de litri de bagaje.

Funcția Launch Control se activează prin trecerea mașinii în modul „Sport", călcarea frânei la podea cu piciorul stâng și strivirea accelerației. Mini John Cooper Works Countryman ALL4 bolborosește adrenalină pe evacuarea dublă, cu țevi de 85 de milimetri în diametru. Iar, la eliberarea frânei, mașina tâșnește ca din pușcă.

306 CP, din doi litri

Countryman-ul JCW este unul dintre cele două cele mai puternice Mini-uri omologate pentru stradă din istoria de 60 de ani a mărcii. Celălalt este Clubman-ul JCW, modelul cu șase uși (4 portiere și hayon format din două uși ce se deschid în sens invers). Dacă Countryman-ul JCW anterior scotea 231 de cai dintr-un benzinar turbo de 2.0 litri, noul model are 75 de cai în plus și un cuplu cu 100 Nm mai mare (450 Nm). Cei de la JCW au reproiectat aproape complet motorul și i-au montat un turbocompresor mai mare, integrat în galeria de evacuare. Presiunea de de injecție în camerele de ardere ajunge până la 350 bar, asigurând o combustie mai curată și mai eficientă. Iar tehnologia MINI TwinPower Turbo include un sistem de control complet variabil al supapelor (Valvetronic, patentat de BMW), precum și un sistem control variabil al arborelui cu came pe partea

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

de admisie și de evacuare (dublu Vanos). Motorul „hot over"-ului răspunde la cea mai mică mișcare a pedalei de accelerație și are resurse suficiente de putere și la viteze superioare, cu mult peste limita legală. Iar sistemul de tracțiune integrală ALL4, diferențialul față autoblocant (susține agilitatea mașinii când se schimbă direcția rapid sau se accelerează dinamic la ieșirea din viraj, prin aplicarea unei schimbări direcționate a cuplului) și suspensia sport, toate optimizate de JCW, îți dau încredere să te arunci în forță pe viraje.

Noua cutie de viteze automată Steptronic, cu opt trepte, se mișcă mai bine decât cea de pe modelul precedent, dar tot nu excelează. Japonezii de la Aisin mai au încă de învățat de la ZF Friedrichshafen AG. Dacă în mersul liniștit, normal, schimbă lin și confortabil, favorizând turațiile mici pentru a reduce consumul și emisiile de noxe, în cazul unui stil de condus sportiv apar situații în care ezită. Fie ține prea mult motorul în ture, fie schimbă treapta prea repede. Prin urmare, pentru a avea tot timpul resursele motorului sub control, folosiți cu încredere padelele din spatele volanului. Din păcate pentru puriști și plăcerea totală de a conduce, motorul JCW de 306 cai nu mai poate fi asociat cu o transmisie manuală.

44.447 €

este prețul de bază al modelului Mini John Cooper Works Countryman ALL4, TVA inclusă.

În ciuda celor 306 cai, John Cooper Works Countryman ALL4 nu este chiar frate cu pompa de benzină. În oraș, „hot over"-ul se mulțumește cu 13,5-13,8 litri/100 km. Iar la drum, în funcție de greutatea piciorului de pe accelerație, consumul mediu poate fi și de 8,5-8,7 litri/100 km, și de 10,6-10,8 litri/100 km.

Ambianță spectaculoasă

Interiorul nonconformist, cu puternice accente retro, specific Mini, este completat în cazul „hot over"-ului de sportivitatea și ergonomia elementelor gândite de John Cooper Works. Scaunele cu tetiere integrate te îmbracă perfect și conferă un sprijin lateral foarte bun, iar volanul gros se simte excelent în podul palmei și transmite precis feedback-ul direcției, care, apropo, este grea, sport. Doar selectorul cutiei de viteze pare din alt film, deși a fost desenat tot de JCW.

Turometru mic din spatele volanului e la locul lui, la fel ca și vitezometrul analogic și consola centrală specifică Mini. Ecranul tactil de 8,8 inch al sistemului Connected Navigation Plus domină autoritar. Iar spectaculozitatea este asigurată de butoanele tradiționale, inspirate din industria aeronautică, și de ornamentele cu fibră optică ale căror culoare poate fi schimbată de șofer în funcție de starea sa de spirit (butonul se află pe plafonieră, în fața oglinzii retrovizoare). Pentru un aer britanic actual, singurele elemente care lipsesc și s-ar fi potrivit de minune sunt stopurile „Union Jack" disponibile pe Mini-ul hatch normal.

Verdict *Newsweek România*

\+ Design inconfundabil, forța și elasticitatea motorului, ținuta de drum sportivă și sigură, calitatea finisajelor, autenticitatea și ergonomia interiorului, feedback-ul direcției, puterea frânelor, gradul mare de personalizare.

— Dispariția cutiei manuale din ofertă, ezitările transmisiei automate Aisin în contextul unui stil de condus sportiv, lipsa stopurilor „Union Jack", prețul piperat al opțiunilor.

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

B 068866

JOHN COOPER
WORKS

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

Bucureşti: 105.8 FM

Botoşani: 91.1 FM

Braşov: 96.4 FM

Drăgăşani: 88.0 FM

Făgăraş: 90.90 FM

Focşani: 102.0 FM

Galaţi: 87.7 FM

Predeal: 101.1 FM

Rupea: 90.3 FM

Severin: 97.9 FM

Slatina: 92.4 FM

Victoria: 92.8 FM

Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

TEHNOLOGIE

Mașina transformată în instrument muzical

Inginerii Continental și specialiștii audio Sennheiser au prezentat în cadrul Consumer Electronics Show 2020 din Las Vegas, care s-a desfășurat în perioada 7 – 10 ianuarie, un sistem audio 3D revoluționar, fără boxe, pentru automobile. Practic, sistemul folosește suprafețele din habitaclu pentru a reproduce sunetele și caroseria pe post de cutie de rezonanță.

INSPIRAT DE TEHNOLOGIA INSTRUMENTELOR MUZICALE CLASICE CU COARDE, PRECUM vioara sau contrabasul, al căror corp din lemn joacă rolul unei cutii de rezonanță, sistemul audio fără boxe integrează tehnologia audio AMBEO Mobility 3D, patentată de Sennheiser, și sistemul Ac2ated Sound al Continental, pentru a învălui pasagerii autovehiculului într-un sunet clar, detaliat și „viu". Concret, actuatoarele speciale ale sistemului Ac2ated Sound excită diferite suprafețe și elemente din interiorul autovehiculului, cum ar fi căptușeala acoperișului, fețele de uși, ornamentul montantului „A" sau chederele ușilor, astfel încât să emită sunete în diferite intervale de frecvență. „Adunate" și amplificate de caroseria cu rol de cutie de rezonanță, aceste sunete se transformă, de exemplu, în melodia preferată. Mai mult, experiența sonoră este extrem de naturală, pasagerii simțindu-se ca într-o sală de concerte cu o acustică perfectă, în care sunetul vine din toate direcțiile.

„Experiența sonoră este captivantă și naturală, deschizând noi perspective audio. (...) Soluțiile audio AMBEO oferă calitatea supremă în captarea, procesarea și redarea sunetului. În mod crucial, capacitatea de a vă bucura de un sunet profund nu necesită surse audio 3D specifice - algoritmul de spațializare AMBEO Mobility poate transforma orice material stereo într-o experiență uluitoare. Analizând inteligent conținutul, algoritmul patentat remixează artistic sunetul pentru a oferi o experiență emoțională, transportând ascultătorul în muzică", a explicat Andreas Sennheiser, co-CEO al Sennheiser, la CES 2020.

În plus, în comparație cu sistemele audio convenționale cu boxe, soluția audio propusă de Continental și Sennheiser are o greutate mult mai mică și un volum redus semnificativ. Alcătuite dintr-o multitudine de componente, sistemele audio convenționale cântăresc până la 40 de kilograme. Prin urmare, folosind suprafețele deja existente, Ac2ated Sound este în mod clar mai eficient în economisirea de spațiu și reducerea greutății vehiculului (reducere între 75% și 90% comparativ cu sistemele convenționale existente pe piață), fiind perfect adecvat, de exemplu, pentru mașinile electrice la care fiecare kilogram și centimetru contează. De asemenea, tehnologia audio invizibilă oferă designerilor și producătorilor libertatea de a face mai mult cu interiorul unui automobil, deoarece nu mai trebuie să țină cont de grilele mari ale difuzoarelor care ocupă un spațiu valoros.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

Iranul devine republică islamică

11 FEBRUARIE 1979: LA DOAR 10 ZILE DE LA REVENIREA AYATOLLAHULUI Ruhollah Khomeini în Iran (foto), armata se retrage în cazărmi, punând capăt revoluției începute cu un an înainte, împotriva regimului șahului, alimentată chiar de ayatollah. Șahul Mohammad Reza Pahlavi este răsturnat, iar Iranul devine republică islamică (proclamată oficial în 1 aprilie 1979).

Khomeini, fost profesor de filosofie din Qom, a fost exilat din Iran în 1964, după ce a criticat dur occidentalizarea țării, dusă de șah, cunoscută drept Revoluția Albă. Mohammad Reza Pahlavi a industrializat țara, a oferit drept de vot femeilor și a creat o economie puternică. Cu toate acestea, a fost acuzat că și-a înăbușit oponenții, marginalizând sau interzicând partidele de opoziție.

În 1978, încep proteste masive contra regimului șahului, acuzat că este „o marionetă a Statelor Unite". La câteva zile după Vinerea Neagră, unul din cele mai ample proteste, este instituită legea marțială. Frontul Național, o coaliție de naționaliști, clerici, partide de stânga, și Partidul Tudeh, pro-sovietic, se unesc cu mullahii, pentru a-l răsturna pe șah. Din exil, ayatollahul cere abdicarea lui Pahlavi.

Slăbit de cancer și pierzând din mâini frâiele puterii, șahul pleacă din Iran în 16 ianuarie 1979, după 37 de ani de domnie, și moare 13 luni mai târziu, în Egipt.

Khomeini instaurează un regim de teroare și suprimare a drepturilor omului, în care pro-occidentalii sunt vânați și persecutați, și declanșează, în 1980, războiul cu Irakul. Rupe și relațiile diplomatice cu SUA, după criza ostaticilor de la Ambasada SUA din Teheran, când suporterii fanatici ai ayahtollahului iau 53 de ostatici și cer întoarcerea șahului în Iran, unde să fie judecat. Până în 1983, aproape 8.000 de oponenți ai lui Khomeini sunt executați.

Politica sa represivă este continuată de ayahtollahul Ali Khamenei, puternic contestat acum, iranienii cerând o republică democratică.

7 -13 FEBRUARIE

O constituție fanariotă

7 februarie 1741: A apărut „Marele Hrisov al lui Constantin Mavrocordat" ce stabilește o serie de reforme fiscale și administrative în Țara Românească. Mavrocordat a generalizat rupta, care devenea principiul de bază al noului sistem fiscal. Noul impozit avea un cuantum fix, termen de achitare precis și se aplica întregii populații. S-a introdus evidența celor care plăteau impozite, fiecare plătitor de taxe primind un act fiscal, un fel de buletin de identitate, care atesta calitatea de contribuabil și semnalmentele fizice ale deținătorului.

Vestul recunoaște independența României

8 februarie 1880: Franța, Germania și Marea Britanie recunosc independența de stat a României. Procesul de recunoaștere a independenței a durat fiindcă România a trebuit să pună în aplicare articolul 44 din Tratatul de la Berlin, articol care prevedea acordarea cetățeniei române tuturor locuitorilor, indiferent de religie. Tratatul fusese încheiat fără ca România să aibă dreptul să participe la negocieri, ci doar să facă o declarație în timpul lucrărilor.

Comuniștii epurează presa

9 februarie 1945: Se promulgă Legea pentru epurarea presei, care prevedea sancționarea cu interzicerea definitivă de a lucra în presă pentru acei ziariști care, înainte de 23 august 1944, s-au pus în slujba hitlerismului. O comisie desemnată de Ministerul Afacerilor Străine urma să-i identifice pe cei care urmau să fie epurați. Decretul-lege a fost semnat de Regele Mihai I și inițiat de ministrul Afacerilor Străine Constantin Vișoianu.

FOTO: AP VIA BRITANNICA.COM

Magic FM

always great music

magicfm.ro

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

ABONEAZĂ-TE!

MODALITĂȚI DE ABONARE:

- Online, prin card, la www.newsweek.ro/abonamente
- Prin ordin de plată în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: 38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor
- La toate oficiile poștale
- La firmele de abonamente:
  - Manpress Distribution București
  - Calliope S.R.L. Ploiești
  - Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:
- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

PLATA SE VA EFECTUA PÂNĂ LA DATA DE 25 A LUNII ÎN CURS PENTRU CA LIVRAREA ABONAMENTULUI SĂ ÎNCEAPĂ DE LA DATA DE 1 A LUNII URMĂTOARE. DACĂ PLATA SE EFECTUEAZĂ DUPĂ DATA DE 25, DATA DE ÎNCEPUT A ABONAMENTULUI SE DECALEAZĂ CU O LUNĂ.

Talon de abonament

ROMÂNIA Newsweek

Nume, prenume .....
Str..... Nr....., Bl....., Sc....., Et....., Ap.....
Localitate ..... Județ / Sector .....
Cod poștal..... Telefon..... E-mail.....

Am achitat suma de ..... lei cu ordin de plata nr. ..... din data .....
către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal 38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna .....

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ❑ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A) CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B) PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sectorul 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

REDUCERE de până la 20% față de prețul revistei la chioșc

Tip abonament \ Perioada	1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
PRINT (revista tipărită; acces parțial online; newsletter)		**139lei**	**259lei**	**499lei**
PRINT + DIGITAL (revista tipărită; acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)		**169lei**	**319lei**	**619lei**
DIGITAL (acces total online,inclusiv arhivă; newsletter)	**18lei**	**49lei**	**89lei**	**169lei**

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă. Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele **0374.00.23.81 / 0374.00.23.82** sau prin e-mail, la adresa: **abonamente@newsweek.ro.**

Recunoaşte puterea albastrului de metilen!
Acum, într-un nou ambalaj
SEPTOSOL®
cu ALBASTRU DE METILEN
pentru adulți și copii peste 6 ani
supliment alimentar cu inducitori
20 comprimate de supt
MENȚINE SĂNĂTATEA GÂTULUI
Formulă unică în România, care îți redă superputerea vocii.
efect antiseptic
ameliorează durerile în gât
atenuează răguşeala
Acesta este un supliment alimentar. Citiţi cu atenţie prospectul.

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen 2026